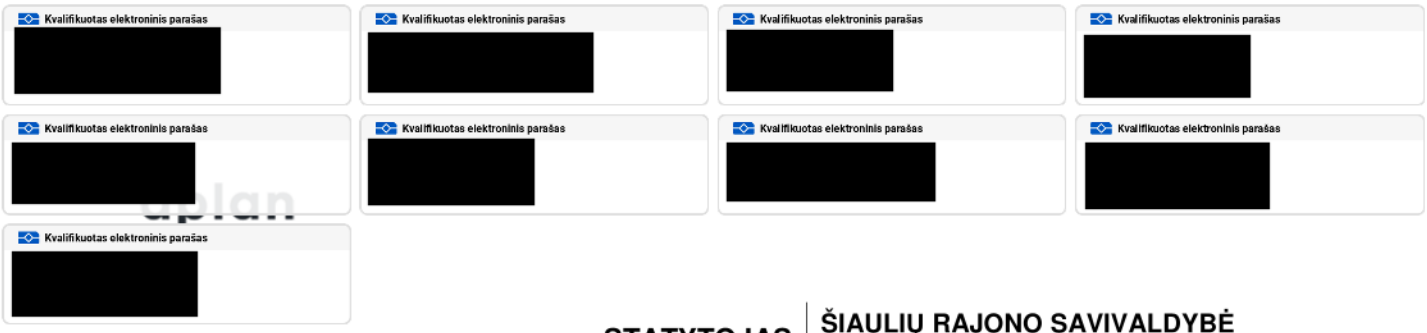

STATYTOJAS	**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ** Įm. kodas: 111105174
UŽSAKOVAS	**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA** Įm. kodas: 188726051
PROJEKTUOTOJAS	**UAB „Aplan“**
PROJEKTO PAVADINIMAS PAGAL VIEŠOJO PIRKIMO SUTARTĮ	**Gyvenamosios paskirties pastato (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre 31147) rekonstravimo, keičiant paskirtį į visuomeninės paskirties pastatą, Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15, techninio projekto parengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo sutartis**
PROJEKTO PAVADINIMAS	**Kitos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, Šiaulių r. sav. statybos projektas**
PROJEKTUOJAMO OBJEKTO DUOMENYS	**Žemės sklypas:** kad. Nr. 9126/0027:111 **Duomenys iš Kultūros vertybių registro:** • Kuršėnų dvaro sodyba (kodas 16057); • Kuršėnų dvaro sodybos šiaurės vakarų kumetynas (kodas 31148); • Kuršėnų dvaro sodyba (vizualinės apsaugos pozonis);
STATINIO KATEGORIJA	Aikštelė nesudėtingasis - II grupė Lauko vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklai - I gr. Nesudėtingieji Lauko lietaus nuotekų tinklai d250 - neypatingasis
STATYBOS RŪŠIS	Nauja statyba
PROJEKTAVIMO ETAPAS	Techninis darbo projektas (TDP)
PROJEKTO NUMERIS	24.041-01
PROJEKTO DALYS	BENDROJI DALIS
BYLOS ŽYMUO	BD
LAIDA	0

Atestato Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė
	UAB „Aplan“ direktorius	
	PV ir PDV (SP)	

Vilnius, 2025 m.

aplan

PROJEKTO DALIŲ ŽINIARAŠTIS

NR.	BYLOS ŽYMUO	LAIDA	PAVADINIMAS	PASTABOS
1.	24.041-01-TDP-BD	0	Bendroji dalis	
2.	24.041-01-TDP-SP	0	Sklypo sutvarkymo dalis	
3.	24.041-01-TDP -LVN	0	Lauko vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	
4.	24.041-01-TDP -LE	0	Lauko abonentiniai elektros tinklai	
5.	24.041-TDP -SO		Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	
6.	24.041-TDP -KS	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	

0	2025-12-23	Statybos leidimui (konkursui) ir statybai
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)

KVAL. PATV. DOK. NR	aplan Įm.k.: 302638855 Ulonų g. 2, Vilnius Telefonas:+37060979272 El.paštas: info@ap		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS **Kitos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo [redacted]nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, [redacted]. statybos projektas**	
[redacted]	PV, PDV(SP)	[redacted]	[redacted]O PAVADINIMAS:	LAIDA
			[redacted]dalių žiniaraštis	0

KALBOS TRUMP.	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS	DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ
LT	**Šiaulių rajono savivaldybė**	24.041-01-TDP-BD.PSŽ	1	1

aplan

PROGRAMINĖS ĮRANGOS SĄRAŠAS

NR.	BYLOS ŽYMUO	LAIDA	PAVADINIMAS	PROGRAMINĖ ĮRANGA
1.	24.041-01-TDP-BD	0	Bendroji dalis	OpenOffice, PdfSam,
2.	24.041-01-TDP-SP	0	Sklypo sutvarkymo dalis	OpenOffice, PdfSam, LibreCAD
3.	24.041-01-TDP -LVN	0	Lauko vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	OpenOffice, PdfSam, LibreCAD
4.	24.041-01-TDP -LE	0	Lauko abonentiniai elektros tinklai	OpenOffice, PdfSam, LibreCAD
5.	24.041-TDP -SO	0	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	OpenOffice, PdfSam, LibreCAD
6.	24.041-TDP -KS	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	OpenOffice, PdfSam, Sistela

0	2025-12-23	Statybos leidimui (konkursui) ir statybai			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
KVAL. PATV. DOK. NR	aplan	Įm.k.: 302638855 Ulonų g. 2, Vilnius Telefonas:+37060979272 El.paštas: info@aplan.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS **Daugiabučių paskirties (daugiabučių paskirties grupės) pastato, un. Nr. 9190-2000-2017, KVR kodas 31148, Ventos g. 15, Kuršėnai, Šiaulių r., paskirties keitimo į administracinės paskirties (visuomeninės paskirties grupės) pastatą kapitalinio remonto projektas**		
[redacted]	PV, PDV(SP)	[redacted]	DOKUMENTO PAVADINIMAS:		LAIDA
			Programinės įrangos sąrašas		0
KALBOS TRUMP.	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ
LT	**Šiaulių rajono savivaldybė**		24.041-01-TDP-BD.PIS	1	1

aplan

STATYTOJAS: ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ, Įm. kodas: 111105174;

UŽSAKOVAS: ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA, Įm. kodas: 188726051;

PROJEKTUOTOJAS: UAB „Aplan“, Įm. kodas: 302638855;

PROJEKTO PAVADINIMAS PAGAL VIEŠOJO PIRKIMO SUTARTĮ:
Gyvenamosios paskirties pastato (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre 31147) rekonstravimo, keičiant paskirtį į visuomeninės paskirties pastatą, Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15, techninio projekto parengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo sutartis;

PROJEKTO PAVADINIMAS:
Kitos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, Šiaulių r. sav. statybos projektas;

PROJEKTO NUMERIS: 24.041-01-TDP;

BYLOS ŽYMUO: BD (Bendroji dalis);

LAIDA: „0“;

Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2024-11-01)
STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“
5 priedas

BENDRIEJI STATINIŲ RODIKLIAI

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
I SKYRIUS **SKLYPAS** Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Unikalus daikto numeris: 4400-6638-2612; Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės pavadinimas: 9126/0027:111 Kuršėnų m. k.v.; Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Kita; Žemės sklypo naudojimo būdas: Atskiruųjų želdynų teritorijos; Žemės sklypo naudojimo būdas: Visuomeninės paskirties teritorijos; Automobilių stovėjimo aikštelė. • Sklype projektuojamų automobilių stovėjimo vietų skaičius: **12 vietų** • Automobilių vietų skaičius, pritaikytas ŽN: **1 vieta** (Atipas) • Elektromobilių vietų skaičius: **2 vietos** (numatoma tik viena įkrovimo stotelė dviem elektromobiliams)				
1. sklypo plotas	m^2	2615	2615	
2. sklypo užstatymo intensyvumas	%	17,55	20,63	
3. sklypo užstatymo tankis	%	15,60	15,60	
II SKYRIUS **PASTATAI**				

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
Pastato paskirties rodikliai (gamybos, kitos planuojamos ūkinės veiklos, paslaugų apimtis, butų, vietų, lovų, bendras ir aptarnaujamų žmonių skaičius, kiti rodikliai). **-Šio projekto apimtyje neprojektuojama.** **Pastatas - Gyvenamasis namas (projektuojamas)** Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Unikalus daikto numeris: 9190-2000-2017; Esama daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Gyvenamoji (trijų ir daugiau butų - daugiabučiai pastatai); Busima daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Administracinė paskirtis;** Statinio kategorija: Ypatingasis; Žmonių skaičius, vnt.: iki 50 (antrame aukšte iki 20); Gaisrinio skyriaus atsparumo ugniai laipsnis: III; Gaisro apkrovos kategorija: -nenustatoma; Gaisrinio skyriaus plotas: 399,19m^2 Gaisrinio skyriaus tūris: 936m^3				
2. Pastato bendrasis plotas.*	m^2	-	-	
3. Pastato naudingasis plotas. *	m^2	-	-	
4. Pastato tūris.*	m^3	-	-	
5. Aukštų skaičius.*	vnt.	-	-	
6. Pastato aukštis. *	m	-	-	-
7. Butų skaičius (gyvenamajame name), iš jų:	vnt.	-	-	-
7.1. 1 kambario	vnt.	-	-	
7.2. 2 ir daugiau kambarių	vnt.	-	-	
8. Energinio naudingumo klasė	klasė	-	-	
9. Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė	klasė	-	-	-
10. Statinio atsparumo ugniai laipsnis	laipsnis	-	-	
11. Kiti papildomi pastato rodikliai		-	-	
III SKYRIUS **SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS** **-Šio projekto apimtyje neprojektuojama.**				
1. **Keliai (valstybinės ir vietinės reikšmės):**		-	-	
1.1. kelio kategorija		-	-	
1.2. kelio ilgis*	km	-	-	
1.3. kelio juostos plotis	m	-	-	
1.4. eismo juostų skaičius	vnt.	-	-	
1.5. eismo juostos plotis	m	-	-	
1.7. tilto, viaduko ar estakados ilgis	m	-	-	
2. **Geležinkeliai:**		-	-	
2.1. kategorija		-	-	
2.2. ilgis*	km	-	-	
2.3. apsaugos zonos plotis	m	-	-	
3. Gatvės:		-	-	
3.1. kategorija		-	-	
3.2. ilgis*	km	-	-	
3.3. važiuojamosios dalies plotis	m	-	-	
3.4. eismo juostų skaičius	m	-	-	

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
3.5. eismo juostos plotis	m	-	-	
IV SKYRIUS **INŽINERINIAI TINKLAI** (Nurodomas kiekvienos paskirties inžinerinių tinklų pavadinimas ir rodikliai)				
4. **inžinerinių tinklų ilgis***	m			
4.1.lauko vandentiekio tinklai d32	m	-	24.55	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.2. lauko buitinių nuotektų tinklai d110	m	-	4,55	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.3. lauko lietaus nuotekų tinklai d110	m	-	41,40	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.4. lauko lietaus nuotekų tinklai d160	m	-	41.45	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.5. lauko lietaus nuotekų tinklai d200	m	-	34.0	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.6. lauko lietaus nuotekų tinklai d250	m	-	48.75	Nauja statyba. Neypatingasis statinys
5. vamzdžio skersmuo (tik vamzdynams)	mm			
5.1 lauko vandentiekio tinklai	mm	-	d32	
5.2 lauko buitinių nuotektų tinklai	mm	-	d110	
5.3 lauko lietaus nuotekų tinklai	mm	-	d110, d160, d200, d250	
6. elektros tinklų laidininkų skaičius ir skerspjūvis	vnt.; mm^2	-	-	Kilnojami statiniai
7. elektroninio ryšio laidininkų porų skaičius ir skerspjūvis	vnt.; mm^2	-	-	Kilnojami statiniai
V SKYRIUS **KITI STATINIAI**				
Kiemo aikštelė (automobilių stovėjimo aikštelė) *važiuojamosios dangos įrengimas*	m^2	-	318	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Kiemo aikštelė (automobilių stovėjimo aikštelė) *parkavimo zonos įrengimas šalia važiuojamosios dalies*	m^2	-	208	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Pesčiųjų takai *betoninių trinkelių pėstiesiems dangos įrengimas*	m^2	-	180	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Pesčiųjų takai *nuogrindos įrengimas*	m^2	-	44,50	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys

8. * Žvaigždute pažymėti rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo taisyklėmis, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras. Baigus statybą ir atlikus kadastrinius matavimus šie rodikliai gali turėti neesminių nukrypimų [5.39].

Statinio projekto vadovė: [redacted] PV, PDV(SP) [redacted] [redacted]

(vardas, pavardė, parašas, kvalifikacijos atestato arba pažymos Nr., data)

aplan

NORMATYVINIŲ DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	DOKUMENTO PAVADINIMAS	PASTABOS
	Lietuvos Respublikos įstatymai	
1.	Lietuvos Respublikos statybos įstatymas	
2.	Lietuvos Respublikos architektūros įstatymas	
3.	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas	
4.	Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas	
5.	Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas	
6.	Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas	
7.	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas	
8.	Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas	
9.	Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas	
10.	Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas	
11.	Lietuvos Respublikos kelių įstatymas	
12.	Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymas	
13.	Lietuvos Respublikos želdynų įstatymą;	
14.	Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas	
15.	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas	
	Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentai	
1.	Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 305/2011	
2.	Europos Reglamentas Nr. 1253/2014	
3.	Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodeksas (redakcija nuo 2016-04-22)	
	ISO standartai, LST ir Eurokodai	
1.	ISO 21542:2011 „Pastatų statyba. Užstatytos aplinkos prieinamumas ir naudojamumas“;	
2.	ISO 23599:2012 „Pagalbinės priemonės neregiams ir silpnaregiams. Taktiliniai vaikščiojamojo paviršiaus indikatoriai“;	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

0	2025-12-23	Statybos leidimui (konkursui) ir statybai
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)

KVAL. PATV. DOK. NR	aplan Įm.k.: 302638855 Ulonų g. 2, Vilnius Telefonas:+37060979272 El.paštas: info@aplan.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS **Daugiabučių paskirties (daugiabučių paskirties grupės) pastato, un. Nr. 9190-2000-2017, KVR kodas 31148, Ventos g. 15, Kuršėnai, Šiaulių r., paskirties keitimo į administracinės paskirties (visuomeninės paskirties grupės) pastatą kapitalinio remonto projektas**	
[redacted]	PV, PDV(SP) [redacted]	DOKUMENTO PAVADINIMAS: **Normatyvinių dokumentų sąrašas**	LAIDA 0
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS **Šiaulių rajono savivaldybė**	DOKUMENTO ŽYMUO 24.041-01-TDP-BD.NDS	LAPAS 1 / LAPŲ 6

3.	LST EN 81-41:2010 „Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialieji keleiviniai ir krovininiai liftai. 41 dalis. Sumažėjusio judumo asmenims naudoti skirtos vertikaliojo kėlimo platformos“;	
4.	LST EN 81-70:2018 „Liftų konstravimo ir įrengimo saugos taisyklės. Specialusis keleivinių ir krovininių–keleivinių liftų pritaikymas. 70 dalis. Liftų prieinamumas asmenims, įskaitant neįgaliuosius“.	
5.	LST 1516:2015 „Statinio projektas. Bendrieji įforminimo reikalavimai“;	
6.	LST 1569:2012 „Statinio projektas. Lauko inžinerinių tinklų grafiniai ženklai“;	
7.	LST ISO 8930:2004 „Bendrieji konstrukcijų patikimumo principai. Terminai“;	
8.	LST ISO 3534-1:1996 „Statistika. Terminai ir apibrėžimai, simboliai. 1 dalis. Tikimybių ir bendrieji statistikos terminai“	
9.	LST ISO 3898:2002 „Konstrukcijų projektavimo pagrindai. Žymėjimo sistema. Bendrieji žymenys“;	
10.	LST ISO 31-1:1996 „Dydžiai ir vienetai. I dalis. Erdvė ir laikas“;	
11.	LST ISO 31-3:1996 „Dydžiai ir vienetai. 3 dalis. Mechanika“;	
12.	LST EN 518:2000 „Statybinė mediena. Rūšiavimas. Reikalavimai apžiūrimojo rūšiavimo pagal stiprumą standartams“;	
13.	LST EN 519:2000 „Statybinė mediena. Rūšiavimas. Mašininio rūšiavimo pagal stiprumą ir rūšiavimo mašinų reikalavimai“;	
14.	LST EN 338:2004 „Statybinė mediena. Stiprumo klasės“;	
15.	LST EN 1194:2000 „Medinės konstrukcijos. Klijuota sluoksninė mediena. Stiprumo klasės ir būdingųjų verčių nustatymas“;	
16.	LST EN 301:2000 „Fenoplastiniai ir aminoplastiniai laikančiųjų medinių statybos konstrukcijų klijai. Klasifikavimas ir apkrovos reikalavimai“;	
17.	LST EN 636-1,2,3:2004 „Sluoksniuotoji mediena. Techniniai reikalavimai“;	
18.	LST EN 1058:2002 „Medienos skydai. Mechaninių savybių ir tankio charakteristinių verčių nustatymas“;	
19.	LST EN 1072:2000 „Sluoksniuotoji mediena. Sluoksniuotosios statybinės medienos lenkimo savybių aprašymas“;	
20.	LST EN 1315-1,2:1999 „Matmenys. Klasifikavimas; 1 dalis. Apvalioji lapuočių mediena; 2 dalis. Apvalioji spygliuočių mediena“;	
21.	LST EN 1316-1,2,3:2002 „Apvalioji lapuočių mediena. Kokybės klasifikavimas; 1 dalis. Ąžuolas ir bukas; 2 dalis. Tuopa; 3 dalis. Uosis ir klevas“;	
22.	LST EN 350-2:2000 „Medienos ir medienos produktų ilgaamžiškumas. Natūralusis medienos ilgaamžiškumas. 2 dalis. Atrinktų svarbių Europoje medienos rūšių natūraliojo ilgaamžiškumo ir įmirkumo vadovas“;	
23.	LST EN 335-1,2,3:2000 „Medienos ir medienos kilmės medžiagų ilgaamžiškumas. Biologinio poveikio pavojingumo klasių apibrėžimas; 1 dalis. Bendrosios nuostatos; 2 dalis. Taikymas vientisai medienai; 3 dalis. Taikymas medienos skydams“;	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

24.	LST EN 351-1:2000 „Medienos ir medienos produktų ilgaamžiškumas. Konservantais apdorota natūralioji mediena. 1 dalis. Konservantų įsiskverbimo ir įgėrio klasifikacija“;	
25.	LST EN 460:2000 „Medienos ir medienos produktų ilgaamžiškumas. Natūralusis medienos ilgaamžiškumas. Medienos ilgaamžiškumo reikalavimų pagal pavojingumo klases vadovas“;	
26.	LST EN 314-1,2:2000 „Sluoksniuotoji mediena. Sankibos kokybė. 1 dalis. Bandymo metodai. 2 dalis. Reikalavimai“;	
27.	LST L ENV 14272:2003 „Sluoksniuotoji mediena. Kai kurių mechaninių savybių skaičiavimo metodas“;	
28.	LST EN 789:2004 „Medinės konstrukcijos. Bandymo metodai. Medienos skydų mechaninių savybių nustatymas“;	
29.	LST EN 10326:2004 „Konstrukcinio plieno juostos ir lakštai su lydaline danga. Techninės tiekimo sąlygos“;	
30.	LST EN 310:1999 „Medienos skydai. Tamprumo modulio lenkiant ir stiprio lenkiant nustatymas“;	
31.	LST L ENV 1927-1,2,3:2001 „Apvaliosios spygliuočių medienos kokybės klasifikavimas. 1 dalis. Eglės ir kėniai. 2 dalis. Pušys. 3 dalis. Maumedžiai ir Duglaso pocūgės“.	
32.	LST EN 50575:2014 „Galios, valdymo ir ryšių kabeliai. Bendrosios paskirties statybos darbuose naudojami kabeliai, kuriems keliami reakcijos į ugnį reikalavimai „	
33.	LST EN 1990:2004 Eurokodas. Konstrukcijų projektavimo pagrindai	
34.	LST EN 1991 Eurokodas 1. Poveikiai konstrukcijoms	
35.	LST EN 1992 Eurokodas 2. Gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas	
36.	LST EN 1997 Eurokodas 7. Geotechninis projektavimas	
37.	LST EN 12464-1:2011 „Šviesa ir apšvietimas. Darbo vietų apšvietimas. 1 dalis. Darbo vietos patalpų viduje“;	
38.	LST EN 12464-2:2007 „Šviesa ir apšvietimas. Darbo vietų apšvietimas. 2 dalis. Darbo vietos statinių išorėje“.	
39.	LST ISO 1996-1:2005 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 1 dalis. Pagrindiniai dydžiai ir įvertinimo tvarka“ (tapatus ISO 1996-1:2003);	
40.	LST ISO 1996-2:2008 „Akustika. Aplinkos triukšmo aprašymas, matavimas ir įvertinimas. 2 dalis. Aplinkos triukšmo lygių nustatymas“ (tapatus ISO 1996-2:2007).	
	Statybos techniniai reglamentai	
1.	STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“	
2.	STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“	
3.	STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“,	
4.	STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“	
5.	STR 1.06.01:2017 „Statybos darbai. Statybos techninė priežiūra“	
6.	STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“	
7.	STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

8.	STR 1.03.01:2017 „Statybiniai tyrimai“	
9.	STR 2.01.01(1):2005 „Esminis statinio reikalavimas. Mechaninis atsparumas ir pastovumas“	
10.	STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“	
11.	STR 2.01.01(3):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Higiena, sveikata, aplinkos apsauga“	
12.	STR 2.01.01(4):2008 „Esminiai statinio reikalavimai. Naudojimo sauga“	
13.	STR 2.01.01(5):2008 „Esminis statinio reikalavimas. Apsauga nuo triukšmo“	
14.	STR 2.01.01(6):2008 „Esminis statinio reikalavimas „Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“	
15.	STR 2.01.07:2003 „Pastatų vidaus ir išorės aplinkos apsauga nuo triukšmo“	
16.	STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties pastatai“	
17.	STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“	
18.	STR 2.05.03:2003 „Statybinių konstrukcijų projektavimo pagrindai“	
19.	STR 2.05.09:2005 „Mūrinių konstrukcijų projektavimas“	
20.	STR 2.05.08:2005 „Plieninių konstrukcijų projektavimas. Pagrindinės nuostatos“	
21.	STR 2.05.07:2005 „Medinių konstrukcijų projektavimas“	
22.	STR 2.05.05:2005 „Betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų projektavimas“	
23.	STR 2.05.13:2004 „Statinių konstrukcijos. Grindys“	
24.	STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“;	
25.	STR 1.01.04:2015 „Statybos produktų, neturinčių darniųjų techninių specifikacijų, eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas, tikrinimas ir deklaravimas. Bandymų laboratorijų ir sertifikavimo įstaigų paskyrimas. Nacionaliniai techniniai įvertinimai ir techninio vertinimo įstaigų paskyrimas ir paskelbimas“	
26.	STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“	
27.	STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“	
28.	STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“	
29.	STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka. Naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“	
30.	STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“	
31.	STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“	
32.	STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“	
33.	STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“	
34.	STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“	
35.	STR 2.09.02:2005 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

	Higienos normos	
1.	HN 98:2014 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos mažiausios ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“	
2.	HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“	
3.	HN 24:2023 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“	
4.	HN 50:2003 "Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamuosiuose bei visuomeniniuose pastatuose"	
5.	HN 51:2003 "Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai darbo vietose"	
6.	HN 48:2001 „Žmogaus vartojamo žalio vandens kokybės higieniniai reikalavimai“	
7.	HN 32:2004 "Darbas su videoterminalais. Saugos ir sveikatos reikalavimai"	
	Įrengimo taisyklės	
1.	Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės. 2012	
2.	Elektros linijų ir instaliacijos taisyklės. 2012	
3.	Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės	
4.	Elektromagnetinis suderinamumas (EN50081, EN50082)	
5.	Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, 2013	
6.	Visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklės 2011-01-17, Nr. 1-14	
7.	„Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai“ Suvestinė redakcija nuo 2022-01- 01	
8.	LRV Nutarimas „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (1992 m. gegužės 12 d. Nr. 343, Vilnius)	
9.	RSN 26-90 - Vandens vartojimo normos.	
10.	„Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas“ įsakymo Nr. D1-193, 2007-04-02.	
11.	Vadovaujantis LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimo Nr. 343 "Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" pakeitimo 2012 m. rugsėjo 19 d. Nr.1122 197 punkto nurodymais projektuojamiems tinklams nustatomos tinklų apsaugos zonos: *Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami iki 2,5 metro gylyje, yra žemės juosta po 2,5 metro nuo vamzdyno ašies.* *Vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zona, kai vandentiekio, lietaus, fekalinės kanalizacijos tinklai ir įrenginiai įrengiami giliau kaip 2,5 metro, yra žemės juosta po 5 metrus nuo vamzdynų ašies.* *Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona yra žemės juosta po 10 metrų nuo*	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

	vamzdynų ašies. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų, kaupiklių apsaugos zonos plotis – po 30 metrų, o vandentiekio bokštų, nuotekų siurblinių ir kitų įrenginių – ne mažiau kaip po 10 metrų nuo išorinių sienelių.	
12.	LR aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-637 „Dėl statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (Valstybės žinios, 2007-01-25, Nr. 10-403);	
13.	LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. D1-87 „Dėl saugotinų medžių ir krūmų kritimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2008-02-09, Nr. 17-611);	
14.	LR aplinkos ministro 2008 m. kovo 12 d. įsakymas Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“ (Valstybės žinios, 2008-03-20, Nr. 33-1151);	
15.	LR aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2008-06-30, Nr. 74- 2907);	
16.	LR aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2008-06-30, Nr. 74- 2907);	
17.	LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. A1-331 „Dėl darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 123-5055);	
18.	LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2006 m. spalio 23 d. įsakymas Nr. A1-293/V-869 „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų tvarkant krovinius rankomis patvirtinimo“(Žin., 2006, Nr. 116-4417);	
19.	LR socialinės apsaugos ir darbo ministro ir LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymas Nr.A1-22/D1-34. Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatai (Valstybės žinios, 2008-01-24, Nr. 10-362);	
20.	LR Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimas Nr. 1386. Pavojingų darbų sąrašas (Žin., 2002, Nr.87-3751; 2010, Nr. 40-1911);	
21.	LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2012 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr.V-240. „Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiųstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. (Žin., 2012, Nr.96-4944);	
22.	KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“	
23.	Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosios taisyklės BT ITK 09;	
24.	Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklės KPT SDK 19.	

Pastaba: Projekto dokumentacijos pagrindas – normatyviniai dokumentai, kurių suvestinė redakcija galioja nuo 2024-11-01.

aplan

PROJEKTO RENGIMO PAGRINDAS

- ✓ Statinio projektavimo užduotimi (technine specifikacija);
- ✓ Gaisrinės saugos dalies užduotimi;
- ✓ Leidimu atlikti statinio (-ių) kapitalinį remontą, 2025-10-30 Nr. LSKR-67-251030-00005;
- ✓ Nekilnojamojo turto registre dokumentais;
- ✓ Specialieji reikalavimai, 2025-06-26 Nr. SRD-67-250626-00100;
- ✓ Specialieji architektūros reikalavimai;
- ✓ Specialieji paveldosaugos reikalavimai;
- ✓ AB „Energijos skirstimo operatorius“ prisijungimo sąlygomis, 2025-08-06 Nr.TS25-74999;
- ✓ Telia Lietuva. AB prisijungimo sąlygomis, 2025 m. Nr. P-0488/25;
- ✓ UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“ prisijungimo sąlygomis, 2025-07-22 Nr.1-213;
- ✓ AB „Šiaulių energija“ prisijungimo sąlygomis, 2025-07-11 Nr. SD-981;
- ✓ Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Raštas dėl prisijungimo sąlygos lietaus nuotekų tinklo projektavimui žemės sklypui (unikalus Nr. 4400-6638-2612) adresu Ventos g.15, Kuršėnai, Šiaulių r. sav., 2025-07-30 Nr. S-1981(3.39 Mr);
- ✓ Architektūriniai fotogrametriniai matavimai;
- ✓ Istoriniai tyrimai;
- ✓ Architektūros tyrimai (neardomieji);
- ✓ Konstrukcijų tyrimai;
- ✓ Polichromijos tyrimai;
- ✓ Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro galimybių studija;
- ✓ Geologiniai tyrimai;
- ✓ Topografiniai tyrimai.

- **Techninis darbo projektas rengiamas vadovaujantis:**
- ✓ Projektiniai pasiūlymai (gautas statybos leidimas)
- ✓ Statybos įstatymu ir normatyviniais dokumentais ir kitais reglamentais ir normomis;
- ✓ Statinio projektavimo užduotimi (technine specifikacija);
- ✓ Nekilnojamojo turto registre dokumentais;
- ✓ Specialieji reikalavimai, 2025-06-26 Nr. SRD-67-250626-00100;
- ✓ Specialieji architektūros reikalavimai;
- ✓ Specialieji paveldosaugos reikalavimai;

0	2026-04-08	Statybos leidimui (konkursui) ir statybai			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
KVAL. PATV. DOK. NR	aplan Įm.k.: 302638855 Ulonų g. 2, Vilnius Telefonas:+37060979272 El.paštas: info@aplan.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS **Kitos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, Šiaulių r. sav. statybos projektas**		
[redacted]	PV/PDV (SP)	[redacted]	DOKUMENTO PAVADINIMAS:		LAIDA
			Bendras aiškinamasis raštas		A
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS **Šiaulių rajono savivaldybė**		DOKUMENTO ŽYMUO 24.041-01-TDP-BD-BAR	LAPAS 1	LAPŲ 68

- ✓ AB „Energijos skirstimo operatorius“ prisijungimo sąlygomis, 2025-08-06 Nr.TS25-74999;
- ✓ Telia Lietuva. AB prisijungimo sąlygomis, 2025 m. Nr. P-0488/25;
- ✓ UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“ prisijungimo sąlygomis, 2025-07-22 Nr.1-213;
- ✓ AB „Šiaulių energija“ prisijungimo sąlygomis, 2025-07-11 Nr. SD-981;
- ✓ Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Raštas dėl prisijungimo sąlygos lietaus nuotekų tinklo projektavimui žemės sklypui (unikalus Nr. 4400-6638-2612) adresu Ventos g.15, Kuršėnai, Šiaulių r. sav., 2025-07-30 Nr. S-1981(3.39 Mr);
- ✓ Geologiniai tyrimai;
- ✓ Topografiniai tyrimai.

1 BENDRIEJI DUOMENYS

Statybos adresas:	Šiaulių rajono sav., Kuršėnų miesto sen., Kuršėnų m., Ventos g. 15;
Projekto pavadinimas	Kitos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, Šiaulių r. sav. statybos projektas
Statytojas	Šiaulių rajono savivaldybė įm. kodas: 111105174;
Užsakovas	Šiaulių rajono savivaldybės administracija, įm. kodas: 188726051; Vilniaus g.263, LT-76337, Šiauliai Kontaktinis asmuo: [redacted] el.paštas: [redacted]
Sklypas	Sklypo kadastro Nr.: 9126/0027:111 Kuršėnų m. k.v.; Sklypo unikalus Nr.: 4400-6638-2612; Sklypo adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Sklypo naudojimo paskirtis: Kita; Sklypo naudojimo būdas: Visuomenės paskirties teritorijos; Žemės sklypo plotas: 8.9915 ha; Žemės ūkio naudmenų plotas: 0.2615 ha; Užstatyta teritorija: 0.2615 ha; Vandens telkinių plotas: 0.4253 ha; Žemės ūkio naudmenų našumo balas: 50.1;
Statybos rūšis	Kapitalinis remontas
Pastatas	Pastatas-Gyvenamasis namas Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Unikalus Nr.: 9190-2000-2017; Naudojimo apskirtis (esama): Gyvenamoji (trijų ir daugiau butų - daugiabučiai pastatai); Žymėjimas plane: 1A1m; Statybos pabaigos metai: 1902; Statinio kategorija: Ypatingasis (kultūros paveldo objektas); Šildymas (esamas): Krosninis šildymas; Vandentiekis (esama būklė): Nėra; Nuotekų šalinimas (esama būklė): Nėra; Dujos (esama būklė): Nėra; Sienos: Rąstai; Stogo danga: Asbestcementinis Aukštų skaičius:1; Bendras plotas(iki kapitalino remonto darbų): 265.66 kv. m.; Naudingas plotas (iki kapitalino remonto darbų): 256.48 kv. m.;

	Gyvenamasis plotas (iki kapitalino remonto darbų): 194.35 kv. m.; Tūris (iki kapitalino remonto darbų): 936 kub. m.; Užstatytas plotas: 317.00 kv. m. Gyvenamosios paskirties patalpų skaičius: 8; Kambarių skaičius: 16; Fizinio nusidevėjimo procentas: 72%;
Statinio paskirtis (iki kapitalinio remonto darbų)	Gyvenamoji (trijų ir daugiau butų - daugiabučiai pastatai)
Statinio paskirtis (po kapitalinio remonto darbų)	**Pastatų paskirties grupės:** Administracinių (negyvenamieji pastatai, skirti viešojo administravimo veiklai, komercinei veiklai ir komercinei veiklai administruoti); **Pastatų paskirtis:** 5.1. Administracinių;
Statinio kategorija	Aikštelė nesudėtingasis - II grupė Lauko vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklai - I gr. Nesudėtingieji Lauko lietaus nuotekų tinklai d250 - neypatingasis
Projekto rengimo etapas	Techninis darbo projektas
Projektuotojas	UAB APLAN, įm. kodas: 302638855, Ulonų g.2, LT-08240, Vilnius, Kontaktinis asmuo: [redacted] el.paštas: [redacted]
Projektio parengimo metai	2025m.

Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2024-11-01)

STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“

5 priedas

BENDRIEJI STATINIŲ RODIKLIAI

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
I SKYRIUS **SKLYPAS** Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Unikalus daikto numeris: 4400-6638-2612; Žemės sklypo kadastro numeris ir kadastro vietovės pavadinimas: 9126/0027:111 Kuršėnų m. k.v.; Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Kita; Žemės sklypo naudojimo būdas: Atskirųjų želdynų teritorijos; Žemės sklypo naudojimo būdas: Visuomeninės paskirties teritorijos; Automobilių stovėjimo aikštelė.				

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
• Sklype projektuojamų automobilių stovėjimo vietų skaičius: **12 vietų** • Automobilių vietų skaičius, pritaikytas ŽN: **1 vieta** (Atipas) • Elektromobilių vietų skaičius: **2 vietos** (numatoma tik viena įkrovimo stotelė dviem elektromobiliams)				
1. sklypo plotas	m^2	2615	2615	
2. sklypo užstatymo intensyvumas	%	17,55	20,63	
3. sklypo užstatymo tankis	%	15,60	15,60	
II SKYRIUS **PASTATAI**				
Pastato paskirties rodikliai (gamybos, kitos planuojamos ūkinės veiklos, paslaugų apimtis, butų, vietų, lovų, bendras ir aptarnaujamų žmonių skaičius, kiti rodikliai). **-Šio projekto apimtyje neprojektuojama.** **Pastatas - Gyvenamasis namas (projektuojamas)** Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15; Unikalus daikto numeris: 9190-2000-2017; Esama daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Gyvenamoji (trijų ir daugiau butų - daugiabučiai pastatai); Busima daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Administracinė paskirtis;** Statinio kategorija: Ypatingasis; Žmonių skaičius, vnt.: iki 50 (antrame aukšte iki 20); Gaisrinio skyriaus atsparumo ugniai laipsnis: III; Gaisro apkrovos kategorija: -nenustatoma; Gaisrinio skyriaus plotas: 399,19m^2 Gaisrinio skyriaus tūris: 936m^3				
2. Pastato bendrasis plotas.*	m^2	-	-	
3. Pastato naudingasis plotas. *	m^2	-	-	
4. Pastato tūris.*	m^3	-	-	
5. Aukštų skaičius.*	vnt.	-	-	
6. Pastato aukštis. *	m	-	-	-
7. Butų skaičius (gyvenamajame name), iš jų:	vnt.	-	-	-

aplan

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
7.1. 1 kambario	vnt.	-	-	
7.2. 2 ir daugiau kambarių	vnt.	-	-	
8. Energinio naudingumo klasė	klasė	-	-	
9. Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė	klasė	-	-	-
10. Statinio atsparumo ugniai laipsnis	laipsnis	-	-	
11. Kiti papildomi pastato rodikliai		-	-	
III SKYRIUS **SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS** **-Šio projekto apimtyje neprojektuojama.**				
1. **Keliai (valstybinės ir vietinės reikšmės):**		-	-	
1.1. kelio kategorija		-	-	
1.2. kelio ilgis*	km	-	-	
1.3. kelio juostos plotis	m	-	-	
1.4. eismo juostų skaičius	vnt.	-	-	
1.5. eismo juostos plotis	m	-	-	
1.7. tilto, viaduko ar estakados ilgis	m	-	-	
2. **Geležinkeliai:**		-	-	
2.1. kategorija		-	-	
2.2. ilgis*	km	-	-	
2.3. apsaugos zonos plotis	m	-	-	
3. Gatvės:		-	-	
3.1. kategorija		-	-	
3.2. ilgis*	km	-	-	
3.3. važiuojamosios dalies plotis	m	-	-	
3.4. eismo juostų skaičius	m	-	-	
3.5. eismo juostos plotis	m	-	-	

aplan

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
IV SKYRIUS **INŽINERINIAI TINKLAI** (Nurodomas kiekvienos paskirties inžinerinių tinklų pavadinimas ir rodikliai)				
4. **inžinerinių tinklų ilgis***	m			
4.1.lauko vandentiekio tinklai d32	m	-	24.55	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.2. lauko buitinių nuotekų tinklai d110	m	-	4,55	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.3. lauko lietaus nuotekų tinklai d110	m	-	41,40	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.4. lauko lietaus nuotekų tinklai d160	m	-	41.45	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.5. lauko lietaus nuotekų tinklai d200	m	-	34.0	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys
4.6. lauko lietaus nuotekų tinklai d250	m	-	48.75	Nauja statyba. Neypatingasis statinys
5. vamzdžio skersmuo (tik vamzdynams)	mm			
5.1 lauko vandentiekio tinklai	mm	-	d32	
5.2 lauko buitinių nuotekų tinklai	mm	-	d110	
5.3 lauko lietaus nuotekų tinklai	mm	-	d110, d160, d200, d250	
6. elektros tinklų laidininkų skaičius ir skerspjūvis	vnt.; mm^2	-	-	Kilnojami statiniai
7. elektroninio ryšio laidininkų porų skaičius ir skerspjūvis	vnt.; mm^2	-	-	Kilnojami statiniai

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis		Pastabos
		Esama	Projektuojama	
V SKYRIUS **KITI STATINIAI**				
Kiemo aikštelė (automobilių stovėjimo aikštelė) *važiuojamosios dangos įrengimas*	m^2	-	318	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Kiemo aikštelė (automobilių stovėjimo aikštelė) *parkavimo zonos įrengimas šalia važiuojamosios dalies*	m^2	-	208	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Pesčiųjų takai *betoninių trinkelių pėstiesiems dangos įrengimas*	m^2	-	180	Nauja statyba. Nesudėtingasis II grupės statinys
Pesčiųjų takai *nuogrindos įrengimas*	m^2	-	44,50	Nauja statyba. Nesudėtingasis I grupės statinys

* Žvaigždute pažymėti rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo taisyklėmis, kurias tvirtina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras. Baigus statybą ir atlikus kadastrinius matavimus šie rodikliai gali turėti neesminių nukrypimų [5.39].

2 PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

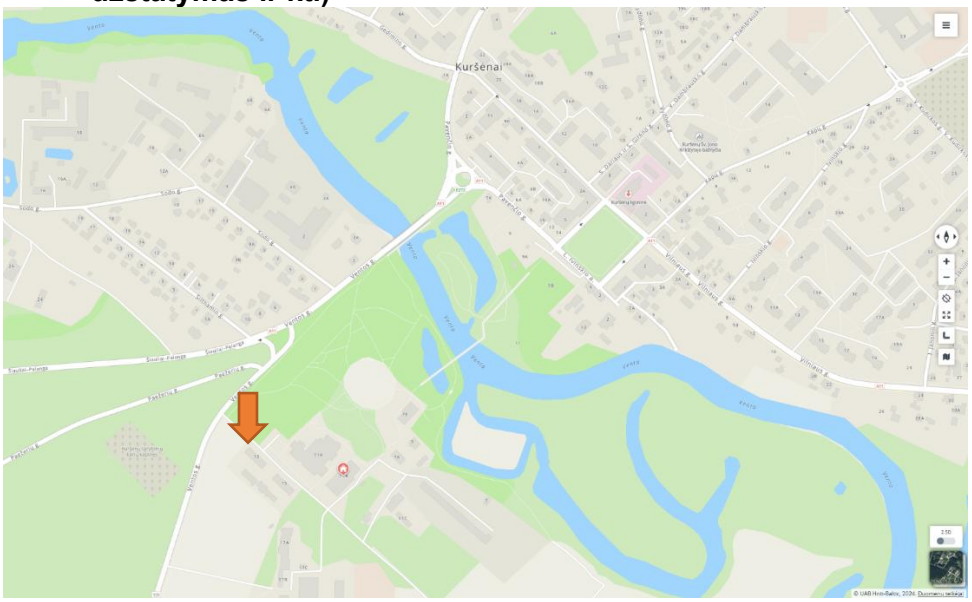
Vadovautis STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (galiojanti redakcija nuo 2024-11-01)

60. Statytojas (statytojo raštu įgaliotas asmuo) (toliau šiame skyriuje – statytojas) savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui prašymą informuoti visuomenę teikia naujo statinio statybos ar rekonstravimo atvejais (išskyrus atvejus, kai statiniai projektuojami Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe, kurie nepriskirti savivaldybių administracinėms teritorijoms; projektuojami nesudėtingieji statiniai; projektuojami vienbučių ar dvibučių paskirties pastatai ir jų priklausiniai). Šis reikalavimas taikomas, kai pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalį privalomas statybą leidžiantis dokumentas.

3 PROJEKTO EKSPERTIZĖ

Statinio statyba bus finansuojama Lietuvos Respublikos lėšomis, todėl ekspertizė yra privaloma.

- **Trumpas statybos sklypo aprašymas (sklype esantys statiniai, inžineriniai tinklai ir įrenginiai, želdiniai, geologinės, hidrogeologinės sąlygos, higieninė ir ekologinė situacija, aplinkinis užstatymas ir kt.)**

Situacijos schema

- **Trumpas statybos sklypo aprašymas**

Kuršėnai – miestas Žemaitijoje, Šiaulių rajono savivaldybėje, 25 km į vakarus nuo Šiaulių. Tai didžiausias Lietuvos miestas, nesantis savivaldybės centru. Kuršėnų miesto seniūnija, yra kaimiškosios seniūnijos centras. Mieste stovi Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia (nuo 1933 m.), yra parkas, veikia Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Kalendorių muziejus, kultūros centras, vaikų globos namai, paštas. L. Ivinskio aikštėje – paminklas Laurynui Ivinskiui (1960 m., skulptorius Petras Aleksandravičius, architektas S. Ramūnis). Yra mechanikos gamykla, statybinių medžiagų kombinatas, pieninė. Kuršėnai nuo seno garsėja puodininkystės amatu; juose yra Bronės ir Broniaus Radeckų keramikos muziejus.
Miestas įsikūręs abipus Ventos (vingiuoja miestu iš pietryčių į šiaurės vakarus), prie kelio A11 Šiauliai–Palanga . Per Ventą ties Kuršėnų dvaru nutiestas automobilių transporto Stasio Raštikio tiltas, modernus Kuršėnų pėsčiųjų tiltas. Didžiausios miesto dalys (priemiesčiai) – Daugėliai ir Pavenčiai. Pietiniu miesto pakraščiu eina Liepojos-Romnų geležinkelis ir geležinkelis Šiauliai-Kretinga, yra dvi geležinkelio stotys (Pavenčių geležinkelio stotis – į Klaipėdą, Kuršėnų geležinkelio stotis Drąsučiuose – į Mažeikius). Rytiniame miesto pakraštyje telkšo Kuršėnų karjerų tvenkiniai. Yra molio telkinys.
Miestas ir apylinkės įeina į senovės žemaičių genties gyvenamos teritorijos ribas. Kuršėnai pirmą kartą minimi XII a. (istorikas S. Zajančiovskis). Nuo XIV a. čia buvo LDK dvaras. 1523 m. pastatyta medinė bažnyčia. 1561–1563 m. Kuršėnai jau žinomi ir kaip miestelis. 1564 m. karalius Žygimantas Augustas atidavė dvarą Despot-Zenavičiams, vėliau jis atiteko Pacams, dar vėliau Gruževskiams, kurie jį valdė iki pat II pasaulinio karo.
1824 m. pastatyta mūrinė bažnyčia, kuri per I pasaulinį karą buvo sugriauta. Kuršėnai ypač sparčiai ėmė vystytis XIX a. pabaigoje, pro miestą nutiesus Liepojos–Romnų geležinkelį. Tuo metu buvo Kuršėnų dvaras ir miestelis Šiaulių apskrities Kuršėnų valsčiuje.
Kuršėnuose 1919 m. liepos 26 d. pasirodė pirmasis Lietuvoje bermontininkų būrys. 1939 m. įkurta biblioteka. 1946 m. rugpjūčio 3 d. tapo apskrities pavaldumo miestu. Mieste veikė Pavenčių cukraus fabrikas, Daugėlių statybinių medžiagų kombinatas, „Jiesios“ keramikos gamyklos cechas.

1994 m. spalio 24 d. Prezidento dekretu patvirtintas Kuršėnų herbas. 2014 m. prie miesto prijungta Ringuvėnų gyvenvietė.

- **Sklypas**

Sklypo kadastro Nr.: 9126/0027:111 Kuršėnų m. k.v.;
Sklypo unikalus Nr.: 4400-6638-2612;
Sklypo adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15;
Sklypo naudojimo paskirtis: Kita;
Sklypo naudojimo būdas: Visuomenės paskirties teritorijos;
Žemės sklypo plotas: 0.2615 ha;
Užstatyta teritorija: 0.2615 ha;
Žemės ūkio naudmenų našumo balas: 50.1;

Žemės sklypo nuosavybės teisė:
Savininkas: LIETUVOS RESPUBLIKA, a.k. 111105555
Įregistravimo pagrindas:
2025-05-28 Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Nekilnojamojo turto kadastro skyriaus vyresniojo patarėjo sprendimas Nr. 1SK-15155-(10.1 E.)
Įrašas galioja: Nuo 2025-06-10;

Valstybonės žemės patikėjimo teisė:
Patikėtinis: ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ, a.k. 111105174;

Esami servitutai:
Suformuotų servitutų nėra.

Teritorijos, kuriose taikomos SŽNS, įrašytos į NTK kadastro duomenų byloje įrašytų duomenų pagrindu:
įrašų nėra

Duomenys apie įregistruotas teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- ✓ 11.1 Teritorijos pavadinimas: Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis);
  Teritorijos unikalus numeris: 100357492;
  Įregistravimo pagrindas: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija; 2022-07-25 Telia tinklo apsaugos zonos planas Šiaulių rajono savivaldybėje Nr. 3-368;
  Įregistravimo data: 2022-07-29
  Žemės sklypo plotas, patenkantis į teritorija: 10 kv. m, nuo 2025-05-31;

- ✓ 11.2 Teritorijos pavadinimas: Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis)
  Teritorijos unikalus numeris: 100738697;
  Įregistravimo pagrindas: 2025-07-01 Prašymas;
  Teritorijos nustatymo dokumentas: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija; 2025-06-09 Kitas juridinis dokumentas 3-218;
  Įregistravimo data: 2025-07-04;
  Žemės sklypo plotas, patenkantis į teritorija: 545 kv. m, nuo 2025-07-04;

- ✓ 11.3 Teritorijos pavadinimas: Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis);
  Teritorijos unikalus numeris: 100381321;

Įregistravimo pagrindas: AB "Energijos skirstymo operatorius"; 2020-09-01 AB ESO SKIRSTOMOJO ELEKTROS TINKLO REKONSTRUKCIJA 10 KV OL L 2300 IŠ SP 5 TARP ATR. NR. 2300/18 2300/25 Į KL (ŠIAULŲ REG., KURŠĖNŲ Nr. VY2009/68;
Įregistravimo data: 2022-12-28;
Žemės sklypo plotas, patenkantis į teritorija: 59 kv. m, nuo 2025-05-31;

- ✓ 11.4 Teritorijos pavadinimas: Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos (V skyrius, pirmasis skirsnis);
  Teritorijos unikalus numeris: 100680075;
  Įregistravimo pagrindas: Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos; 2007-03-07 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmosios Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Nr. KPD-RM- 267;
  Įregistravimo data: 2024-07-23;
  Žemės sklypo plotas, patenkantis į teritorija: 994 kv. m, nuo 2025-05-31;

- ✓ 11.5 Teritorijos pavadinimas: Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos (V skyrius, pirmasis skirsnis);
  Teritorijos unikalus numeris: 100680074;
  Įregistravimo pagrindas: Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos; 2007-03-07 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pirmosios Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktas Nr. KPD-RM- 267;
  Įregistravimo data: 2024-07-23;
  Žemės sklypo plotas, patenkantis į teritorija: 1622 kv. m, nuo 2025-05-31.

- **Sklype esantys statiniai**
- ✓ Pastatas - Gyvenamasis namas
  VĮ „Registrų centras“ pastato unik. Nr. 9190-2000-2017;
  Žymėjas plane: 1A1m;
  Bendras plotas: 265,66 kv. m.

- ✓ Pastatas – Tvartas (Priklausinys)
  VĮ „Registrų centras“ pastato unik. Nr. 9190-2000-2028;
  Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g. 15;
  Žymėjas plane: 2I1m;
  Užstatytas plotas: 142,00 kv. m.

- ✓ Kiti inžineriniai statiniai-Kiemo statiniai
  VĮ „Registrų centras“ pastato unik. Nr. 9190-2000-2048;
  Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g.11B
  Žymėjas plane: 8F1/p;
  Bendras plotas: 74,90 kv. m.

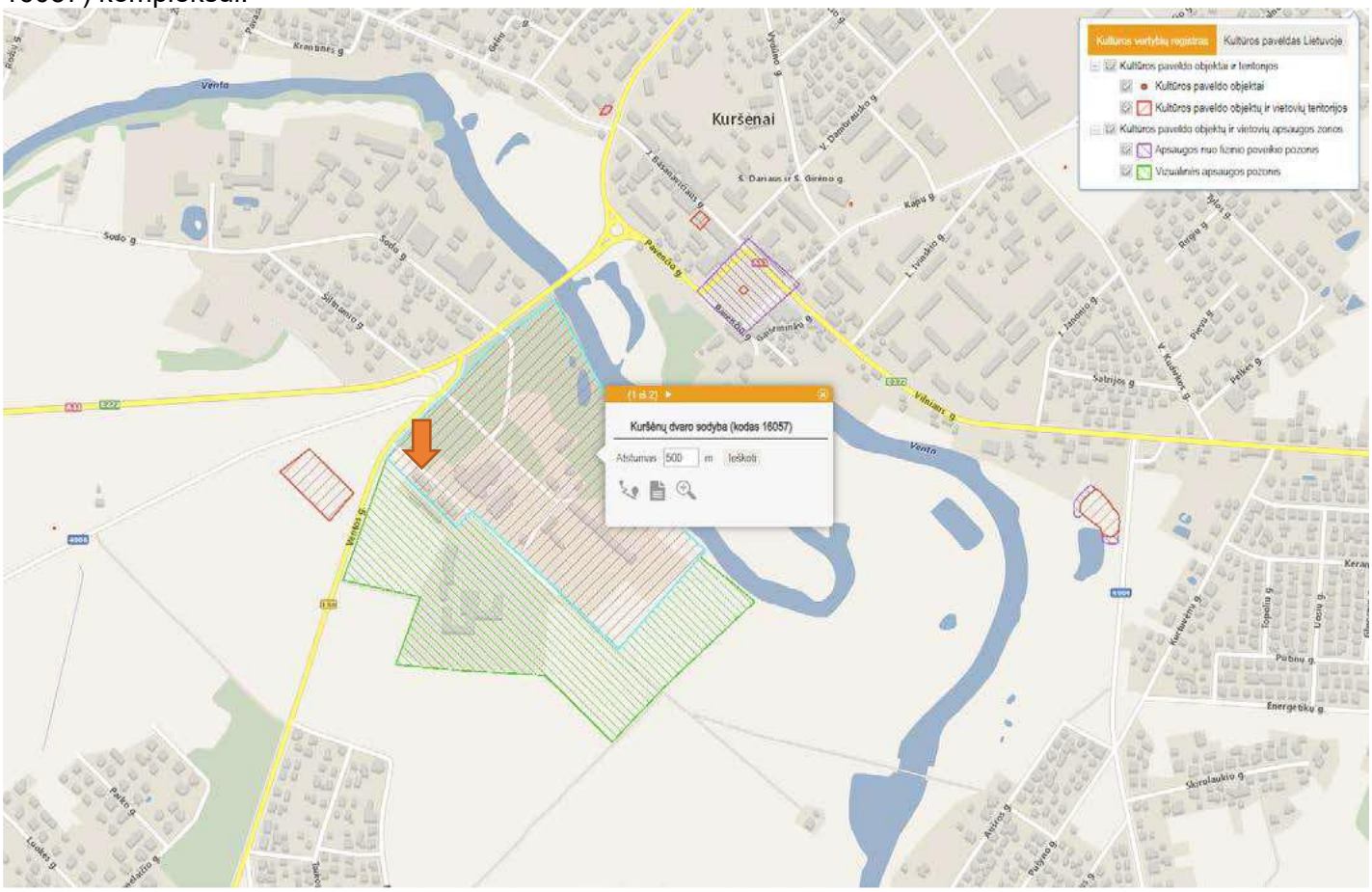
- ✓ Pastatas- Grūdų saugykla
  VĮ „Registrų centras“ pastato unik. Nr. 4400-6243-3596;
  Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g.11B

Žymėjas plane: 9F1/p;
Bendras plotas: 475,86 kv. m.

✓ Pastatas- Grūdų saugykla
VĮ „Registrų centras“ pastato unik. Nr. 4400-6243-3601;
Adresas: Šiaulių r. sav., Kuršėnai, Ventos g.11B
Žymėjas plane: 10F2/p;
Bendras plotas: 1204,63 kv. m.

- **Saugomos teritorijos**

Kuršėnų dvaro sodybos arklidė (31146) priklauso Kuršėnų dvaro sodybos (Kultūros vertybės kodas 16057) kompleksui.

Artimiausia Nekilnojamo kultūros paveldo vertybė Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta (kodas 11190) yra už 100 m.

- **Apskaitos ir apsaugos dokumentų apžvalga**

2007 m. vasario 9 d. KPC parengtas Kuršėnų dvaro sodybos (Kultūros vertybės kodas 16057) apibrėžtų teritorijos ribų planas.

2007 m. kovo 7 d. parengtas Nekilnojamojo kultūros paveldo tarybos aktas Nr. KPD-RM- 267,

nustatytos vertingosios savybės.

2008-02-29 KPD direktoriaus [sakymu Nr. Į-63 inicijuotas Kuršėnų dvaro sodybos skelbimas valstybės saugomu kultūros paveldo objektu.

- **Anksčiau atliktų tyrimų ir parengtų projektų apžvalga**

[redacted]Kuršėnų parko pasas, 1981m.;

Sodybinių ansamblių perspektyvinė pritaikymo schema. I etapas. Šiaulių rajono sodybinių ansamblių šaltiniai PRI, 1982;

Buvusio Kursenlų dvaro genplanas. M I :5000, RŽPI, 1990 m.;

Kuršėnų dvaro sodybos išaiškinamo architektūros paminklo (IP 692 At) teritorijos planas, sudarė [redacted] 1991.;

Kuršėnų miesto centrinis parkas. Architektūrinė statybinė dalis. Komplekso kapitalinis remontas, proj. vyr. inžinierius (architektas)[redacted], Šiaulių raj. komunalinių įmonių kombinatas, 1991m.;

[redacted] Šiaulių rajono Kuršėnų dvaras. Istorinė apžvalga, PRI, 1994m.;

[redacted], Individualaus apsaugos ir naudojimo reglamento dokumentacija, PRI, 1994m.;

- **Patvirtintų ir rengiamų teritorijų planavimo dokumentų įtaka objektui**

Kuršėnų miesto bendrasis planas - dokumento registravimo numeris T00003217 (000911000596) (dokumento registravimo data 2011-06-22);

Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas - dokumento registravimo numeris T00088133 (dokumento registravimo data 2022-09-15);

Kuršėnų dvaro sodybos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16057) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas - dokumento registravimo numeris T00053709 (100002000410) (dokumento registravimo data 2012-04-13);

Šiaulių rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema - dokumento registravimo numeris T00054154 (100002000269) (dokumento registravimo data 2009-05-20);

- **Archeologiniai žvalgomieji tyrimai**

1999 m. archeologė[redacted]Kuršėnų dvaro teritorijoje vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus ir archeologinius žvalgymus5 . Arčiausiai analizuojamos teritorijos tirtuose šurfuose Nr. 1-3 aptiktas XIX – XX a. kultūrinis sluoksnis, plytų grindinio ir akmenų pamato fragmentai. Žvalgymų metu taip pat fiksuotas XVIII(?)-XIX-XX a. kultūrinis sluoksnis, tačiau aptikta ir keletas pamatų akmenų, kurių statybos laikotarpis tiksliau nedatuotas6 2010 m. žvalgomieji archeologiniai tyrimai atlikti rekonstruojamos Kuršėnų dvaro oficinos aplinkoje siekiant išsiaiškinti oficinos pastato statybos etapus bei pamatų įrengimo būdą (tyr. [redacted] Iškasti 2 šurfai šalia oficinos pamato (ištirtas bendras 6 m²). Aptiktas permaišytas XX a. pradžios kultūrinis sluoksnis su pavieniais radiniais7 . 2011 m. [redacted] tyrinėjo aplink oficinos pastatą ir toliau į šiaurę. Ištirti 9 šurfai, viso 20 m2 plotas. Aptiktas permaišytas kultūrinis sluoksnis sus XVII(?) – XVIII - XX a. radiniais. 2012

m. archeologė [redacted] vykdė žvalgomuosius tyrimu dvaro parke prieš įrengiant takelius ir žvalgė elektros kabelių tranšėjas8 . Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu iškasti 32 1-3,6 kv. m dydžio šurfai. Iš viso šurfais ištirtas 43,3 m2 plotas. Archeologinis žvalgymas atliktas 8 trasose, kurių bendras ilgis 735 m, plotis - 0,4 m, gylis- 0,7-0,9 m. Iš viso žvalgytas 294 m2 plotas. Šurfuose Nr. 9, Nr. 30, Nr. 31, Nr. 32 atidengti 4 neskaldytų akmenų grindinių fragmentai. Grindiniai atidengti 12-32 cm gylyje, tiksliau nedatuoti. 2013 m. archeologė [redacted] vykdė tyrimus suprojektuoto priešgaisrinio hidranto vietoje bei prie rekonstruojamos automobilių stovėjimo aikštelės9 . Tyrimų metu dvaro parko teritorijoje ir šalia oficinos ištirti 6 1-2 m2 dydžio šurfai. Ištirtas bendras 10 m2 plotas. Šurfuose Nr. 33, Nr. 35 ir Nr. 36 rasta pavienių archeologinių radinių (kaimiškos ir glazūruotos keramikos šukių, geležinių dirbinių fragmentų), kurie datuojami XVIII a. antrąja puse – XIX a. pirmąja puse. Iš viso surinkti 75 radiniai. Iš jų 14 radinių įtraukta į radinių sąrašą. Šurfai Nr. 37-38 ištirti PV Kuršėnų dvaro parko dalyje, prie automobilių stovėjimo aikštelės ir buvusios dvaro oficinos. Juose atidengti XX a. antroje pusėje įrengti betoniniai statiniai, kurie dengia komunikacijas. Archeologinių radinių juose neaptikta. 2014 m. archeologė [redacted] ištyrė keturis šurfus (Nr. 39-42) į PV nuo buvusios oficinos, rekonstruojamo automobilių aikštelės vietoje. Juose aptiktas iki 1 m storio kultūrinis sluoksnis, kuriame rasta XIX – XX a. radinių. 2020 m. dvaro teritorijoje archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus atliko [redacted]. Šurfuose Nr. 29 ir Nr. 30, tirtuose apie 30 m į PV ir PR muo arklidžių pastato aptikti yik XX a. antra puse datuojami perkasimai.

2020 m. Ventos g. žvalgomuosius archeologinius tyrimus atliko [redacted]. Ištirti devyni 1x1 m dydžio šurfai 9 m2 plotas, taip pat archeologiškai žvalgytas apie 19,5 m2 plotas. Archeologinę vertę turinčio kultūrinio sluoksnio, radinių ar struktūrų neaptikta. Fiksuoti tik XIX a. II p. – XX a. II p. datuojami kultūriniai sluoksniai su tų laikotarpių radiniais. Kultūrinių sluoksnių bendras storis iki 1,9 m. Įžemis tyrimų metu fiksuotas 0,45-1,9 m gylyje – tai rausvas, vietomis gelsvas, molis.

Šalia šiaurės vakarų kumetyno (31148) 2020 m. tirti šurfai Nr. 4 ir Nr. 5. Šurfe Nr. 4, tirtame šalia ŠR fasado po paviršine danga fiksuotas XX a. antros pusės sluoksnis, po kuriuo, apie 0,65 m gylyje aptiktas kultūrinis sluoksnis su XIX-XX a. radiniais. Jis tęsėsi iki 1,05 m gylio, Šurfe Nr. 5, tirtame šalia PV fasado, XIX-XX a. per. Sluoksnis aptiktas 0,3 m gylyje, tęsėsi iki 0,5 m gylio.
Apibendrinant ankstesnių tyrimų išvadas galima teigti, kad šalia šiaurės vakarų kumetyno 2020 m. tirtuose šurfuose aptiktas tik XIX – XX a.pr. sluoknis, kuris archeologiškai nevertingas, tačiau jame gali būti aptikta radinių, susijusių su dvaro egzistavimo laikotarpiu ir turinčių mokslinę vertę.

Išvados ir rekomendacijos
Rengiant buvusio šiaurės vakarų kumetyno rekonstrukcijos projektą, atsižvelgiant į pastato statybos laikotarpį bei ankstesnių tyrimų duomenis jo aplinkoje, archeologiniai tyrimai projektavimo metu netikslingi, nebent būtų derinami su pastato pamatų konstrukciniais tyrimais. Vykdant žemės kasimo darbus buvusio kumetyno aplinkoje rekomenduojama atlikti archeologinius žvalgymus.

aplan

- **Esamos būklės analizė**

Kuršėnų dvaro sodybos šiaurės vakarų kumetynas (kodas kultūros vertybių registre 31148) yra pietrytinėje sklypo dalyje šalia Ventos g. Šalia pastato, rytinėje jo pusėje, yra įsikūręs Šiaulių r. savivaldybės kultūros centras.
Kumetynas pastatytas XX a. pradžioje, rekonstruotos po Antrojo pasaulinio karo. Pagal KPD kultūros vertybių registrą, arklidžių būklė bloga arba patenkinama. Iki įsigyjant Šiaulių rajono savivaldybei, pastatas buvo naudotas kaip grūdų sandėlis. Remiantis KPD kultūros vertybių registru, pastato vertingąsias savybes sudaro jo tūris, aukštų suplanavimas, fasadų architektūriniai sprendimai (istorizmo stilistika) bei konstrukcijos (raudonų plytų mūro I a. ir fachverkinės konstrukcijos ertikio sienos, metalinės kalvio darbo langų grotos šiaurės vakariniame fasade, profiliuoti medinių gegnių galai ir kt.).

F 1 Kumetyno pastatas nuo Ventos g.

F 2 PR ir ŠR fasadai

F 3 PV ir PR fasadai

F 4 Gatvės (ŠR) fasado suporinti langai (Z1.05, 1.06), durys 1.07

F 5 Gatvės (ŠR) fasado suporinti langai (Z1.03, 1.04)

F6 Gatvės (ŠR) fasado suporinti langai (Z1.03, 1.04)

F 8 Viryklės šilta sienutė iš kambario pusės (Z1.44)

F 20 Stogo konstrukcija ir danga

F 21 Pastogė nenaudojama; Stogo konstrukcija ir danga pakeista XX a. II p. etape; pastogėje, žemiau stogo kaminai išliko iš XX a. pr. etapo

Remiantis architektūrinių tyrimų ataskaita:
1915 m. Kuršėnų dvaro valdos apėmė 1645 ha žemės, į kurią įėjo Žaigėnų, Kresų- Bagotėlių, Užmiesčio-Zamiežiznos dvarai ir Medvalakių palivarkas.
Pirmojo pasaulinio karo metais, 1915 m. vasarą, vokiečiams puolant miestelyje kilo gaisras, kuris smarkiai suniokojo miestelį ir dvarą - sudegė 61 gyvenamasis namas,
bažnyčia. Kuršėnus užėmę ir dvaro sodyboje įsikūrę vokiečiai nuniokojo parką, rūmus, išvežė vertingiausius daiktus.
Per 1915 m. gaisrą sudegė dvaro kumetynai, tvartai, daržinės, todėl naujajam dvaro savininkui [redacted] viską reikėjo atstatyti, atkurti, pastatyti naujus pastatus.
Po 1922 m. žemės reformos iš daugiau kaip pusantro tūkstančio hektarų dvarui palikta 218,7 ha žemės. taip pat paliktos pramonės įmonės. Tačiau dvaras [redacted] pastangomis nenusmuko: buvo atstatyti sudegę pastatai, vystoma veislinė gyvulininkystė, prekinis grūdų ūkis, sodininkystė, įkuriama retų sėklų dauginimo stotis, sėkmingai veikė pieninė, kitos įmonės.
1923 metų surašymo duomenimis Kuršėnų dvare gyveno 153 žmonės.
1930 m. dvaro sodyba su parku ir sodu apėmė 26 ha, kur stovėjo 17 medinių bei mūrinių pastatų.
1940 m. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, dvaras buvo nacionalizuotas.
Pokario metais dvaro rūmuose įsikūrė Kuršėnų tarybinio ūkio administracija.
Šiuo metu restauruotuose dvaro rūmuose bei oficinoje veikia Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centras.
XX a. pr. istorizmo etape ant senų pamatų po 1915 m. gaisro atstatytas Kuršėnų dvaro sodybos šiaurės vakarų kumetyno (31148) pastatas.
Išliko XX a.pr. etapo plano struktūra, kapitalinių sienų tinklas, architektūriniai elementai. Pastatas 1 a. su pastoge ištęsto stačiakampio plano. Stogas dvišlaitis, gegninis. Stogo danga galėjo būti malksnų, gontų arba skardos su falcais. Sienos rąstų, su vertikaliomis sąvaržomis. Kumetyne yra aštuoni labai panašios struktūros butai. Į butus patenkama iš gatvės, kiemo, per tambūrus. Prie prieškambarių įrengtos virtuvės su viryklėmis ir šilta sienute. Kambariuose yra krosnys.
Pastato plano struktūra išliko (su nežymiomis netektimis) iš XX a.pr. etapo.

Įėjimai į butus sukomponuoti per pastato ilgųjų fasadų (Z 1.25, 1.07) ir galinių fasadų vidurį. Fasaduose tolygiai išdėstyti suporinti langai.
XX a. II p. etape vyko pastato kapitalinis remontas. Dvišlaičio stogo konstrukcija pakeista XX a. II p. etape, išlaikant ankstesnio etapo nuolydį. Permūryta kaminų viršutinė dalis virš stogo. Įrengta stogo asbestinio šiferio danga.
XX a. II p. etape pakeisti langai ir jų apvadai. Buvo keičiamas fasadų apkalimas.
Dalis koklinių viryklių apklijuota akmens masės plytelėmis.
Dabartinė pastato būklė bloga. Sienų apkalimas ir rąstai dalinai supuvę. Reikia tikslinti pastato būklės tyrimus valymo darbų metu.

Architektūtinių tyrimų Išvados:
1. Saugomos, pastato vertingosios savybės, susiformavusios XX a. pr. Istorizmo etape.
2. Rekomenduojama atlikti pastato kapitalinį remontą, išardant blogos būklės sienų konstrukcijas ir apdailą, išlaikant XX a. pr. istorizmo etapo fasadų kompoziciją, kapitalinių sienų tinkle, stogo gegninės konstrukcijos tipą, nuolydį, kraigo altitudę, horizontalaus apkalimo (plačiomis ~ 20 cm) lentomis tipą, išlaikant XX a. pr. istorizmo etapo langų ir durų angų gabaritus, kompoziciją fasade, išlaikant gaminių piešinį, medžiagiškumą, varstymo būdą, naudojant stiklo paketų įstiklinimą, išlaikant langų ir durų apvadų tipą.
3. Rekomenduojama restauruoti XX a. pr. istorizmo etapo kaminų viršutinę dalį virš stogo, išardant XX a. II p. etapo silikatinių plytų mūrą ir suformuojant geltonų pilnavidurių plytų mūro kaminus su būdingais kaminų karnizėliais.
4. Rekomenduojama pakeisti asbestinio šiferio stogo dangą skardos (su falcais, klasik tipo) stogo danga (tokią, kaip rūmų pastato).

SKLYPO PLANO DALIES SPRENDINIAI

Architektūrinė komplekso idėja
Buvusį visuomenei neprieinamą Kuršėnų dvaro sodybos komplekso kumetyno pastatą planuojama atverti visuomenei. Kapitališkai suremontavus pastatą jis taptų Šiaulių rajono savivaldybės Etninės kultūros ir tradicinių amatų centro dalymi.
Projektu siekiama sukurti papildomą vertę ir šiuolaikinėmis priemonėmis sukurti patrauklią, jaukią, medžiagiškai, semantiškai derančią istoriniame komplekse erdvę. Pagrindinė projekto idėja – papildyti dvaro sodybos kompleksą dar vienu iki šiol prarastu elementu.

Teritorijos sutvarkymas
Projekte tvarkomos Kuršėnų dvaro sodybos kumetyno prieigos. Takams parenkama trinkelių danga. Pastato aplinka planuojama vadovaujantis universalaus dizaino principais užtikrinant lygias galimybes visiems žmonėms. Projektuojami pėsčiųjų takai ir automobilių privažiavimas.
Aplink pastatą numatyti mažosios architektūros elementai ir apšvietimas. Projektuojamas pravažiavimas, automobilių stovėjimo aikštelė, pėsčiųjų takų apšvietimas. Automobilių stovėjimo aikštelei ir keliams projektuojami gatvių šviestuvai. Takų apšvietimui numatomi parkinio tipo šviestuvai.

Sklypo paruošimas statybai. Laikinų privažiavimo kelių, laikinų inžinerinių tinklų įrengimas, teritorijos aptvėrimas
Laikinieji statiniai statybvietėje įrengiami naudojant ekonomiškas medžiagas ir konstrukcijas. Ten, kur statybos darbams galima naudoti nuolatinius projekte numatytus kelius, inžinerinius tinklus, pirmiausia juos reikia įrengti.
Sklypo dalis, kurioje bus vykdomi darbai, prieš pradedant darbus turi būti aptverta tvora.
Detalesni sprendiniai pateikiami Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalyje.

Pastatų, inžinerinių statinių, tinklų ir susisiekimo komunikacijų išdėstymas sklype
Vykdant statybos darbus esami inžineriniai tinklai turi būti apsaugomi pagal projekte numatytus sprendinius. Vykdant darbus prie inžinerinių tinklų ar jų apsaugos zonose būtina iškviesti tuos tinklus

eksploatuojančios įmonės atstovą.
Darbai prie inžinerinių tinklų vykdomi rankiniu būdu. Sandėliuoti statybines medžiagas ant inžinerinių tinklų draudžiama. Rangovas turi įvertinti ir nepažeisti esamų komunikacijų, kurios pateiktos projekto brėžiniuose. Susidūrus su planuose nepažymėtais inžineriniais tinklais būtina kreiptis į įmones, kurioms šie tinklai priklauso.
Patekimas į sklypą ir privažiavimas numatytas iš Ventos gatvės, pagal Visuomeninės paskirties žemės sklypų suformavimo laisvos valstybinės žemės fondo žemėje; esamų žemės sklypų ribų ir plotų koregavimo; esamų žemės sklypų sujungimo; teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimo nustatymo, detaliojo plano sprendinius.
Projektuojamo pastato inžinerinis aprūpinimas numatomas iš miesto centralizuotų tinklų, pagal išduodamas technines sąlygas

Pastatų, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų altitudžių parinkimas
Projektuojamo pastato grindų altitudė ±0.00=107,00m virš jūros lygio. Sklype ties pagrindiniu įėjimu į projektuojamą pastatą žemės paviršiaus altitudės keičiamos nežymiai. Į pastatą numatomas bekliūtis patekimas.
Automobilių stovėjimo aikštelių ir privažiavimų nuolydžiai projektuojami pagal STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ ir STR 2.03.01:2019 “Statinių prieinamumas” reikalavimus. Inžineriniai tinklai projektuojami atsižvelgiant į projektuojamo paviršiaus lygį.

Aplinkos tvarkymas, teritorijos apželdinimas, darbuotojų poilsio zonų įrengimas
Aplink pastatą numatoma įrengti betoninių trinkelių takus, poilsio zonas su paviršinio vandens nuvedimu nuo jų. Teritorijoje planuojama sodinti medžius ir dekoratyvinius daugiamečius augalus.

Teritorijos vertikalus planavimas, lietaus vandens nuvedimas
Projektuojamų dangų altitudės parenkamos siekiant išsaugoti esamą reljefą, projektuojamo pastato įėjimų aukščius, neviršijant reglamentuojamų takų nuolydžių, atsižvelgiant į žmonių su negalia poreikius.
Lietaus vandens surinkimo nuo pastatų stogų bei kietųjų dangų sprendiniai pateikiami Vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalyje.

Dirvožemio augalinio sluoksnio nukasimas
Bendruoju atveju pasiruošimo statybai metu nuo galimų pažeidimų apsaugomi medžiai, esantys arti kelių, statinių. Apie kamienus dedamos 2,0 – 2,5 m aukščio lentos ir sukalamos lentų karkasas arba suveržiamos viela.
Atliekant žemės kasybos darbus, būtina išsaugoti derlingąjį dirvožemio sluoksnį. Būtina kiek įmanoma sumažinti nuimamo augalinio sluoksnio plotą, o nuimtą saugoti būsimiems aplinkos tvarkymo darbams.
Statybos zonoje nėra esamų medžių, todėl statybos metu neplanuojama šalinti medžių.

Architektūrinės išraiškos priemonės; urbanistinis integralumas – statinio, urbanistinio komplekso ir (ar) kraštovaizdžio objekto darna su esama urbanistine struktūra ir poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui; derėjimas kontekste, pagrįsti fasadų apdailos medžiagų įvairovę, spalvinį sprendimą.
Architektūrinės išraiškos priemonės: medžiagiškumas, spalva, tūrio formos, proporcijos, mastelis, projektuojami vadovaujantis LR Statybos įstatymo 5 straipsnio bei LR Architektūros įstatymo 11 straipsnio reikalavimais.
Fasadų apdaila – rusvos spalvos dailylentės, 20cm pločio. Drėgmei atsparus cokolio tinkas. Langų apvadai žalsvos spalvos. Stogo danga lygi klasik tipo, valcuota, lietaus nuvedimo sistema analogiško spalvinio sprendimo kaip stogo danga.

Fasadams naudojamos medžiagos parinktos pagal altiktų tyrimų išvadų rekomendacijas ir parinkti taip, kad darniai įsilietų ir integruotųsi kultūrinėje aplinkoje bei nesukeltų didelio vizualinio poveikio gretimų pastatų atžvilgiu, būtų išlaikomas vizualinis aplinkos vientisumas ir kontekstualumas.

APŽELDINIMO SPRENDINIAI

Žemės sklype priklausomųjų želdynų plotas apskaičiuotas vadovaujantis „Atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų nustatymo tvarkos aprašu“.
Skaičiuojant priklausomųjų želdynų plotą vertinta:
- želdinių plotai grunte bei mulčiuoti plotai, formuojamų krūmynų ir medžių zonose, neįskaičiuojant vidaus kiemo pėsčiųjų takų, vaikų žaidimų ir sporto aikštelių:
Apželdintas sklypo plotas sudaro 40% sklypo ploto.
Projektuojant naujus želdinius siūlomi augalai artimi gamtinei aplinkai, draugiški vietinei gyvūnijai, dekoratyvūs įvairiais metų laikais.
Apželdinimas numatomas sodinant veją, brandžius ir jaunus lapuočius medžius. Atskirose vietose apželdinimas numatomas dekoratyviniais krūmais, žoliniais augalais, kitais želdiniais.
Medžių rūšys ir vietos parinktos konsultuojantis su kvalifikuotais aplinkos apželdinimo specialistais.

SKLYPO APŠVIETIMAS

Visa sklypo teritorija yra apšviečiama funkciniais bei dekoratyviniais šviestuvais, montuojamų sklype, žaliosiose zonose, grindiniais šviestuvais pėsčiųjų zonose, pastato prieigų ir patekimų į pastatus apšvietimas. Važiuojamosios dalies apšvietimui įrengiami funkciniai šviestuvai ant aukštų atramų.
Vizualinės, elektroninio vaizdo informacijos ir reklamos priemonių įrengimas neprojektuojamas.

TECHNOLOGINIAI PROCESAI

Projektuojamame pastate jokia gamyba nebus vykdoma.

INŽINERINIAI TINKLAI

Patalpų šildymas ir vėdinimas: Šilumos siurblys, oras vanduo.

Buitinių nuotekų šalinimas. Projektuojamas atskiru projektu.

Buitinis vandentiekis. Projektuojamas atskiru projektu.
Paviršinių nuotekų šalinimas. Projektuojamas lietaus nuotekų tinklas
Elektros tinklai. Elektros tinklai projektuojami pagal AB „ESO“ prisijungimo sąlygas.
Ryšiai. Pagal išduotas projektavimo sąlygas

SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJOS

Įvažiavimas į sklypą esamas iš Ventos gatvės.

STATYBOS ĮTAKA APLINKAI, GYVENTOJAMS, GRETIMOMS TERITORIJOMS

Statybos metu aikštelė aptveriama žemės sklypo ribose. Statybinės medžiagos sandėliuojamos žemės sklypo ribose.
Statinys suprojektuotas taip, kad jame ir šalia jo esančių žmonių girdimo triukšmo lygis nekeltų grėsmės jų sveikatai ir atitiktų jų darbui, poilsiui bei miegui būtinas komfortines aplinkos sąlygas. Pastato

atitvarinės konstrukcijos užtikrina norminę garso izoliaciją ir apsaugo gyventojus nuo išorės triukšmo. Pastato viduje triukšmo ir vibracijos šaltinių nebus.
Statinys suprojektuotas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, yra nepabloginamos arba jei jos pakeičiamos – atitinka normatyvinių statybos techninių dokumentų nuostatas.

APSAUGOS PRIEMONĖS NUO SMURTO IR VANDALIZMO

Sklypo išorinė erdvė tarp pravažiavimo važiuojamosios dalies krašto ir užstatymo linijos (pastato fasado) yra peržvelgiama nuo įvažiavimo, nuo pastatų, per pastatų langus. Įėjimų į pastatus lauko durų neslepia želdinai, nėra kliūčių matyti įėjimo duris iš toliau.
Dirbtinis apšvietimas, esantis prie pastatų lauko durų, turi būti įjungiamas automatiškai.

ENERGETINIO NAUDINGUMO KLASĖS APRAŠYMAS

Projektuojamo pastato energinio naudingumo klasė B. Projekto bendrosios dalies prieduose pateikiama energinio pastatų vertinimo ataskaita.

APLINKOS APSAUGA

Aplinkos oras. Išmetami į orą teršalai – normos ribose.
Biologinė įvairovė. Sklype saugotinų želdinių nėra. Į Raudonąją knygą įrašytų gyvūnų, augalų, ir grybų radviečių ar augaviečių nėra. Poveikio esančioms įsteigtoms ar potencialioms Europos Bendrijos svarbos teritorijoms, jose saugomiems europinės svarbos natūralių buveinių tipams ir rūšims, rūšių buveinių ploto sumažėjimui neturės.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

Atliekų tvarkymas projektuojamuose pastatuose statybos ir eksploatacijos metu turi būti atliekamas vadovaujantis LR ministro patvirtintomis „Atliekų tvarkymo taisyklėmis“ ir „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis“. Visais atvejais atliekos turi būti surenkamos, saugomos ir rūšiuojamos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.
Statybos metu ūkio subjektai vykdydami statybos darbus privalo prižiūrėti statybos aikštelę, kelius, esančius greta statomo pastato. Statybos vietoje privalo įrengti laikiną ratų plovimo įrenginį, o esant sausiems ir vėjuotiems orams drėkinti aikštelės dangą, laistyti ir valyti gatves.
Rangovas privalo statybos aikštelėje palaikyti švarą ir tvarką, visomis priemonėmis saugoti statybos teritoriją nuo užterštumo. Statybos metu Statytojas įsipareigoja siekti, kad atliekų susidarytų minimalūs kiekiai ir kad, didžioji dalis atliekų būtų antrinio panaudojimo (kelių, privažiavimų tiesimui ir pan.) ar perdirbamos. Statybinės, transporto mašinos ir mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Tara, kurioje laikomi tepalai, degalai, skystos statybinės medžiagos ir nekenksmingi cheminiai preparatai turi būti sandari. Statybos ir eksploatacijos metu griežtai draudžiama naudoti kenksmingas chemines medžiagas. Betono, skiedinio priėmimui ir gamybai turi būti įrengtos aikštelės su paklotu ir bortais.
Statybos metu aikštelė aptveriama žemės sklypo ribose. Statybinės atliekos turi būti tvarkomos atliekų įstatymo nustatyta tvarka. Statybos proceso metu statybinės atliekos rūšiuojamos į:
1. Tinkamas naudoti vietoje atliekas (betono, keramikos, metalo gaminių, termo izoliacinių medžiagų ir kt. nedegių medžiagų), kurias planuojama panaudoti aikštelių, privažiavimų, takų dangų pagrindams, įrenginių ar priklausinių statybai;
2. Tinkamas perdirbti atliekas (antrinės žaliavos betono, keramikos, buitinės medžiagos), pristatyti į perdirbimo gamyklas;
3. Netinkamas naudoti ir perdirbti atliekas išvežti į sąvartyną suderinus su sąvartyną eksploatuojančia įmone.

Statybinės atliekos iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugomos aptvertoje statybos teritorijoje konteineriuose, uždarose talpiose ar tvarkingose krūvose, jei jos neužteršia aplinkos.
Statytojas, baigęs statybą, statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijai pateikia dokumentus apie netinkamų perdirbti atliekų pristatymą į sąvartyną. Gruntas, iškastas įrengiant pamatus panaudojamas sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui.
4. Nepavojingos statybinės atliekos gali būti laikinai laikomos statybvietėje ne ilgiau nei vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti laikinai laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėn., nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.
Eksploatuojant pastatus būtina rūšiuoti susidarančias atliekas, t. y. atskirti antrines žaliavas (popieriaus ir kartono, plastiko, stiklo, metalo atliekas), įskaitant pakuočių atliekas, pavojingas, elektros ir elektroninės įrangos, žaliąsias, didžiąsias, statybines atliekas. Antrines žaliavas pristatyti į artimiausius antrinėms žaliavoms skirtus specialiuosius konteinerius arba į komunalinių atliekų priėmimo punktus.
Pastato eksploatavimo metu buitinės atliekos bus surenkamos į sklypo ribose pastatytus bendro naudojimo buitinių atliekų konteinerius. Planuojama, kad vienu metu gyvenamojo pastato viename bute gyvens ne daugiau kaip 4 asmenys, todėl buitinių atliekų susidarys apie 1300-1400 kg per metus. Buitinės atliekos bus išvežamos pagal su buitinių atliekų surinkimo įmone sudarytą sutartį.

Atliekų tipas	Atliekos							Atliekų saugojimas objekte		Numatomi atliekų tvarkymo būdai
	Pavadinimas	Kiekis, t/d kg/ parą	t/ metus	Agregatinis būvis (kietas, skystas, pastos)	Kodas pagal atliekų sąrašą	Statistinės klasifikacijos kodas	pavojingumas	Laikymo sąlygos	Didžiausias kiekis	
Buitinės - mišrios komunalinės atliekos	Buitinės komunalinės atliekos –mišrios	0.004 t/d 4 kg/d	1.376/	Kietas	200301	11.11	Nepavojingas	Buitinių atliekų konteineriuose	100kg	S1 surenkama ir išvežama į atliekas tvarkančią įmonę pagal sutartis su buitinių atliekų surinkėju.

Objekto statybos darbai	Statybinės atliekos	Iki 270kg/ parą	-	kietas	170101 170201 170202 170203 170302 170405 170604 170802 170904	12.11 07.53 07.12 07.42 12.12 06.11 12.13 12.11 12.13	Nepavojingas	Konteineriuose, supiltose krūvose (rūšiuojant)	2.7t	Rūšiuojama ir naudojama vietoje, išvežama perdirbimui arba perduodama atliekas tvarkančioms įmonėms

Statytojas, baigęs statybą, statinio pripažinimo tinkamu naudoti komisijai pateikia dokumentus apie netinkamų perdirbti atliekų pristatymą į sąvartyną.

Mechaninis patvarumas ir pastovumas
Statinio konstrukcijos suprojektuotos vadovaujantis normatyviniais statybos techniniais dokumentais. Projektiniai sprendiniai užtikrina statinio mechaninį patvarumą ir pastovumą statybos ir ilgalaikio naudojimo metu.

PASIRENGIMAS STATYBAI
Pasirengimo statybai, statybos darbų organizavimo ir statybos darbų technologijos projekto dalis rengiama atskirai.

Projektas atitinka statybos normas ir taisykles, ekologinius, higienos ir priešgaisrinius reikalavimus, projektą pakeisti leidžiama tik gavus raštišką projekto autoriaus sutikimą, projekto pakeitimus suderinus su projektą derinusiomis tarnybomis.

GAISRINĖ SAUGOS SPRENDINIAI

Bendrieji reikalavimai
Statinys turi būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad kilus gaisrui: laikančiosios konstrukcijos tam tikrą laiką galėtų išlaikyti jas veikusias ir dėl gaisro atsiradusias apkrovas; būtų apribota gaisro kilimo galimybė ir ugnies bei dūmų plitimas pastate, gaisro išplitimas į gretimus statinius; pastate esantys žmonės galėtų saugiai išeiti iš jo ar būtų galima juos išgelbėti kitomis priemonėmis; veiktų žmonių perspėjimo ir gaisro gesinimo sistemos; ugniagesiai gelbėtojai galėtų saugiai dirbti.
Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas

Gaisrinės saugos sprendimai
Lentelė 1. Statinio charakteristikos

Pastato paskirtis	5.1 Administracinė
Naudojimo paskirtis	Administracinė
Statybos rūšis	Kapitalinis remontas
Statinio kategorija	Ypatingasis
Žmonių skaičius, vnt	Iki 50 (antrame iki 20)
Gaisrinio skyriaus atsparumo ugniai laipsnis	III
Gaisro apkrovos kategorija	-
Gaisrinio skyriaus plotas, m^2	399,19
Gaisrinio skyriaus tūris, m^3	936
Aukštis nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki gaisrinio skyriaus aukščiausio grindų altitudės, m	2,95
Aukštis iki karnizo/parapeto , m	2,75

Gaisrinių skyrių formavimas

Siekiant apriboti gaisro plitimą ir pavojingus gaisro veiksnius, užtikrinti saugų žmonių išėjimą iš gaisro apimto pastato, palengvinti ugniagesių atliekamus gelbėjimo ir gesinimo veiksmus ir sumažinti gaisro žalą, pastatai skirstomi į gaisrinius skyrius. Nagrinėjamo pastato gaisrinio skyriaus maksimalus plotas nustatomas pagal formulę:

$$Fg = Fs \cdot G \cdot \cos(90KH)$$

kur

Fs sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas, nurodytas lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties;

KH skaičiuojamojo aukščio koeficientas, KH =H/Habs;

H aukštis nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto (įskaitant mansardinį) grindų altitudės, m;

Habs absoliutus pastato aukštis, nurodytas lentelėje, priklausantis nuo statinio paskirties, m;

G pastato gaisrinės saugos įvertinimo koeficientas.

Sąlyginio gaisrinio skyriaus ploto Fs ir absoliutaus pastato aukščio Habs vertės pateiktos žemiau.

Lentelė 2. Sąlyginio gaisrinio skyriaus ploto Fs, absoliutaus pastato aukščio Habs, ir gaisrinės saugos įvertinimo koeficiento vertės

Atsparumas ugniai	**Naudojimo paskirtis**	**Sąlyginis gaisrinio skyriaus plotas (F_S), m^2**	**Pastato aukštis (H_{abs}), m**	**Gaisrinės saugos įvertinimo koeficientas (G)**
III	Administracinė	1 000	5	1,0

Gaisrinio skyriaus maksimalus plotas:

$$Fg = 1\,000 \cdot 1{,}0 \cdot \cos(90 \cdot 2{,}95/5) = \mathbf{600{,}42\ m^2}$$

Formuojamo gaisrinio skyriaus plotas neviršija maksimalaus apskaičiuoto gaisrinio skyriaus ploto, todėl pastatas projektuojamas kaip vienas gaisrinis skyrius.

Gaisro apkrova

Pastatą sudaro **III atsparumo ugniai laipsnio** vienas gaisrinis skyrius, todėl jam nėra skaičiuojama gaisro apkrova.

Pastate nenumatoma patalpų, kuriose yra ypač degių dujų, degių, labai degių, ypač degių skysčių, degių dulkių arba pluošto, kuriems užsidegus patalpoje susidarytų didesnis kaip 5 kPa sprogimo momentinis viršslėgis.

Techninės patalpos (šilumos punktai, vandens įvado patalpos, elektros skydinės, elektros įvado patalpa) neskirstomos pagal sprogimo ir gaisro pavojų

Gaisro plitimo ribojamas

Gaisro plitimas į gretimus pastatus ribojamas, užtikrinant saugius atstumus tarp pastatų lauko sienų. Mažiausi leistini atstumai tarp gretimų pastatų priklausomai nuo jų atsparumo ugniai laipsnio nustatomi pagal Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų 6 lentelę (žr. lentelę 3):

Lentelė 3. Mažiausi leistini atstumai tarp gretimų pastatų

Pastato ugniai atsparumo laipsnis	**Atstumas (m) iki gretimų pastatų, kurių ugniai atsparumo laipsnis**		
	I	**II**	**III**
III	10	10	15

Arčiausiai esantis pastatas yra nutolęs nuo nagrinėjamo pastato toliau kaip 16 m atstumu. Priešgaisriniai atstumai tarp esamo pagalbinio paskirties pastato ir nagrinėjamo mokslo paskirties pastato yra išlaikomi.

Konstrukcinių elementų atsparumas ugniai ir jo užtikrinimo būdai

Kanalų, šachtų ir nišų, skirtų komunikacijoms tiesti, atsparumas ugniai turi būti parenkamas atsižvelgiant į priešgaisrinių užtvarų, kurias kerta ar kitaip jungia išvardytos komunikacijos, atsparumą ugniai.

Lentelė 4. Pagal GSPR 2 lentelę, pastato konstrukcijų elementų atsparumas ugniai

Statinio gaisrinio skyriaus konstrukcijų elementų (turinčių ugnies atskyrimo ir (ar) apsaugos funkcijas) atsparumas ugniai ne mažesnis kaip (min.)		
Laikančiosios konstrukcijos		--
Lauko siena		--
Aukštų perdangos		--
Stogas		--
Laiptinės	Vidinės sienos	--
	Laiptatakiai, aikštelės, laiptus laikančios dalys	--

Pastaba: -- reikalavimai nekeliami.

Šachtoms ir kanalams inžinierinėms sistemoms nutiesti atsparumo ugniai reikalavimai nekeliami.

Elektros skydinės 1-9 ir komutacinių spintų patalpa 1-3 atskirtos nuo kitų patalpų ne mažesnio kaip **EI 45** atsparumo ugniai pertvaromis ir nemažesnio kaip **REI 45** atsparumo ugniai perdangomis.

Saugos zona antrame aukšte įrengiama perskiriant aukštą ne mažesnio kaip **EI 45** atsparumo ugniai pertvara taip, kad saugos zona susisiektų su evakuacine laiptine.

Jei esamos konstrukcijos neužtikrina reikalaujama atsparumo ugniai laipsnį yra didinamas jų atsparumo ugniai laipsnis, konstrukcijos dažomos, aptaisomos nedegiomis medžiagomis ir pan.

Nišos priešgaisrinėse užtvarose turi nesumažinti priešgaisrinės užtvaros atsparumo ugniai.

Priešgaisrines užtvaras kertančių ar kitaip jungiančių ortakių atsparumas ugniai turi būti parenkamas pagal teisės aktų reikalavimus, nesumažinant priešgaisrinėms užtvaroms keliamų atsparumo ugniai reikalavimų.

Angų užpildų priešgaisrinėse užtvarose atsparumas ugniai

Priešgaisrinės užtvaros atsparumas ugniai nustatomas remiantis jos konstrukcijų elementų atsparumu ugniai:

- užtveriančios dalies;
- konstrukcijų, užtikrinančių užtvaros pastovumą;
- konstrukcijų, į kurias užtvara remiasi;
- tvirtinimo mazgų.

Konstrukcijų, užtikrinančių užtvaros pastovumą, taip pat konstrukcijų, į kurias užtvara remiasi, tvirtinimo tarp jų mazgų atsparumas ugniai pagal gebą R turi būti ne mažesnis už reikalaujamą priešgaisrinės užtvaros užtveriančios dalies atsparumą ugniai.

Nustatyto atsparumo ugniai ir gaisrinio pavojingumo atitvarinių konstrukcijų vietos, pro kurias eina kabeliai, ortakiai ir vamzdynai, nesumažina pačiai konstrukcijai keliamų gaisrinių reikalavimų. Kai kabeliai ir vamzdynai kerta statybines konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį užsandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai.

Angos priešgaisrinėse užtvarose, skirtos inžinerinėms komunikacijoms tiesti, užsandarintos priešgaisrinėmis sandarinimo priemonių sistemomis. Kiekvienai inžinerinei komunikacijai (kabeliams, ortakiams, vamzdynams) sandarinti naudojamos specialiai šiai inžinerinei komunikacijai skirtos sandarinimo sistemos.

Jeigu priešgaisrines užtvaras kerta ar kitaip jungia kanalai, šachtos ir degiųjų dujų, dulkių, dulkių ir oro mišinių, skysčių ir kitų medžiagų transportavimo vamzdynai, juose turi būti įrengti automatiniai degimo produktų plitimą kanalais, šachtomis ir vamzdynais sulaikantys įrenginiai, sklendės neturi sumažinti šioms konstrukcijoms keliamų atsparumo ugniai reikalavimų.

Angų užpildai priešgaisrinėse sienose ir perdangose nesumažina sienų ir perdangų atsparumo ugniai. Angų užpildų atsparumas ugniai parenkamas atsižvelgiant į priešgaisrinės užtvaros atsparumą ugniai ir nurodomas planuose

Lentelė 5. Angų užpildų priešgaisrinėse užtvarose atsparumas ugniai

Priešgaisrinės užtvaros atsparumas ugniai	Durys, vartai, liukai	Angų, siūlių sandarinimo priemonės	Inžinerinių tinklų kanalų ir šachtų	Langai
45	EW 30–C3	EI 45	EI 45	EW 30

Patalpų su žiūrovų vietomis evakavimo(si) keliuose esančios durys turi būti priešdūminės, ne žemesnės kaip **$C3S_{200}$** klasės.

Bendras angų plotas priešgaisrinėse užtvarose turi neviršyti 25 proc. užtvaros ploto.

Leidžiama angų užpildus įrengti nenormuojamo atsparumo ugniai statinių nelaikančiose vidinėse sienose, lauko sienose ir stoguose, išskyrus nurodytus atvejus.

Užtvarų angose likę tarpai užsandarinami sandarinimo priemonėmis, užtikrinančiomis ne mažesnę negu užtvaros atsparumo ugniai klasę.

Priešgaisrinės sandarinimo priemonės turi atitikti standartų LST EN 13501 reikalavimus ir turėti sertifikatus.

Priešgaisrinės pertvaros, skiriančios patalpas su kabamosiomis lubomis, turi atskirti erdvę tarp patalpų su kabamosiomis lubomis ir perdangos (stogo). Erdvėje virš kabamųjų lubų negalima tiesti vamzdynų ir kanalų, skirtų sprogimui ar gaisrui pavojingoms medžiagoms tiekti.

Konstrukcijų ir medžiagų degumo klasės

Konstrukcijų ir medžiagų minimalios statybos produktų degumo klasės pateiktos 6 lentelėje.

Stogui, pastato laikančiosioms konstrukcijoms, perdangoms degumo klasės reikalavimai nekeliami.

Pastato lauko sienoms degumo klasės statybos produktams degumo reikalavimai nekeliami.

Lentelė 6. Statybos produktų, elektros laidų ir kabelių degumo klasės

Patalpos	Konstrukcijos	Statybos produktų degumo klasės	Elektros laidų ir kabelių degumo klasės
Evakavimo(si) keliai (koridoriai, laiptinės, kitos patalpos ir pan.) vertinami už evakuacinio išėjimo iš patalpos, kai jais evakuojasi iki 15 žmonių	sienos ir lubos	--	E_{ca}
	grindys	--	
Evakavimo(si) keliai (koridoriai, laiptinės, kitos patalpos ir pan.) vertinami už evakuacinio išėjimo iš patalpos, kai jais evakuojasi nuo 15 iki 50 žmonių	sienos ir lubos	--	
	grindys	--	
Patalpos, kuriose gali būti iki 15 žmonių	sienos ir lubos	--	$D_{ca\ s2,d2,a2}$
	grindys	--	
Patalpos, kuriose gali būti nuo 15 iki 50 žmonių	sienos ir lubos	--	--
	grindys	--	
Techninės nišos, šachtos, taip pat erdvės virš kabamųjų lubų ar po dvigubomis grindimis ir pan.	sienos ir lubos	--	E_{ca}
	grindys	--	
Patalpos paslaugoms teikti ir buitinėms reikmėms	sienos ir lubos	B–s1, d0 (1 pastaba)	--
	grindys	D_{FL}–s1	
C_g, D_g, E_g kategorijų gamybos, energetikos ir sandėliavimo patalpos	sienos ir lubos	D–s2, d2 (1 pastaba)	E_{ca}
	grindys	--	

Pastaba: 1. Sienų paviršiai iki 15 proc. kiekvieno paviršiaus plokštumos ploto atskirai gali būti dengiami statybos produktais, kuriems degumo reikalavimai netaikomi.

Jei statybos produktų gaisrinis pavojingumas yra mažinamas naudojant priešgaisrines dangas (antipirenus, dažus, lakus, pastas ir kt.), šių dangų techniniuose reikalavimuose turi būti nurodytas jų keitimo arba atnaujinimo periodiškumas, atsižvelgiant į eksploatavimo sąlygas. Tokių statybos produktų negalima naudoti tose vietose, kur nėra galimybės jų periodiškai keisti arba atnaujinti.

Gaisro plitimas gali būti ribojamas žemesnės degumo klasės statybos produktus, naudojamus statinio konstrukcijoms (lauko ir vidinėms), dengiant mažesnio gaisrinio pavojingumo statybos produktais.

Konstrukcijos turi būti pastatytos taip, kad gaisras ir jo produktai neplistų pastatų konstrukcijų viduje.

Perspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistema
Pastate nenumatoma įrengti perspėjimo apie gaisrą ir evakavimo(si) valdymo sistemą, kadangi pastate numatoma iki 100 žmonių

Žmonių evakavimas(si) gaisro metu, evakavimo(si) kelių ilgiai, pločiai, evakuacinių išėjimų skaičius

Žmonių saugumas evakuacijos keliuose užtikrinamas planinėmis, ergonominėmis, konstrukcinėmis, inžinerinėmis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis (žiūr. brėžinius).

Evakuacijos keliai statinyje užtikrina saugią žmonių evakuaciją (evakavimą) iš patalpų, atsižvelgiant į evakuacijos kelią, išeinančių patalpų paskirtį, evakuojamųjų skaičių, pastato atsparumo ugniai laipsnį, pastato tūrį ir evakuacinių išėjimų iš aukšto ir pastato skaičių.

Žmonių evakuacija iš 1 aukšto numatoma tiesiai į lauką.

Evakuacija iš pastato 2 aukšto numatoma 2 tipo laiptais.

Evakavimo(si) kelio ilgis iš visuomeninės paskirties patalpų nuo tolimiausios žmonių buvimo vietos patalpose, išskyrus patalpas su žiūrovų vietomis, iki evakuacinio išėjimo ne ilgesnis kaip **30 m**.

Evakavimo(si) kelias nuo labiausiai nutolusių visuomeninės paskirties patalpų durų (išskyrus prausyklas, tualetus, rūkomuosius, dušines ir kitas patalpas, kuriose nuolat nebūna žmonių), ne ilgesnis, kaip nurodyta žemiau.

Lentelė 7. Evakavimo(si) kelių atstumai nuo labiausiai nutolusių visuomeninės paskirties patalpų durų iki išėjimo į lauką

Aukšto altitudės, matuojama nuo žemės paviršiaus altitudės, m	**Atstumas (m), kai evakuojamų žmonių srauto tankis, D (žm./m^2)**
	D≤2
Iš patalpų tarp laiptinių arba išėjimų į lauką	
6 ≥ A ≥ 0	60
Iš patalpų į akliną koridorių	
6 ≥ A ≥ 0	30

Evakavimo(si) kelių grindys projektuojamos lygios, o slenksčiai gali būti tik durų angose. Durų angoje esančio slenksčio aukštis ne didesnis kaip 15 cm. Leidžiamas grindų aukščių skirtumas – ne mažesnis kaip 45 cm, įrengiant ne mažiau kaip 3 pakopas. Evakavimo(si) kelių grindų nuolydis leidžiamas ne didesnis kaip 1:6.

Evakavimo(si) keliuose praeigos aukštis ir durų varčia projektuojami ne žemesni kaip 2 m. Patalpų, kuriose žmonių būna ne nuolat arba gali būti ne daugiau kaip 5 žmonės, praeigos ir durų varčios aukštis gali būti sumažintas iki 1,9 m.
Pastate įrengiami evakavimo(si) keliai turi būti ne siauresni kaip evakuaciniai išėjimai, ne mažesni kaip 2 m aukščio ir kaip 1 m pločio

Renginių salėje praeigų tarp kėdžių, krėslų ar suolų eilių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,45 m.

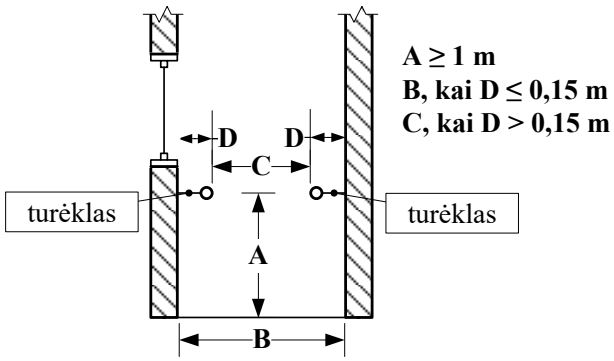
Evakuaciniai išėjimai visuomeniniuose patalpose, kai pro juos evakuojama(si), projektuojami ne siauresni kaip:

- 0,8 m – 15 ir mažiau žmonių;
- 0,9 m – nuo 16 iki 50 žmonių.

Iš pagalbinių bei techninių patalpų durų plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,85 m.

Laiptų nuolydis evakavimo(si) keliuose ne didesnis kaip 1:1, pakopų aukštis – ne didesnis kaip 22 cm, pakopų plotis – ne mažesnis kaip 25 cm.

Evakavimo(si) kelių, kuriuose įrengiami turėklai, plotis nustatomas pagal 2 paveikslėlį žemiau.

Pav. 1. Evakavimo(si) kelių plotis. A – turėklo įrengimo aukštis; B, C – evakavimo(si) kelio plotis; D – atstumas nuo sienos iki turėklo krašto

Evakuacijos durys projektuojamos atsidarančios evakuacijos kryptimi. Projektuojamos durys, atidaromas į patalpų vidų, jei jose nuolat būna ne daugiau kaip 15 žmonių taip pat voniose, tualetuose.

Evakuacinių išėjimų durų spynos ne aukščiau kaip 1000 mm nuo grindų, o rankenos – ne aukščiau kaip 1100 mm. Dvivėrių evakuacinių išėjimų durų, atidaromos dalies (toliau – varčia) plotis ne mažesnis kaip 1200 mm. Dvivėrių durų pagrindinės varčios plotis ne mažesnis kaip 900 mm.

Sprendžiant, kad galimas neįgaliųjų patikimas į 2-ą aukštą, numatomos saugos zonos. Saugos zona įrengiama perskiriant aukštą ne mažesnio kaip EI 45 atsparumo ugniai pertvara taip, kad saugos zona susisiektų su evakuacine laiptine. Vienai neįgaliojo vežimėlio vietai įrengta ne mažesnė kaip 1200×850 mm dydžio aikštelė. Aikštelės neįgaliųjų vežimėliams neturi susiaurinti evakavimo(si) kelių norminio pločio.

Visais atvejais evakavimo(si) kelių iš pastatų išorinės evakuacinės durys privalo turėti užraktus arba uždarymo mechanizmus, atidaromus iš vidaus.

Evakavimo(si) keliuose draudžiama įrengti veidrodžius, durų imitaciją.

Žmonėms gelbėti skirtos priemonės, neatitinkančios reikalavimų, organizuojant ir projektuojant evakavimą(si) iš visų patalpų ir pastatų, neįvertinamos.

Stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos

Kadangi pastato aukščiausio aukšto grindų altitudė mažesnė kaip 42 metrų, pastate nenumatoma stacionari gaisrų gesinimo sistema.

Statinio vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos

Kadangi pastato tūris iki 5 000 m^3 ir aukščiausio aukšto grindų altitudė yra mažesnė kaip 26,5 m, vidaus gaisrinis vandentiekis pastate neprojektuojamas.

Lauko gaisrinis vandentiekis

Atsižvelgiant į gaisrinio skyriaus tūrį (iki 5 000 m3), gaisrų gesinimui iš išorės numatomas 15 l/s vandens debitas.

Vandens tiekimas išorės gesinimui užtikrinamas iš esamų ne mažiau kaip dvejų esamų priešgaisrinių hidrantų, kurie yra nutolę ne toliau kaip 200 m atstumu nuo nagrinėjamo pastato tolimiausio taško.

Iki statinio nagrinėjamų patalpų eksploatavimo pradžios esamų gaisrinių hidrantų techninis stovis turi būti patikrintas

Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbai

Gaisro gesinimas ir gelbėjimo darbai užtikrinami konstrukcinėmis, tūrinio suplanavimo, inžinerinėmis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis.

Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliai gali laisvai judėti esamais privažiavimais ne didesniu kaip 25 m atstumu nuo jo. Keliai gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliams privažiuoti numatyti visada laisvi, tam privaloma geltonomis linijomis pažymėti vietas arba įrengti transporto priemones statyti draudžiančius kelio ženklus ar atitvarus. Atitvarai turi būti nuo 10 iki 20 cm aukščio arba lengvai pašalinami (nulenkiami arba pakeliami rankomis).

Kelių plotis projektuotas ne siauresnis kaip 3,5 m, aukštis – ne mažesnis kaip 4,5 m.

Privažiuoti prie pastato, gaisro gesinimo šaltinio turi būti naudojamos motorizuoto susisiekimo gatvės ir keliai, įvairių tipų eismo zonos ir aikštės, atitinkančios teisės aktų nustatytus reikalavimus ir pritaikytos kelio dangos.

Artimiausia Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Kuršėnų komanda, Gaisrininkų g. 2, Kuršėnai, nutolusi nuo Pastato 1 km atstumu. Preliminarus ugniagesių-gelbėtojų atvykimas iki Pastato su išsidėstymu sudaro iki 6 min. (skaičiuojant, kad atvykimo greitis – 40 km/val., pastebėjimo ir pranešimo laiką – 3 minutės, ugniagesių-gelbėtojų kovinio išsidėstymo laiką – 1 min.).

Tarp pastato ir važiuojamosios dalies, skirtos gaisrinių automobilinių statymui, neturi būti statomos kliūtys.

Sprendžiant, kad Pastato aukštis nuo žemės paviršiaus altitudės iki stogo karnizo yra mažesnis nei 10 m, pastate nėra numatomas išėjimas ant stogo ugniagesiams gelbėtojams.

Vadovaujantis tuo, kad Pastato aukštis iki karnizo mažesnis kaip 7 m ant stogo nėra privaloma įrengti ne žemesnė kaip 0,6 m tvorelę ar parapetą.

Gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę, gesinimo priemonių tinkamumą gaisrui gesinti, veiksmingumą, maksimalų gesinimo plotą, patalpose ar įrenginiuose naudojamų medžiagų savybes, taip pat patalpų kategoriją pagal sprogimo ir gaisro pavojų, patalpose naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes. Jei patalpoje yra elektros įrenginių, nuolat turinčių įtampos, tai ne mažiau kaip 50 proc. patalpose esančių gesintuvų turi būti tinkami elektros įrenginiams gesinti neišjungus įtampos.

Patalpose gesintuvai išdėstomi tolygiai. Gesintuvų skaičius nustatomas pagal bendrą visų nagrinėjamų patalpų plotą ir turi sudaryti ne mažiau kaip 3 gesintuvai po 4 kg.

Automobilių stovėjimo aikštelėje numatomas vienas 4 kg gesintuvas ir nedegus.

Objekte turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti 2–2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus. Ženklai nurodantys gesintuvų laikymo vietą turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas ženklas. Gesintuvai kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdys jų paimti. Gesintuvai statomi ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose. Gesintuvai laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų.

Gesintuvai, esantys nešildomoje patalpoje ir neskirti eksploatuoti esant žemai temperatūrai, šalčių metu turi būti pernešami į šildomas patalpas. Gesintuvų vietoje turi būti paliekamas gaisrinės saugos ženklas „Gesintuvas“ ir aiškiai nurodoma jų laikymo vieta.

Nešiojamieji gesintuvai atitinka LST EN 3 Lietuvos standartų serijos reikalavimus. Gesintuvų paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti. Gesintuvus, kurių garantinis laikas pasibaigęs, laikyti objektuose ir naudoti gaisrui gesinti draudžiama.

Statinio gaisrinės saugos inžinerinių sistemų veikimo seka

Statinio gaisrinės saugos inžinerinės sistemos suprojektuotos taip, kad užtikrintų esminius statinio gaisrinės saugos reikalavimus.

Suveikus gaisro aptikimo sistemai automatiškai nedelsiant:

- perduodamas signalas į centralę;
- stabdoma vėdinimo sistema visame statinyje;
- įsijungia garso sirenos viduje ir garso ir šviesos sirena ant pastato fasado;
- atidaromi evakuacinėse varstomose duryse sumontuoti elektromagnetiniai užraktai;
- užsidega avarinis ir evakuacinis apšvietimas;
- užsidaro priešgaisrinės sklendės (jei tokios yra);
- pakyla arba nusileidžia keltuvas į pirmą ar antrą aukštą.

Į centralę taip pat turi būti perduodami signalai esant sistemų gedimui (užstrigo automatinės durys, sklendė, dingo elektros maitinimas, ir kt.).

Elektros instaliacija

Kabeliai ir laidai, išliekantys funkcionalūs kilus gaisrui, sumontuojami taip, kad gretimi elementai arba sistemos, pvz., kitų instaliacijų ir vamzdynų sistemos, statinio elementai ir komponentai, nenutrauktų jų per tokį laikotarpį, kuris atitinka reikiamą funkcionalumo kilus gaisrui išlaikymą.

Gaisrinės saugos inžinerinių sistemų kabeliai turi būti apsaugoti nuo gaisro ir mechaninio pažeidimo. Tokių sistemų kabeliai nuo tiesioginio ugnies poveikio turi būti apsaugoti ne mažesnio kaip EI 60 atsparumo ugniai atitvarinėmis konstrukcijomis arba tam tikslui naudojami specialūs ugniai atsparūs kabeliai, kurie užtikrintų tokių sistemų darbą ne trumpiau kaip 60 min. gaisro metu.

Elektros laidai, kurių įtampa mažesnė kaip 60 V, ir kabeliai ar laidai, kurių įtampa didesnė kaip 60 V, netiesiami viename vamzdyje, latake, ar uždarame statybinės konstrukcijos kanale. Tiesti kartu (viename kanale, latake ir pan.) būtų galima tik tada, kai jie atskiriami EI 30 atsparumo ugniai ištisinėmis pertvaromis, pagamintomis iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktų. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos spindulių ir sujungimo linijų apsaugai nuo elektromagnetinės indukcijos naudojami ekranuoti laidai ir kabeliai. Ekranavimo elementai įžeminami.

Statinio patalpų garsinės sirenos įspėjančios apie gaisro kilimą projektuojamos ne mažesnio nei 65 dB garso stiprumo. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos įrenginių elektros energijos tiekimo patikimumas - I grupės, kuriai įrengtas papildomas nepriklausomas maitinimo šaltinis. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos, perspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemų elektros tiekimas atitinka LST EN 54-4 serijos Lietuvos standartą.

Gaisro metu elektros tiekimas numatomas UPS pagalba turi būti užtikrinamas priešgaisriniam skydui, priešgaisrinei-apsauginei signalizacijai, avariniam – evakuaciniam apšvietimui, gaisrinės automatikos skydui, evakuacinėse varstomose duryse sumontuotiems elektromagnetiniams užraktams.

Evakuacijos krypties (saugių sąlygų) ženklai turi būti fotoliuminescenciniai (patalpose iki 50 žmonių) arba šviesiniai (patalpose daugiau kaip 50 žmonių).

Fotoliuminescencinių ženklų skaistis nustatomas bandymais laboratorijoje: praėjus 10 minučių nuo ne mažesnio nei 1000 lx šviesos srauto stiprumo 5 minučių trukmės poveikio skaistis turi būti ne mažesnis nei 140 mcd/m^2, praėjus 60 minučių- ne mažesnis nei 20 mcd/m^2.

Šviesiniai gaisrinės saugos ženklai privalo turėti avarinį energijos šaltinį, užtikrinantį ženklo veikimą dingus elektros įtampai ne mažiau kaip 1 val. Būtina periodiškai tikrinti, ar šviesiniai ženklai gerai ir efektyviai veikia.

Evakuacinis apšvietimas užtikrina pakankamą saugų žmonių judėjimą perėjomis ir evakavimo (si) kelių apšvietimą, išsijungus pagrindiniam apšvietimui.

Evakuacinius išėjimus bei evakuacijos kryptis nurodantys ženklai išdėstomi taip, kad iš kiekvieno taško būtų matomas bent vienas ženklas. Evakuacinio apšvietimo šviestuvai turi būti įrengiami:

- prie kiekvienų durų, per kurias išeinama į evakavimo (si) kelius avarijų atvejais;
- kiekvienoje evakavimo (si) kelių grindų lygio pasikeitimo vietoje;
- kiekvienoje evakavimo (si) kelių posūkio vietoje;
- kiekvienoje evakavimo (si) kelių šakojimosi vietoje;
- visose išėjimo iš evakavimo (si) kelių į lauką vietose (kelių galuose ir lauke šalia išėjimų);
- prie gaisro aptikimo signalizavimo sistemų.

Jeigu saugos apšvietimas patalpose tenkina evakuacinio apšvietimo sąlygas, tai evakuacinį apšvietimą įrengti nebūtina.

Evakuacinis apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas evakuacinio apšvietimo evakavimo (si) kelio nurodomasis ženklas. Šie ženklai turi būti įrengiami evakavimo (si) kelio posūkiuose, grindų nuolydžių pasikeitimo vietose, virš kiekvieno evakuacinio išėjimo ir įrengiami ne žemiau kaip 2 metrai ir ne aukščiau kaip 2,5 metro nuo grindų paviršiaus.

Evakuacinis apšvietimas turi užtikrinti ne mažesnę kaip 2 lx apšvietą evakavimo (si) keliuose ir patalpose, kuriuose gali būti 50 ir daugiau žmonių, ir ne mažesnę kaip 5 lx ties evakuaciniais išėjimais.

Patalpose, kuriose nuolatos dirba žmonės arba per kurias vaikšto darbuotojai, saugos ir evakuacinis apšvietimas gali būti nuolatos įjungtas kartu su darbiniu apšvietimu arba jis gali automatiškai įsijungti, kai išsijungia darbinis apšvietimas. Automatiškai įjungiamas autonominis šaltinis turi užtikrinti 50 procentų avarinės apšvietos lygį per 5 s ir normuotą lygį per 60 s.

Evakuacinio apšvietimo evakavimo (si) kelių nurodomieji ženklai ir jų dydžiai parenkami vadovaujantis teisės aktais.

Atsijungus pagrindiniam avarinio apšvietimo maitinimo šaltiniui, automatiškai turi būti įjungiamas maitinimas iš nepriklausomo išorinio arba vietinio (akumuliatorių baterijos ir/arba nepertraukiamo maitinimo šaltinio, kuris įprasto darbo metu nenaudojamas nei darbiniam, nei saugos, nei evakuaciniam apšvietimui. Toks šaltinis evakuacinio apšvietimo šviestuvus turi maitinti ne trumpiau kaip 1 valandą. Kai kurie evakuacinio apšvietimo šviestuvai ir evakavimo (si) kelių nurodomieji ženklai gali būti su individualiais, skirtais tik šiam šviestuvui arba šviečiančiai rodyklei maitinti, šaltiniais (sausieji elementai, mažos akumuliatorių baterijos).

Evakuacinio apšvietimo šviestuvai ir evakavimo(si) kelių nurodomieji ženklai turi būti maitinami atskiromis linijomis iš transformatorinės (apšvietimo skirstomojo punkto) arba, esant tik vienam įvadui, iš įvadinės skirstomosios spintos.

Darbiniam ir avariniam apšvietimui turi būti naudojami atskiri grupiniai apšvietimo skydeliai ir atskiri valdymo aparatai. Bendri gali būti tik šių apšvietimo grandinių (signalinių lempų, įjungimo raktų ir pan.) valdymo įtaisai. Saugos ir evakuacinio apšvietimo grandines leidžiama maitinti iš bendrų skydelių.

Esant įprastai darbo eigai, evakuacinio apšvietimo evakavimo (si) kelių nurodomieji ženklai gali būti prijungti prie bet kurios paskirties apšvietimo tinklo.

Elektros įranga ir elektros instaliacija įrengiama pagal Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių reikalavimus.

Apsaugos nuo žaibo sistema

Žaibosauga įrengiama pagal LST EN 62305, LST EN 62561, STR 2.01.06:2009 reikalavimus ir kitas Lietuvoje galiojančias normas.

Visi metaliniai virš stogo išsikišantys elementai turi būti sujungiami su srovės nuvedikliais. Srovės nuvedikliai sujungiami su įžeminimo kontūru varžtais, garantuojant ne didesnę 0,05Ω varžą.

Srovės nuvedikliai nuo žaibą priimančio tinklo turi būti prijungti prie įžemiklių.

Įžeminimo įrenginio varža bet kuriuo sezono metų turi būti ne didesnė kaip 10Ω.

Montuojant įžeminimo kontūrus, ten, kur varža nepasiekia reikiamos reikšmės, turi būti numatomas papildomas giluminis įžeminimas iš variuotų strypų Ø14,2mm, sukaltų vienas virš kito tol, kol įžeminimo varža nepasieks reikiamos. Sujungimų varža ne turi viršyti 0,05 Ω.

Esant metalinei stogo dangai, ji nors viename taške prijungiama prie įžemiklio. Šiuo atveju srovės nuvedikliu gali būti metalinės kopėčios, lietvamzdžiai ir t.t. Taip pat įžeminti turi būti visi metaliniai virš stogo išsikišantys elementai sniego gaudyklės ir pan.

Žaibo ėmikliai ant statinio gali būti įrengti tiesiogiai ant stogo paviršiaus (esant BROOF (t1) degumo klasės stogo dangai), jei stogas yra iš FROOF (t1) degumo klasės stogo dangos– ne mažesniu kaip 0,1 m atstumu nuo stogo dangos. Šiaudiniams stogams šis atstumas turi būti ne mažesnis kaip 0,15 m.

Neizoliuoti įžeminimo laidininkai nuo saugomo statinio tiesiami tokiais būdais:

- jeigu siena yra iš A1, A2, B, C degumo klasės statybos produktų, tai įžeminimo laidininkai tvirtinami prie sienos išorės arba sienoje.
- jeigu siena yra iš D, E, F degumo klasės statybos produktų ir įžeminimo laidininkų pakilusi temperatūra sukelia jai pavojų, tai įžeminimo laidininkai tiesiami taip, kad atstumas tarp jų ir saugomo statinio būtų 0,1 m. įžeminimo laidininkų tvirtinimo smeigės gali liestis su siena.
- jei stogas yra iš F_{ROOF} (t1) degumo klasės stogo dangos [6.10] – ne mažesniu kaip 0,1 m atstumu nuo stogo dangos.

Suvirinimo vietos žemėje turi būti padengtos gruntu ir antikorozine pasta. Įžeminimui naudojami elementai turi būti patikimai sujungti.

LIETAUS NUOTEKŲ SISTEMA

Paviršinės (lietaus) nuotekos nuo pastato stogo bus šalinamos išoriniais lietvamzdžiais ir latakais (SA dalis) ir nuvedamos į lauko lietaus nuotekų tinklus. Lauko lietaus nuotekų tinklai suprojektuoti atskiru projektu (24.041-01-TDPLVN).

SANITARINIAI PRIETAISAI

Pastato sanitariniuose mazguose bus montuojami sanitariniai prietaisai ir trapai, techninėse patalpose - trapai. Prietaisai turi atitikti pastarųjų aprašymą projekto techninėse specifikacijose. Sanitarinius prietaisus būtina derinti su architektu ir užsakovu.

VANDENS IR NUOTEKŲ SKAIČIAVIMAS

Suvartojamo vandens kiekis paskaičiuotas vadovaujantis STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai" ir RSN 26-90 „Vandens vartojimo normos" nurodyta metodika ir nurodytais vandens kiekiais. Ir vadovaujantis projektavimo užduotimi ir architektūriniais planais.

Nr.		Debitas			
		l/s	m³/h	m³/metus	m³/d
1	Suminis šaltas vanduo (šaltas ir šaltas karšto vandens ruošimui)	0.22	0.27	-	-
2	Šaltas vanduo buities reikmėms	0.14	0.17	-	-
3	Karštas vanduo buities reikmėms	0.14	0.17	-	-
4	Buitinės nuotekos	2.32	-	-	-
5	Paviršinės (lietaus) nuotekos nuo stogo	5.90	-	210	22

I - lietaus intensyvumas, l/(s·ha), I_5 - kartą per metus pasikartojančio 5 min trukmės, ištvinimo retmuo p=1.

F – nuotėkio baseino plotas, ha.

$$I_5 = \frac{A}{T+B} + c \text{, l/(s·ha);}$$

Nuotakyno ištvinimo retmuo	1	metai
Lietaus trukmė	5	min
Apskaičiuotas lietaus intensyvumas	168.55	l/(sha)
Stogo plotas	0,0350	ha

ELEKTROTECHNINĖS DALIES SPRENDINIAI

Bendri nurodymai

Šis projektas yra elektrotechnikos techninis projektas, parengtas pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius statybos techninius reglamentus ir teisės aktus. Pastatas pagal STR 2.02.02:2004, 5.1 punktą priskiriamas visuomeninės paskirties statiniams, o pagal STR 1.01.03:2017 – Administracinės paskirties pogrupiui.

Projekto dalies sprendiniai parengti vadovaujantis užsakovo pateikta technine užduotimi, statinio projektavimo specialiosiomis sąlygomis, kitų projekto dalių parengtomis užduotimis, taip pat galiojančiais statinio projektavimo ir statinio saugos privalomaisiais normatyviniais dokumentais bei teisės aktais. Sprendiniai derinami su kitų sričių (architektūros, konstrukcijų, šildymo, vėdinimo, gaisrinės saugos ir kt.) sprendiniais, siekiant užtikrinti funkcinį ir techninį suderinamumą visame statinio projekte.

Projektuojami elektrotechnikos sprendiniai derinami su kitomis inžinerinėmis dalimis bei atitinka gaisrinės saugos, prieinamumo, darbo saugos ir eksploatacinio patikimumo reikalavimus.

Visi įrenginiai, medžiagos ir sprendiniai, naudojami šioje dalyje, privalo turėti CE ženklinimą ir atitikti Europos Sąjungos reglamentų ir direktyvų nustatytus reikalavimus. Rangovas privalo prieš įrengimą pateikti atitikties deklaracijas ir eksploatacinių savybių dokumentus.

Elektrotechnikos techninio darbo projekto apimtis:

1. Įrengtų ir skaičiuotinų apkrovų skaičiavimo lentelės;
2. Apšvietimo ir jėgos tinklų planai;
3. Skirstomųjų elektros tinklų 0,4 kV skaičiavimo schemos ir planai;
4. Apskaitos, apšvietimo, elektrosaugos sprendiniai;

5. Žaibosaugos sprendiniai.
Techninis projektas turi atitikti šio dokumento sprendinius bei pagrindinių normatyvinių dokumentų žiniaraštyje (II skyriuje) nurodytus teisės aktus ir standartus.
Pastabos:
1. Numatyti kiekiai yra projektiniai ir turi būti tikslinami darbo projekto metu ir vietoje;
2. Visi darbai, kurie gali būti pagrįstai laikomi būtinais tinkamam projektuojamo pastato statybos užbaigimui, yra laikomi privalomais, nepriklausomai nuo to, ar jie yra parodyti brėžiniuose ar apibūdinti šiame dokumente.

Elektros energijos tiekimo tinklai
Administracinės paskirties pastato techniniame projekte įvertintos elektros tinklo charakteristikos:

Parametras	Reikšmė
Elektros tiekimo įtampa	400/230 V
Naujai instaliuota galia (viso)	208,7 kW
Skaičiuojamoji (maksimali pareikalaujama) galia	100,0 kW
Maksimali srovė	152,1 A
Prognozuojamas metinis suvartojimas	~120 000 kWh
Elektros energijos atnaujinimas	Ne vėliau kaip per 12 val.
Tinklo tipas	TN–S su aklinai įžeminta neutrale

Elektros įvadas į pastatą tiekiamas naujai projektuojamu kabeliu numatytas LE dalyje.
Vidaus elektros instaliacija projektuojama naudojant varinius kabelius su degimo nepalaikančia izoliacija (ne mažesnė kaip Cca-s2,d2,a2). Kabeliai tiesiami:
• grindyse po betono sluoksniu arba apsauginiais vamzdžiais;
• sienose po tinku
Tinklo veikimo algoritmas gedimo ar gaisro metu:
Kadangi pastate yra vienas elektros įvadas ir nenumatytas automatinio rezervo įjungimo įrenginys (ARĮ) ar dyzelinis
generatorius, pagrindinio tiekimo nutrūkimo atveju veikia tik autonominiai šaltiniai (akumuliatoriai).
Šie įrenginiai veikia autonomiškai:
• gaisrinės signalizacijos centralė (GS),
• avariniai ir evakuaciniai šviestuvai (su integruotais akumuliatoriais),
• apsaugos signalizacijos centralė (AS).
Gaisro metu pagal signalą iš GS nutraukiamas bendras maitinimas, o būtinosios sistemos lieka veikti.

Nenutrūkstamo maitinimo vartotojai:
Pagal Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklių (SPEĮĮT) 44 punktą, nepertraukiamą maitinimą būtina užtikrinti šiems įrenginiams:
• gaisrinės signalizacijos sistemoms,
• avarinio apšvietimo šviestuvams,
• evakuacinio apšvietimo šviestuvams,
• saugos (apsaugos) signalizacijos sistemoms (jei yra),
• automatiniams atjungimo įtaisams (moduliams), kurie reaguoja į gaisro signalą.
Visos šios sistemos turi atskirus vidinius akumuliatorinius maitinimo šaltinius, kurių veikimo trukmė atitinka gaisrinės saugos reikalavimus (ne trumpiau kaip 1 h).

Jėgos tinklas
Jėgos skirstomasis ir grupinis tinklas suprojektuotas vadovaujantis administracinės paskirties pastato

architektūrine–statybine užduotimi ir pagal elektrotechnikos dalies sprendinius. Projektuota sistema užtikrina energijos
tiekimą visiems pastato vartotojams, atsižvelgiant į saugos, funkcionalumo ir gaisrinės rizikos aspektus.
Įvadinis paskirstymo skydas ĮPS-1:
• jėgos ir apšvietimo skydai – AJS;
• įrangos tiekimo grandinės – AC, GC, ryšių spintos (R);
• įžeminimo šyna (PEG) – bendra visam pastato elektros instaliacijos potencialų suvienodinimui.
Jėgos ir apšvietimo skydai (JS, AS) maitina:
• kištukinius lizdus;
• apšvietimo linijas;
• specifinius patalpų įrenginius, jei jie numatomi atskirose dalyse (pvz., ventiliacija, vėdinimo įranga, šaldymo spintos ir pan.).
Svarbu: visos prijungiamos įrangos tikslinimas atliekamas derinant su kitų projekto dalių sprendiniais. Prieš įrengimą būtina įvertinti faktinę įrangos galią ir, jei reikia, koreguoti projektinius pajungimo taškus.
Montavimo sprendiniai:
• Kištukiniai lizdai montuojami 0,4 m aukštyje nuo grindų, nebent brėžinyje ar konkrečios paskirties patalpoje nurodyta kitaip (pvz., neįgaliesiems – 0,85–1,2 m aukštyje pagal ISO 21542).
• RJ45 lizdai montuojami bendrame rėmelyje su kištukiniais lizdais, išlaikant estetinį ir funkcionalų sprendimą.
• Grupiniai tinklai apsaugoti nuo perkrovos vadovaujantis EĮRAAĮT II sk. 17.2 – jėgos grandinės ir rozetiniai tinklai buitinėje ir visuomeninėje aplinkoje turi būti apsaugoti automatiniais jungikliais su parinktomis charakteristikomis (pvz., B, C kreivės).
• Visi naudojami jungikliai, lizdai ir įrenginiai turi būti CE paženklinti ir turėti atitikties deklaracijas pagal (ES) reglamentus 305/2011, 765/2008, 2014/30/ES, 2014/35/ES.

Apšvietimas
Apšvietimo tinklas suprojektuotas vadovaujantis pastato architektūrine–statybine užduotimi. Apšvietimo sprendiniai parinkti įvertinus patalpų paskirtį, jų natūralios šviesos lygį ir higienos normų keliamus reikalavimus. Apšvietimo skaičiavimai atlikti naudojant gamintojų skaičiavimo programas, rezultatai įtraukti į techninę dokumentaciją. Projektuojami šviestuvai – LED tipo, o kabelių apkrova tolygiai paskirstyta tarp fazių. Tinklo įtampa – 230 V.
Apšvietos lygiai nustatyti pagal HN 98:2014 ir LST EN 12464-1, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį:

Patalpos	Apšvietos lygis (lx)
Vestibiuliai, holas, laiptinės, tambūrai, rūbinė, poilsio pat.	200 lx
Kabinetai, grupinės veiklos patalpos, podkastų įrašų studija	500 lx
WC, techninės patalpos	100 lx

Šviestuvų tipai parinkti įvertinus patalpų šviesos atspindžio koeficientus, aukštį, aplinkos sąlygas. Apsaugos laipsnis
nurodytas techninėse specifikacijose:
• IP20 – sausose vidaus patalpose;
• IP44 – WC, techninėse zonose;
• IP65 – lauko šviestuvams;
• IP44 – avariniam, saugos ir evakuaciniam apšvietimui.
Apšvietimo valdymas:
• Įprastose patalpose numatyti mechaniniai jungikliai, montuojami 1,05 m aukštyje;
• WC ir koridoriuose – judesio bei šviesos jutikliai;

• Sprendiniai atitinka energijos taupymo reikalavimus ir STR 2.03.01:2019 39 p. bei ISO 21542:2011 5.10.2, užtikrinant prieinamumą neįgaliesiems.
Avarinis, evakuacinis ir saugos apšvietimas:
• Visi šviestuvai su integruotais akumuliatoriais (≥1 h veikimo trukmė);
• Evakuacinio apšvietimo apšvieta grindų lygyje – ≥0,5 lx;
• Saugos apšvietimo – 5 % norminės apšvietos, bet ne mažiau kaip 2 lx;
• Kryptinės rodyklės su piktogramomis „Išėjimas“ projektuojamos:
o virš išėjimo durų,
o koridorių posūkiuose,
o didelio lankomumo zonose;
• Evakuacinio apšvietimo šviestuvai – ne mažesnės kaip IP44 apsaugos klasės;
• Šių sistemų veikimas reguliariai tikrinamas, o akumuliatoriai turi būti ne rečiau kaip kas 10 metų keičiami ar nereikalaujantys priežiūros.

Papildomos pastabos:
• Visos apšvietimo medžiagos ir šviestuvai turi turėti CE ženklinimą ir atitikti ES reglamentų (ES) Nr. 305/2011, 765/2008 bei direktyvų 2014/35/ES, 2014/30/ES reikalavimus;
• Apšvietimo kabeliai įrengiami pagal EĮĮBT ir ELIĮT – iki 60 V ir virš 60 V įtampos kabeliai netiesiami viename kanale ar vamzdyje.

Žaibosauga
Žaibosaugos sistema suprojektuota vadovaujantis STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“ ir LST EN 62305 serijos standartais.
Pagal atliktą žaibosaugos rizikos vertinimą, pastatas priskiriamas IV žaibosaugos kategorijai, kuri užtikrina saugos zoną ≥ 0,84 patikimumo. Vertinimo skaičiavimai atlikti naudojant sertifikuotą programinę įrangą, o išsami ataskaita pridedama prie projekto dokumentacijos (anglų kalba).

Statinio techniniai duomenys žaibosaugos skaičiavimams:
• Ilgis – 35,0 m; plotis – 10,0 m; stogo aukštis – 7,5 m;
• Stogo danga atitinka BROOF (t1) klasę (nedegi);
• Statinio tipas – medinis, vidutinės rizikos;
• Žmonių buvimo vieta – viduje ir lauke; aplinka – miestas (Šiaulių r.), perkūnijos dienų skaičius per metus – td = 20.
Projektuojamas pasyvinis žaibolaidis, sudarytas iš žaibo ėmiklių, srovės nuvediklių ir įžeminimo įrenginio. Žaibo ėmikliai montuojami ant stogo aukščiausių taškų, užtikrinant, kad jų apsaugos zonos apimtų visą stogo perimetrą.
Srovės nuvedikliai (nusileidimai) – 4 vnt., įrengiami pastato fasaduose, tolygiai išdėstyti maždaug kas 25 m per visą perimetrą.
Laidininkams naudojama cinkuoto plieno viela Ø8 mm, tvirtinama prie sienų standžiais laikikliais pagal LST EN 62305-3 reikalavimus.
Projektuojamas ne mažesnis kaip 2 m atstumas nuo langų, durų ir kitų atvirų konstrukcijų.
Tose vietose, kur konstrukciniai sprendiniai neleidžia išlaikyti šio atstumo, laidininkai montuojami apsauginiuose vamzdžiuose, pagamintuose iš A1 arba A2 degumo klasės nemetalinių medžiagų (pvz., kieto LSZH, stiklo pluošto ar keramizuoto kompozito vamzdžio), kurie užtikrina elektrinę izoliaciją ir gaisrinę apsaugą. Vamzdžiai tvirtinami prie konstrukcijų standžiai, neleidžiant kontaktuoti laidininkui su metalu ir užtikrinant atsparumą mechaniniam bei aplinkos poveikiui.
Visi jungimai atliekami varžtinėmis jungtimis, kontaktinė varža – ne didesnė kaip 0,05 Ω.

Įžeminimas
Įžeminimo įrenginys formuojamas **iš cinkuotos plieno juostos 40×4 mm**, paklotos išoriniu pastato perimetru **0,8–1,0 m** atstumu nuo pamato ir **0,5–0,7 m gylyje** nuo žemės paviršiaus. Juostos galai sujungiami varžtinėmis jungtimis, sudarant **uždarą žiedinį įžeminimo kontūrą**. Įžemintuvo varža – **ne didesnė kaip 10 Ω**, jungiamas prie bendros **potencialų suvienodinimo sistemos (PEG)**.
Visi įžeminimo sujungimai turi būti **lengvai apžiūrimi ir prieinami eksploatacijai**.

Papildomos apsaugos priemonės
• Žaibosaugos klasė – IV (LPL IV).
• Apsauga nuo viršįtampių – įvadiniame paskirstymo skyde įrengiamas 1+2 tipo (SPD I/II klasės) ribotuvas pagal LST EN 61643-11.
• Papildomos priešgaisrinės priemonės – gaisrinės signalizacijos sistema, gesintuvai, potencialų suvienodinimo tinklas.

Skaičiavimų rezultatai pagal rizikos tipus

Rizikos tipas	Leistina reikšmė	Skaičiuota reikšmė	Atitiktis
1 tipas – Žmonių gyvybių netektis	$1{,}0\times10^{-5}$	$5{,}23\times10^{-7}$	☑
2 tipas – Paslaugos praradimas visuomenei	0,001	0,0	☑

Rizikos tipas	Leistina reikšmė	Skaičiuota reikšmė	Atitiktis
3 tipas – Kultūros paveldo praradimas	0,0001	$4{,}37\times10^{-7}$	☑
4 tipas – Ekonominių nuostolių rizika	0,001	$7{,}95\times10^{-6}$	☑

Visi skaičiuoti rodikliai atitinka **LST EN 62305-2** ir **STR 2.01.06:2009** reikalavimus.

Papildoma informacija
• Žaibolaidžio elementai (ėmikliai, laidininkai, jungtys) gaminami iš **cinkuoto arba nerūdijančio plieno**, atsparūs korozijai, turi **CE ženklinimą** ir **atitikties deklaracijas**.
• **Kabelių ir vamzdžių perėjimai** per priešgaisrines konstrukcijas sandarinami **ugniai atspariomis medžiagomis** (EI 60‑EI 120) pagal **LST EN 1366-3**.
• Žaibo ėmikliai ir įžeminimo laidininkai tvirtinami standžiai, kad nenutrūktų veikiant **vėjo gūsiams, sniego apkrovoms ar mechaniniam poveikiui**.
• Projektuojamas tinklas užtikrina **viso pastato apsaugą nuo tiesioginių žaibo smūgių ir antrinių viršįtampių poveikio**.

Elektros aparatų ir laidininkų tikrinimas įtampos nuostoliams

Visi magistraliniai, skirstomieji jėgos ir apšvietimo kabeliai yra patikrinti įtampos kritimui juose. Ilgesnių linijų kabeliai dėl didelių įtampos kritimų, yra priimti didesnio diametro.

Taip pat, parenkant kabelius, buvo atsižvelgta į pataisos koeficientus dėl pablogėjusių aušinimo sąlygų, klojant daugiau kaip vieną kabelį.

Projektuojant apsaugą nuo srovės perkrovos, vadovautasi EĮRAAĮT II skyriaus 17 ir 18 punktų reikalavimais. Nuo perkrovos apsaugomi atvirai nutiesti kabeliai su degiu apvalkalu, apšvietimo ir buitinės įrangos linijos, taip pat galios tinklai, kuriuose numatyta potenciali ilgalaikė apkrova. Naudojami automatiniai jungikliai su laiko charakteristikų selektyvumu. Apsaugos įtaisų parametrų parinkimas atliktas įvertinus kabelių apkrovos kreives ir trumpųjų jungimų sroves.

Elektros įrenginių įrengimas

Įžeminimo ir apsauginiai laidininkai

Žmonės, prisilietę prie elektros įrenginių dalių, kuriose atsiranda įtampa dėl izoliacijos pažeidimo, yra apsaugomi nuo elektros smūgio per apsauginį įžeminimą ir potencialų suvienodinimą.

Įžeminimo laidininkai jungiami patikimai, be pašalinių pertrūkių ar įtampų kritimų. Atvirai įrengtos įžeminimo magistralės ir jų atšakos turi būti lengvai prieinamos vizualinei apžiūrai.

Perėjimo per sienas, perdangas ar konstrukcijas vietose, kur laidininkai gali būti pažeisti – jie turi būti apsaugoti nuo mechaninio poveikio ir užsandarinti nedegia medžiaga, kaip numatyta LST EN 1366-3 ir GSPR. Šiose vietose neturi būti jokių jungčių ar atšakų.

Apsauginio įžeminimo laidininkai turi būti žymimi geltonai–žalia spalva pagal IEC 446. Šynoms taikomas kontrastingas skersinis žymėjimas (15–100 mm juostelėmis) arba speciali lipni juosta su geltonos ir žalios spalvos deriniu.

Įžeminimo ir apsauginių laidininkų sujungimas ir prijungimas

Įžeminimo ir apsauginiai laidininkai turi būti prijungiami matomose vietose – varžtais arba suvirinimu. Natūralieji įžemintuvai jungiami taip, kad jų remontas nepablogintų įžeminimo sistemos varžos.

Judriems, dažnai nuimamiems ar vibruojantiems įrenginiams naudojami lankstūs įžeminimo laidai. Visos įrenginių dalys įžeminamos per atskirus laidininkus – grandinės jungimas per kitą įrenginį draudžiamas.

Įžemintini objektai pastate:

- skirstomųjų, grupinių ir valdymo skydų korpusai;
- šviestuvų metaliniai korpusai;
- matavimo transformatorių antrinės apvijos;
- kabelių ir kitų elektros įrenginių konstrukcijos;
- kabelių ir laidų apvalkalai, šarvai;
- instaliacijos loviai, vamzdžiai (jei metaliniai);
- pakabinamų lubų karkasai;
- metalinės statinio konstrukcijos (santvaros, laikantys elementai);
- metalinės pertvaros, durys, rėmai ir kt.

Potencialų suvienodinimo sistema (PEG):

Projekte suformuota pagrindinė potencialų suvienodinimo sistema (PEG), kuri įrengiama ĮPS-1 paskirstymo skyde.

Prie PEG prijungiami:

- pagrindinis apsauginis laidininkas (PE);
- pagrindinis įžeminimo laidininkas;
- visų įrenginių PE gyslos;
- metaliniai komunikacijų vamzdžiai;
- statybinių konstrukcijų metalinės dalys;
- žaibolaidžių nuvedikliai;

• vėdinimo ir šildymo sistemų metaliniai komponentai;
• kabelių trasų laikikliai, metalinės pertvaros, durys.
Sistema atitinka šiuos reikalavimus:
• SPTPEĮĮT p. 48, 65.1–65.4;
• EĮĮBT p. 215–217;
• IEC EN 50310, EN 60364-4-41.

Apsauginis įžeminimas įrenginiams:
Visų laidžių korpusų bendrojo apšvietimo šviestuvai ir stacionarūs elektros imtuvai (pvz., kondicionieriai, viryklės, elektriniai šildytuvai, rankšluosčių džiovintuvai) prijungiami prie apsauginio laidininko (PE). Prijungimas vykdomas per trijų gyslų kabelius, PE gyslą jungiant prie ĮPS-1 skydelyje esančios PE šynos, kaip numatyta SPEĮĮT p. 47.

Srovės skirtuminė apsauga
Papildomai prie įžeminimo, nuo netiesioginio prisilietimo apsauga užtikrinama srovės nuotėkio (skirtuminės) apsaugos įtaisais (RCD).
Visuose jėgos skyduose, nuo kurių maitinami kištukiniai lizdai, kiekvienai grupinei linijai suprojektuota srovės skirtuminė apsauga su IDN ≤ 30 mA. Ši apsauga skirta apsaugoti žmones nuo pavojingų nuotėkio srovių, atsirandančių sugedus izoliacijai.
Be to, RCD numatyta ir toms jėgos bei apšvietimo grupinėms linijoms, kurios maitina lauko elektros įrenginius (pvz., išorinį apšvietimą, signalizacijos ar automatizavimo įrenginius).
Apsauga nuo viršsrovių nuliniame (N) laide nenumatyta.

Apsauga nuo viršįtampių
Pastate, be potencialų suvienodinimo sistemos, taip pat numatyta apsauga nuo atmosferinių ir vidinių viršįtampių.
Įvadiniame paskirstymo skyde ĮPS-1 suprojektuoti II klasės viršįtampių ribotuvai (SPD Type 2).
Viršįtampių ribotuvų parinkimas ir pajungimas atitinka LST EN 61643-11 reikalavimus bei gamintojo technines sąlygas. Jie įrengiami tarp visų fazių (L1, L2, L3), neutralaus (N) ir apsauginio (PE) laidininkų.
Šie įtaisai saugo:
• vidinę elektros instaliaciją;
• įrangą, jautrią viršįtampiams (elektroninius įrenginius, valdiklius, signalizaciją);
• padeda užtikrinti ilgalaikį elektros sistemos stabilumą.

Elektros instaliacija
Elektros instaliacijos kabeliai projektuojami laidininkams tiesti vamzdžiais grindyse – trumpiausiu įmanomu atstumu, atsižvelgiant į kitų inžinerinių sistemų trasas. Vamzdžiai klojami taip, kad juos dengtų ne mažiau kaip 20 mm storio betono sluoksnis. Susikirtimo vietose, kur neįmanoma to užtikrinti, vamzdžiai apsaugomi didesnio diametro plieninėmis tūtomis arba alternatyviais sprendiniais.
Siekiant užkirsti kelią kondensato kaupimuisi, vamzdžiai projektuojami taip, kad juose nesikauptų drėgmė.
Vamzdžių lenkimo spinduliai atitinka kabelių gamintojo nurodytus leistinus parametrus.
Instaliaciniai vamzdžiai parenkami iš nedegių medžiagų, atitinkančių ne mažesnę kaip A2-s1, d0 degumo klasę pagal LST EN 13501-1. Prioritetas teikiamas metaliniams (plieniniams) elektroinstaliaciniams vamzdžiams bei halogenų neturintiems mineraliniu pagrindu sustiprintiems vamzdžiams.
Traukiant laidus, negali būti viršyta leistina tempimo jėga. Vertikaliose trasose vamzdžiai tvirtinami kas 3–4 metrus.

Montavimo atstumai nuo kitų sistemų:
• nuo vandentiekio, šildymo vamzdynų – ≥ 200 mm;

• nuo dujų vamzdžių – ≥ 500 mm;
• nuo ryšių kabelių – ≥ 50 mm.
Kabeliai iki 60 V (pvz., ryšių ar signalizacijos) ir virš 60 V (maitinimo) negali būti tiesiami viename vamzdyje, latake ar kanale. Jie privalo būti įrengti atskirai, laikantis ELIĮT ir EĮĮBT nuostatų.
Kabelių perėjimai per konstrukcijas:
• Visi kabelių ir vamzdžių perėjimai per priešgaisrines atitvaras (sienas, perdangas) sandarinti priešgaisrinėmis sistemomis, atitinkančiomis LST EN 1366-3;
• Angos žemiau žemės paviršiaus hermetizuojamos naudojant pripučiamas kameras su hermetiku, šildomus riebokšlius arba sandarinimo movas.
Kabelių montavimo reikalavimai:
• Pakloti kabeliai turi turėti ilgio atsargą, kad būtų galima kompensuoti sėdimą ir temperatūrines deformacijas;
• Horizontaliai kloti kabeliai tvirtinami galiniuose taškuose, abiejose išlinkimų pusėse, prie movų;
• Vertikalūs kabeliai turi būti tvirtinami prie kiekvienos konstrukcijos, kad būtų išvengta apvalkalo deformacijų;
• Mažiausias leistinas lenkimo spindulys – pagal kabelio technines sąlygas.
Instaliacijos aukščių ir prieinamumo sprendiniai:
• Jungikliai montuojami 1,1 m aukštyje, kištukiniai lizdai – 0,3–0,4 m nuo grindų, jei nenurodyta kitaip;
• Projektuojant laikytasi ELIĮT II sk. 53 p., o patalpose skirtose pacientams ir darbuotojams – STR 2.03.01:2019 p. 39 ir ISO 21542:2011 36 skyrius [5.10] reikalavimų:
o visi jungikliai įrengiami 850–1200 mm aukštyje;
o nuo durų ar kliūčių – ne arčiau kaip 500 mm;
o valdymo įtaisai turi būti aiškiai matomi, pasiekiami riboto judumo asmenims.
Kadangi pastate neplanuojamos pacientų lovos, reikalavimai valdymui iš gulimos padėties netaikomi.

.

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ DALIES SPRENDINIAI

Bendri nurodymai
Visi darbai, kurie gali būti pagrįstai laikomi būtinais instaliavimo darbų užbaigimui ir tinkamam sistemos eksploatavimui, turi būti privalomai atlikti, nepriklausomai nuo to, ar jie yra parodyti brėžiniuose arba apibūdinti šiame
dokumente, ar ne.
Montavimo darbai turi būti vykdomi pagal EĮĮBT (Elektros įrenginių įrengimo bendrąsias taisykles) ir kitų galiojančių teisės aktų bei normatyvinių dokumentų reikalavimus.
Elektroninių ryšių (telekomunikacijų) dalies sprendiniai parengti remiantis:
• užsakovo technine projektavimo užduotimi;
• gautomis specialiosiomis ir prisijungimo sąlygomis;
• kitų projekto dalių parengtomis užduotimis;
• galiojančiais normatyviniais dokumentais, įskaitant:
o STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (suvestinė redakcija nuo 2024-11-01),
o STR 2.02.02:2004 „Visuomeninės paskirties pastatai“,
o STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“,
o Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo taisyklėmis (redakcija nuo 2024-05-10),
o EĮĮBT (2023-10-27 red.),
o LST EN 50310, LST EN 13501-6, EN 50575:2015+A1 ir kitais CPR taikytinais standartais.
Visos telekomunikacijų (ryšių) sistemos įranga – aktyvioji ir pasyvioji – turi būti prijungta prie pastato bendros

potencialų suvienodinimo sistemos (PEG). Prijungimai vykdomi per artimiausią PEG šyną arba ĮPS-1 įžeminimo
tašką. Siekiant išvengti įžeminimo kilpų, taikomas vienos jungties principas.
Įžeminami šie komponentai:
• visi 19" RACK korpusai (per 6 mm² PE laidą),
• pasyviosios infrastruktūros komponentai (ekranuotos panelės, paskirstymo dėžės),
• metalinės ryšių dėžės, komutaciniai moduliai.
Maksimali leidžiama atstojamoji įžeminimo varža – 10 Ω, kaip numatyta elektrotechnikos dalyje.

Kompiuterinis tinklas
1-3 patalpoje projektuojama įvadinė komutacinė ryšių spinta. Projektuojamas struktūrizuotas kompiuterinis tinklas, kuriuo prijungiami:
• darbo vietų ryšių lizdai;
• bevielio ryšio antenos;
• gaisrinės signalizacijos centralė (GC);
• apsaugos signalizacijos centralė (AC);
• EV stotelė.

Nuo spintos iki kiekvieno lizdo klojami du atskiri UTP kabeliai (Cat. 6e, LSZH). Taikoma žvaigždės topologija. Komutacinės panelės turi būti programuojamos, palaikyti PoE maitinimą bevielio ryšio stotelėms, kurios numatytos koridoriuose.

Montavimo reikalavimai:
• Kabeliai koridoriuose klojami kabelinėse kopėtėlėse, patalpose – grindyse;
• Draudžiama kabelius traukti ilgesniais nei 30 m ruožais be pertraukos;
• Negalima formuoti daugiau nei dviejų 90° kampų lenkimų vienoje atkarpoje;

APSAUGINĖS SIGNALIZACIJOS DALIES SPRENDINIAI

Bendri nurodymai
Visi sistemos kabeliai ir įranga turi būti markiruojami.
Tarpus tarp kabelių ir vamzdžių perėjose per sienas ir perdangas reikia per visą konstrukcijos storį užsandarinti nedegia ir lengvai pašalinama medžiaga. Atsparumas ugniai užsandarintose vietose turi būti ne mažesnis nei sienos ar perdangos.
Visi šioje projekto dalyje numatyti prietaisai, įrengimai, aparatūra, kabeliai, montažinės medžiagos ir gaminiai turi būti montuojami, išbandomi ir suderinami pagal jų gamintojų standartus arba technines sąlygas. Įrangą įžeminti pagal EĮĮBT reikalavimus. Statybos montavimo darbus vykdyti laikantis saugumo technikos taisyklių ir LR statybos techninių reglamentų reikalavimų.

APSAUGINĖ SIGNALIZACIJA
Projektuojama apsauginės signalizacijos sistema. Apsauginės signalizacijos centralė montuojama pirmo aukšto 007 patalpoje. Taip pat projektuojami išplėtimo moduliai su integruotais maitinimo šaltiniais, užtikrinantys
saugią įrangos eksploataciją ir ribotą fizinę prieigą. Centralės modulių korpusai privalo būti apsaugoti nuo nesankcionuoto atidarymo (sabotažo). Valdymo klaviatūros projektuojamos pirmame aukšte prie pagrindinių įėjimų.
Patalpų apsaugai projektuojami šie jutikliai:

• Infraraudonųjų spindulių (PIR) judesio detektoriai – patalpų tūrio stebėjimui;
• Stiklo dūžio detektoriai – montuojami patalpose su langais;
• Magnetiniai kontaktai – įrengiami visuose varstomuose languose ir įėjimo duryse.
Aliarmo signalo akustiniam ir optiniam pranešimui projektuojama išorinė lauko sirena su stroboskopu ir integruota akumuliatorine baterija. Sirena montuojama ant išorinės pastato sienos.
Naudojami kabeliai:
• Detektorių jungimui: 4×0,22 mm² ir 6×0,22 mm² signalizacijos kabeliai;
• Centralės, išplėtimo modulių ir klaviatūrų jungimui: 6×0,22 mm² kabeliai;
• Centralės elektros maitinimui: 3×1,5 mm² kabelis.
Apsaugos signalizacijos maitinimas numatytas jungti nuo atskiro elektros skydelyje esančio vienpolio automatinio išjungiklio. Visi elektros maitinimo kabeliai bei kiti maitinimo sprendiniai pateikti elektrotechnikos projekto dalyje.

VAIZDO STEBĖJIMO SISTEMA

Sistemos aprašymas

Projektuojama skaitmeninė vaizdo stebėjimo sistema, paremta tinkliniais vaizdo įrašymo įrenginiais (NVR), su galimybe stebėti, įrašyti ir analizuoti vaizdo duomenis realiu laiku bei archyve. Įrenginiai jungiami į vietinį kompiuterių tinklą, leidžiantį administruoti sistemą tiek lokaliai, tiek nuotoliniu būdu saugiu VPN kanalu. Kiekvienos kameros įrašymo režimas konfigūruojamas individualiai. Įrašai saugomi ne trumpiau kaip 30 kalendorinių dienų. Įrašymo įranga montuojama ryšių spintoje.

Stebėjimo zonos ir kameros

Vaizdo stebėjimo sistema apima šias zonas:
• pastato kiemą,
• išorinius fasadus,
• vidaus patalpas.
Kameros parenkamos pagal kiekvienos zonos stebėjimo paskirtį (aptikimui, atpažinimui ar identifikavimui) ir tiksliai išdėstomos pagal objekto architektūrą.

Projektavimo principai

Kamerų išdėstymas, matymo kampai ir montavimo aukščiai nustatomi vadovaujantis LST EN 50132-7 standarto reikalavimais.

Prieiga ir darbo vieta

Stebėjimo sistemos valdymas vykdomas per vietinį tinklą ir nuotoliniu būdu.
1-3 patalpoje įrengiama **operatoriaus darbo vieta** su atskiru kompiuteriu, prijungtu prie vaizdo valdymo sistemos. Šis kompiuteris naudojamas įrašų peržiūrai, aliarmo įvykių analizei, sistemos būsenų stebėjimui ir nuotolinei prieigai. Darbo vieta aprūpinama raiškos monitoriumi, užtikrinančiu patogų stebėjimą.

Maitinimas

Visa vaizdo stebėjimo įranga maitinama iš elektros tinklo, numatant **nepertraukiamo maitinimo šaltinį (UPS)**, užtikrinantį 1-os kategorijos maitinimo patikimumą. Tai leidžia sistemai veikti nepertraukiamai net esant elektros tiekimo sutrikimams.

Instaliacija

Kamerų prijungimui naudojami UTP kategorijos kabeliai, montuojami **plastikiniuose apsauginiuose vamzdeliuose (PP)**. Prijungimui prie įrangos naudojamos RJ45 tipo jungtys.

Kameros maitinamos per duomenų kabelį (PoE), naudojant **PoE įrangą**, sumontuotą ryšių spintose, atitinkančią **IEEE 802.3af/at** standartus.

Įrangos reikalavimai
Visi įrenginiai, medžiagos ir instaliaciniai elementai:
• turi būti **sertifikuoti naudoti Lietuvos Respublikoje**;
• atitikti **ES direktyvas** ir būti pažymėti CE ženklu;
• negali būti kilę iš šalių, įtrauktų į **Lietuvos Respublikos Vyriausybės nedraugiškų valstybių sąrašą** (pvz., Kinija, Rusija, Baltarusija).
Visi šiame projekte nurodyti įrenginiai, kabeliai, medžiagos ir montavimo elementai turi būti sertifikuoti ir pripažinti naudoti Lietuvoje pagal galiojančius norminius dokumentus.

PAGRINDINIAI TECHNINIAI RODIKLIAI

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
Saugomas plotas	m²	~400	
Apsauginė centralė	vnt.	1	
Jutikliai, magnetiniai kontaktai (bendras skaičius)	vnt.	108	
Sirenos	vnt.	1	

GAISRO APTIKIMO IR SIGNALIZAVIMO DALIES SPRENDINIAI

Projektavimo pagrindai ir motyvai
Vidaus gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos projektas parengtas vadovaujantis:
• Projektavimo technine užduotimi;
• Projekto bendrosios, architekūrinės, konstrukcinės, gaisrinės saugos, elektrotechninės, šildymo–vėdinimo ir kitų dalių sprendiniais;
• Galiojančiais statinio projektavimo ir saugos normatyviniais dokumentais (STR 1.04.04:2017, STR 2.01.01(2):1999, LST EN 54 serija, GSPR);
• Atsižvelgiant į pastato paskirtį (visuomeninės paskirties) ir naudotojų saugą.

Sistemos tipas ir paskirtis
Projektuojama A tipo (adresinė) gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema, atitinkanti GASSPĮT reikalavimus. Šis sistemos tipas leidžia identifikuoti aliarmą sukeliančio įrenginio adresą, kas būtina visuomeninės paskirties pastatuose.
Sistema apima:
• Centralę (1 aukšto techninėje patalpoje (1-3 pat.));
• Optinius dūmų ir šiluminius detektorius;
• Rankinius pavojaus mygtukus;
• Vidaus ir lauko garso bei šviesos sirenas.

Detektorių išdėstymo ir montavimo reikalavimai
Detektoriai montuojami palubėje:
• Ne arčiau kaip 0,5 m nuo sienų;
• Kiekviename lubų plote, kurį riboja >0,4 m išsikišimai;
• Jei išsikišimai 0,08–0,4 m – saugomas plotas sumažinamas 25%;

• Virš kabamųjų lubų – jei ten gali kilti gaisras;
• Po kabamomis lubomis – visada;
• Jei virš kabamųjų lubų įrengiamas detektorius, būtina: išvesti šviesos indikatorių ir užtikrinti prieinamumą techninei priežiūrai.

Leidžiama nediegti detektoriaus virš kabamųjų lubų, jei:
• Atstumas iki perdangos <0,4 m;
• Naudojamos nedegios arba mažai degios medžiagos (B-s1,d0, BL, B1ca klasės).

Kabeliai
GASS kabeliai parinkti pagal:
• EN 50575:2014+A1:2016;
• LST EN 13501 klasifikaciją;
• ELIĮT II sk., 9 p. ir 1 priedo 6 lentelę.

Kabelių klasės:
• Evakuacijos keliuose – ne žemesnės kaip Cca s1,d1,a1;
• Kitose patalpose – ne žemesnės kaip Dca s2,d2,a2;
• Sandėliuose – ne žemesnės kaip Eca;
• Atsparumas ugniai – ne mažiau kaip E90 (90 min.).

Centralės ir įrangos įrengimo reikalavimai
Centralė turi būti:
• Įrengta vietoje, neprieinamoje pašaliniams;
• Lengvai pasiekiama budinčiam ar atsakingam personalui;
• Patalpoje užtikrintas mikroklimatas ir telefono ryšys.

Maitinimas
GAS sistemos maitinimo sprendiniai:
• Pagrindinis maitinimas – iš elektros tinklo;
• Rezervinis – akumuliatoriai, užtikrinantys 72 val. veikimą;
• Prireikus – papildomas UPS;
• Automatinis perjungimas, nepriklausomas nuo naudotojo veiksmų.

Signalizacijos suveikimo algoritmas
Aliarmo atveju:
• Suveikia detektorius / paspaudžiamas mygtukas;
• Suveikia vidaus ir lauko sirenos;
• Išjungiamas elektros tiekimas (išskyrus I grupės imtuvams);
• Atrakina evakuacines duris;
• Signalas perduodamas PGT ir saugos tarnybai per GSM / LAN.

Kabelių tiesimas
Vadovautis EĮĮBT ir GASSPĮT reikalavimais:
• Signaliniai kabeliai montuojami atvirai virš lubų ar kanaluose;
• Negalima lygiagrečiai su maitinimo kabeliais arčiau kaip 50 cm, išskyrus ekranuotus iki 15 cm ir 1,5 m ilgio;
• Leidžiamas 90° kirtimas su elektros kabeliais;
• Laidai tvirtinami kas 0,5 m, su kilpomis plokštumų perėjimuose.
Visi kabeliai žymimi, ekranai įžeminami. Laikomos A1 gaisrinės klasės apsaugos vamzdžiams ir latakams.

Mygtukai ir sirenos
• Mygtukai – evakuacijos keliuose, iki 30 m nuo buvimo vietos, 1,5 m aukštyje.
• Vidaus sirenos – nuo adresinės kilpos, lauko – nuo relinio išėjimo.
• Skirtingi tonai gedimo ir gaisro signalams.

Bendrieji nurodymai
• Visi instaliavimo darbai, būtini sistemos veikimui ir eksploatavimui, privalomi, net jei nėra atvaizduoti brėžiniuose.
• Įranga, kabeliai, komponentai žymimi, įžeminami pagal gamintojo ir normų reikalavimus.

Projektinių sprendinių techniniai rodikliai
Techniniai rodikliai

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
Saugomas plotas	m^2	~400	
Gaisrinė centralė	vnt.	1	
Gaisriniai detektoriai	vnt.	40	
Sirenos	vnt.	4	
Kabeliai (bendras ilgis)	m	260	

PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIES SPRENDINIAI

Bendra informacija
Statybos geografinė vieta. Ventos g. 15, Kuršėnai, Šiaulių r. Skl. Kad nr. 9126/0027:111, un. nr. 4400-6638-2612. Pagal inžinerinių geodezinių tyrimų duomenis sklypo reljefas tolygus – altitudės išsidėstę tarp 109.10 ir 109.30.
Įvažiavimas į teritoriją esamas iš Šiaurinėje dalyje esančios Ventos gatvės.
Šiuo projektu numatoma kapitališkai suremontuoti esamą daugiabutį gyvenamąjį namą ir pakeisti jo paskirtį iš daugiabučių į administracinį.
Esama pastato būklė nėra tinkama eksploatavimui. Esamos statinio konstrukcijos labai blogos būklės. Sienos medinės, prastai išsilaikiusios. Laikančios kolonos, perdanga, stogo konstrukcija – medis. Pastogė nenaudojama; Stogo konstrukcija ir danga pakeista XX a. II p. etape; pastogėje, žemiau stogo kaminai išliko iš XX a. pr. Etapo. Vadovaujantis architektūrinių tyrimų išvadomis rekomenduojama atlikti pastato kapitalinį remontą, išardant blogos būklės sienų konstrukcijas ir apdailą, išlaikant XX a. pr. istorizmo etapo fasadų kompoziciją, kapitalinių sienų tinkle, stogo gegninės konstrukcijos tipą, nuolydį, kraigo altitudę, horizontalaus apkalimo (plačiomis ~ 20 cm) lentomis tipą, išlaikant XX a. pr. istorizmo etapo langų ir durų angų gabaritus, kompoziciją fasade, išlaikant gaminių piešinį, medžiagiškumą, varstymo būdą, naudojant stiklo paketų įstiklinimą, išlaikant langų ir durų apvadų tipą. Rekomenduojama restauruoti XX a. pr. istorizmo etapo kaminų viršutinę dalį virš stogo, išardant XX a. II p. etapo silikatinių plytų mūrą ir suformuojant geltonų pilnavidurių plytų mūro kaminus su būdingais kaminų karnizėliais.
Rekomenduojama pakeisti asbestinio šiferio stogo dangą skardos (su falcais, klasik tipo) stogo danga (tokią, kaip rūmų pastato).
Šiuo projektu numatoma kapitališkai suremontuoti esamą daugiabutį gyvenamąjį namą ir pakeisti jo paskirtį iš daugiabučių į administracinį. Esamos statinio konstrukcijos labai blogos būklės. Sienos medinės. Laikančios kolonos, perdanga, stogo konstrukcija – medis, pagal tyrimų duomenis prastos būklės. Pastate numatoma administracinė veikla. Projektuojamos patalpos: erdvus holas su prekybos erdve ir recepcija, bendra patalpa, kurioje būtų darbo vietos amatininkams, verslininkams (bendradarbystės erdvė, ne mažiau 5 darbo vietų), uždara erdvė privatiems amatininkų, verslininkų susitikimams, uždara nedidelė patalpa,

izoliuota nuo garsų, kurioje amatininkai, verslininkai bendrautų telefonu ar internetu arba šias patalpas galima sujungti kartu su privačiomis amatininkų, verslininkų patalpomis, skirtomis susitikimams, poilsio erdvė su virtuvėle administracijai, poilsio erdvė su virtuvėle amatininkams, verslininkams, arbo kabinetai administracijai, šilumos punktas/mazgas, San. Mazgai, San mazgai (neįgaliesiems). Žmonėms su negalia numatytas patekimas į mansarda koloniniu keltuvu iš bendro holo. Mansardoje numatomos susirinkimų erdvės, rūbinė, san. Mazgai. ŽN sanmazgas, poilsio erdvė ir virtuvėlė.
Sklype projektuojama nauja kiemo aikštelė automobilių parkavimui, kurioje numatyta 12 stovėjimo vietų iš jų viena A tipo ŽN stovėjimo vieta. Stovėjimo aikštelės danga dviejų tipų trinkelės, stovėjimo vietas atskirti nuo bendros aikštelės.
Pastato perimetru suprojektuotas kieta trinkelių danga, pėsčiųjų apėjimui ir poilsio zonos su suoleliais ir dekoratyviniais augalais.
Statybos darbai vykdomi dviem etapais, taip pat ir projekto kompleksas vykdomas dviem etapais. Pirma kapitališkai remontuojamas pastatas, antru etapu tvarkomas gerbūvis įrengiami inžineriniai tinklai, įrengiama automobilių stovėjimo aikštelė ir takai.

Klimatinės sąlygos
Klimatinės sąlygos projektuojamam pastatui priimtos pagal STR 2.01.12:2024. Pagrindiniai klimatiniai parametrai projektuojamam pastatui (Šiauliai):
• Vidutinė metinė temperatūra + 7,2 °C.
• Absoliutus oro temperatūros maksimumas +35,7 °C.
• Absoliutus oro temperatūros minimumas -36,4 °C.
• Šalčiausios paros vidutinė oro temperatūra -23,8 °C (92% integralinis pasikartojimas).
• Šalčiausio penkiadienio vidutinė oro temperatūra -21,6 ° C (92% integralinis pasikartojimas).
• Santykinis oro metinis drėgnumas – 80 %.
• Vidutinis kritulių kiekis per metus – 610 mm.
• Maksimalus paros kritulių kiekis – 64,4 mm.
• Maksimalus žemės įšalo gylis (galimas 1 kartą per 10 metų) – 73 cm ir (galimas 1 kartą per 50 metų 92 cm).

Statybos geodezinė kontrolė
Statybos metu statybinė organizacija (rangovas, subrangovas) privalo vykdyti statybos montavimo darbų geodezinę kontrolę, kurią sudaro:
1. Geodezinis (instrumentinis) statinių ir inžinerinių komunikacijų faktinės padėties plane ir pagal aukštį tikrinimas jų montavimo metu.
2. Geodezinė nuotrauka, kurioje užfiksuota statinių ir inžinerinių komunikacijų faktinė padėtis plane ir pagal aukštį atlikus jų montavimą. Geodezinė (instrumentinė) kontrolė vykdoma visoms požeminėms ir antžeminėms konstrukcijoms. Faktinė konstrukcijų padėtis plane ir pagal aukštį jų vertikalumas, horizontalumas arba duotas nukrypimo kampas, plokštumų sutapimas, taip pat įdėtinių detalių įėjimo vieta ir jų padėtis statybinės organizacijos turi būti kontroliuojama visuose statybos etapuose: statinių padėties kontrolė turi būti atliekama tiesiogiai matuojant atstumus tarp ašių, o po galutinio sutvirtinimo papildomai tarp susikertančių plokštumų, panaudojant kalibruotas metalines ruletes arba spec. šablonus; Statybos darbų kontrolės metu turi būti tikrinamos medžiagos ir konstrukcijos, naudojamos statybos – montavimo darbuose. Darbų vykdytojas arba meistras turi vizualiai patikrinti konstrukcijas, bei medžiagas, atvežtas į statybos aikštelę, pagal darbo brėžinius, technines sąlygas bei standartus.
Kontrolė vykdoma visoms požeminėms ir antžeminėms komunikacijoms ir konstrukcijoms.
Visos statinio geodezinės kontrolinės nuotraukos registruojamos statybos žurnale. Geodezines kontrolines nuotraukas registruoja geodezininkas kartu su statinio statybos vadovu (bendrųjų ar specialiųjų statinio statybos darbų vadovu – kai vykdomi bendrieji ar specialieji statybos darbai). Registruojant nurodoma schemų, nuotraukų pavadinimai, atlikimo data, atitiktis statinio projektui ir rasti nukrypimai.

Faktinė konstrukcijų, tinklų padėtis plane ir pagal aukštį, jų vertikalumas, horizontalumas arba duotas, nukrypimo kampas, plokštumų sutapimas, taip pat įdėtinių detalių įdėjimo vieta ir jų padėtis statybinės organizacijos turi būti kontroliuojama visuose statybos etapuose.

Aktualių rekomenduojamų kontrolinių nuotraukų sąrašas:

• Geodeziniai nužymėjimo darbai:
- pagrindinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka;
- tarpinių ašių nužymėjimo ir įtvirtinimo kontrolinė nuotrauka.

• Inžineriniai tinklai:
- nuotekų šalinimo sistema;
- lietaus nuotekų šalinimo sistema;
- vandentiekis.

STATYBOS DARBŲ PARUOŠIMAS

Paruošiamieji darbai

Iki darbų pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė-techninė dokumentacija ir gauti atitinkami statybai leidimai:
– leidimą statyti – vykdyti darbus (gauna Statytojas arba jo įgaliotas asmuo);
– leidimą vykdyti žemės darbus;
– paskyras – leidimus darbams pavojingose zonose;
– parengtą technologijos (darbų vykdymo) projektą (rengia Rangovas).
Prieš planuojamų darbų pradžią gauti kasimo ir aptvėrimo leidimą savivaldybės nustatyta tvarka.
Esant poreikiui koreguoti ar parengti statybų darbų organizavimo planą, laikinų eismo ribojimų schemą turi parengti darbų rangovas ir nustatyta tvarka suderinti su Vilniaus miesto savivaldybe. Eismo ribojimų schemos turi būti rengiamos vadovaujantis Kelių eismo taisyklėmis, Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklėmis.
Pėsčiųjų praėjimams numatant ne siauresnius kaip 1,5 m pločio praėjimus, o važiuojamojoje dalyje pravažiavimui turi likti min 3,5 m (vienos eismo juostos plotis), kad pravažiuotų spec. transportas.
Rangovinė organizacija (bendrovė), parengtame darbų vykdymo projekte (technologiniame) gali koreguoti arba dalinai keisti statybos paruošimo ir organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbų saugos reikalavimų. Specifinių statybos darbų technologinio projekto ekspertizės atlikti nebūtina.

Statybvietės paruošimas

Prieš darbų pradžią, visi numatomi atlikti darbai turi būti suderinti su Statytoju.
Iki statybų darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:
– aptverti statybvietę;
– pastatyti laikinas buitines ir administracines patalpas, įrengti priešgaisrinį postą;
– pasirūpinti energijos šaltiniais statybos darbų metu:
o elektros energijos tiekimui prisijungti prie ESO tinklų, įsirengti apskaitą, susiderinti su AB „ESO“ ir Statytoju. Prisijungimo galimybes ir sąlygas derinti su Statytoju ir ESO;
o geriamą vandenį ir gamybos reikmėms - atsivežti;
– pastatyti stendą su informacija apie atliekamus darbus;
– sudaryti sutartį su statybines atliekas tvarkančia įmone, turinčia atitinkamą sertifikatą.

Planuojamas statybos aikštelės elektros energijos poreikis kW per valandą yra:
1. Teritorijos ir darbo vietų apšvietimas 4,0

2. Administracinių ir buitinių patalpų apšvietimas ir šildymas 8,0
3. Karšto vandens gamyba 4,0
4. Apsaugos postų apšvietimas ir šildymas 4,0
5. Statybos įrankiai ir mechanizmai 20,0
Iš viso: 40 kW / h
Esant reikalui pajungti didesnio galingumo statybos įrankius ir mechanizmus ar kitus įrenginius, būtina sumažinti elektros energijos sunaudojimą kitiems poreikiams statybos aikštelėje arba kreiptis į elektros tinklus eksploatuojančią organizaciją.
Ryšiui palaikyti su bendrovėmis ir gamybinėmis bazėmis statybininkai naudosis mobiliaisiais telefonais.
Statybinės medžiagos ir gaminiai į statybvietę bus atvežami autotransportu. Statybines medžiagas ir gaminius sandėliuoti brėžinyje nurodytose zonose, susiderinus su Statytoju. Sandėliuoti medžiagas ir gaminius pravažiavimo zonoje griežtai draudžiama.
Darbų eigoje už tvarkomos teritorijos ribų ir teritorijos ribose išardytos arba apgadintos esamos dangos turi būti pilnai atstatytos pagal pirminę padėtį. Visi esami medžiai išsaugoti, kurių kirtimas projekte nenumatytas.
Vykdant visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais, teisiniais aktais bei projektu.

Statybvietės ribos ir aptvėrimas
Sklypo dalis, kurioje bus vykdomi darbai, prieš pradedant darbus turi būti aptverta tvora. Sprendinius žiūrėti grafinėje dalyje.

Dirvožemio nukasimas
Dirvožemio negalima maišyti su gruntu. hvid.– 10 cm storio dirvožemio sluoksnis nuimamas ir sandėliuojamas teritorijoje atskirose suderintose vietose iki teritorijos rekultivavimo darbų. Tam, kad būtų išvengta
neigiamo poveikio dirvožemiui statybos metu, reikia laikytis šių reikalavimų:
– Parinkti tinkamą vietą derlingo dirvožemio saugojimui. Saugoti ant inžinerinių tinklų draudžiama.
– Vienu metu reikia laikyti kuo mažiau nestabilizuotų plotų.
– Atlikus darbus, būtina kuo skubiau vietovę sutvirtinti (stabilizuoti). Stabilizavimui reikia panaudoti nuimtą derlingą dirvožemį greitai augančiai augmenijai sėti.
– Rangovas privalo tinkamai pasiruošti atidirbtų tepalų surinkimui, kad jie nebūtų išpilami atvirai ant dirvožemio.
Privaloma siekti maksimalaus iškasamo dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo.
Tvarkingai eksploatuojant objektą fizinio bei cheminio poveikio dirvožemiui nebus, todėl šiame projekte poveikio dirvožemiui sumažinimo priemonės nenumatomos.

Laikinųjų pagalbinių patalpų įrengimas
Laikinosios patalpos susideda iš:
– persirengimo kambarių ir drabužių spintelių: persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius. Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs, juose turi būti įrengtos sėdimos vietos; persirengimo kambariai turi būti reikiamo dydžio, kai reikia, juose turi būti įrengtos drabužių džiovinimo vietos. Taip pat turi būti įrengtos rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Jeigu objekte dirbs moterys, joms turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu;
– dušų ir praustuvų: kadangi atliekant šiuos darbus, įrengti dušus nebūtina, netoli darbo vietų ir persirengimo kambarių turi būti įrengtas reikiamas skaičius praustuvų su tekančiu vandeniu (jei būtina – karštu vandeniu). Praustuvai turi būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba sudaryta

galimybė jais naudotis atskirai;
– tualetų ir praustuvų: darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių ir dušų arba prausyklų turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų; Kadangi laikinosios buitinės nuotakynės įrengimas nenumatytas, į statybvietę atvežami ir pastatomi „bio“ tualetai.

1 lentelė. Laikinosios patalpos

Patalpų pavadinimas	Skaičiavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovų patalpos	Vienam žmogui	6 m²
Drabužinės	Vienam žmogui	0,35 m²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m²
Drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos	Vienam žmogui	0,2 m²
Poilsio ir valgymo patalpos	Vienam žmogui	0,9 m²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m² (mažiausiai 8 m²)
Dušinės	Atsižvelgiant į gamybos proceso sąlygas: - viena dušinė 5 žmonėms.	Dušo kabina – 1,75 m² Persirengimo patalpa – 2,0 m²
Tualetai	Vienas tualetas 18-kai žmonių	kabinos dydis 1,2 x 0,8 m

Laikinuosius pastatus siūloma surinkti iš konteinerinių blokų. Tokių konteinerinių blokų svoris – apie 1,6 t. Jie statomi automobiliniais kranais, vežami treileriais. Prireikus, jie gali būti statomi vienas ant kito.
Pirmosios medicininės pagalbos priemonės (vaistinėlės) su visais buitiniais pirmosios medicininės pagalbos medikamentais ir kitomis medicininėmis priemonėmis pastatomos buitinėse patalpose ir darbų vadovų nurodytose darbo zonose. Pirmosios medicininės pagalbos priemonės turi būti paženklintos specialiu ženklu. Matomose vietose turi būti užrašytas bendrosios pagalbos telefonas Nr. 112.

ios pagalbos rinkinį sudaro:

Medicinos priemonių (prietaisų) ir kitų priemonių pavadinimas	Kiekis
1. Sterilūs įvairių dydžių pleistrai	10 vnt.
2. Pleistras (ruloninis)	1 vnt. (ne mažiau kaip 5 m)
3. Sterilus spaudžiamasis tvarstis, kurio sterilus padelis ne mažesnis kaip 10 cm x 10 cm, pats tvarstis ne mažesnis kaip 15 cm x ir 180 cm	1 vnt.
4. Nesterilus tvarstis	5 vnt. (ne mažiau kaip po 5 m ilgio)
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis	2 vnt.
6. Pirmosios pagalbos žirklės	1 vnt.
7. Speciali antklodė, skirta paguldyti ar apkloti nukentėjusįjį, ne mažesnė kaip 130 cm x 200 cm	2 vnt.
8. Sterilus žaizdų tvarstis, ne mažesnis kaip 5 cm x 10 cm	10 vnt.
9. Vienkartinės medicininės pirštinės	2 komplektai (po 2 vnt.)
10. Vienkartinės apsauginės plėvelės / pirmos pagalbos gaivinimo kaukės dirbtiniam kvėpavimui atlikti	2 vnt.
11. Vienkartinis šalčio maišelis	2 vnt.
12. Turniketas, skirtas stipriam (masyviam) kraujavimui galūnėse (rankose, kojose) stabdyti	2 vnt.
13. Atmintinė – pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba atmintinė, turniketo naudojimo taisyklės	1 vnt.

Rinkiniuose turi būti ne mažiau, nei nurodyta sąraše, medicinos pagalbos priemonių, stambių statybos įmonių ar organizacijų pirmosios pagalbos rinkinių medicinos pagalbos priemonių turi būti dvigubai daugiau, negu nurodyta sąraše, o kai kurių (pvz., Natrio chlorido 0,9% sterilaus tirpalo vienkartinių 25 ml ar 200 ml pakuočių bei žaizdų tvarsčių) – atsižvelgiant į poreikį.
Įmonės privalo turėti pirmosios pagalbos rinkinius, kurių kiekį, atsižvelgdamas į poreikius bei vykdomus technologinius procesus, nustato vadovas.
Įvykus rimtam susižeidimui ar kitai rimtai traumai, nukentėjusiam pirmiausiai vietoje pagal galimybes suteikiama pirmoji medicininė pagalba bei iškviečiama bendruoju pagalbos telefonu grietoji medicininė pagalba ir nedelsiant apie įvykį pranešama Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam padaliniui.

Pagrindiniai transporto bei pėsčiųjų keliai
Darbininkų apsaugai, aiškiai pažymimi keliai, kurie turi būti tinkamai pažymėti.
Įrengiant judėjimo kelius būtina užtikrinti:
– Nepaisant oro sąlygų keliai turi būti patikimi;
– Nuo viešojo kelio ir stovėjimo aikštelės iki persirengimo patalpos turi būti užtikrinamas vaikščiojimas apsiavus įprastą avalynę;
– Eismo kelių ir darbo vietų paviršius visada turi būti švarūs, be jokių pašalinių daiktų, kurie keltų pavojų eismui;
– Šuliniai, duobės ir pan. turi būti uždengtos ar atitvertos.
Visos panaudotos statybinės medžiagos išvežamos iš statybos vietos automobilių transportu.

Statybos įranga ir statybos metodai, reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms
Statybos metu (apsaugai nuo griūties) privalo būti išramstytos konstrukcijos iki tol kol bus suformuotas laikantysis karkasas, išramstymo sprendinius detalizuoti statybos darbų technologiniame projekte.
Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus.
Visi statybos mechanizmai turi būti tvarkingi. Tepalų ir degalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą kategoriškai draudžiamas. Taip pat draudžiama naudoti visas kenksmingas aplinkai medžiagas.
Naudojami elektriniai įrankiai turi būti techniškai tvarkingi, apsaugoti iš išorės taip, kad į juos nepatektų vanduo, kad žmogus neprisiliestų prie tų dalių, kuriomis teka elektros srovė. Įrankių klasė turi atitikti jų naudojimo sąlygas (lauke, pavojingose ir labai pavojingose patalpose).
Statybos darbų vykdymo zonos statybos darbų metu aptveriamos 2,0 m aukščio tvora. Aptvėrimo laikantys elementai – betoniniai padai, montuojami ant esamo žemės paviršiaus, neįgilinant į gruntą.
Teritorijos apšvietimui statybos darbų vykdymo metu įrengiami laikini apšvietimo stulpai su šviestuvais.
Svarbu imtis visų reikiamų priemonių užkirsti kelią gaisrams statybos darbų vietoje, todėl statybos aikštelėje prie laikinų vagonėlių sienų pritvirtinami (ir šalia statybos darbų vietų įrengiami) priešgaisriniai skydai (stendai su gesintuvais ir kitais gaisrų gesinimo įrankiais: kibirai, kirviai, kastuvai, nedegūs audeklai, dėžės su smėliu ir taros su vandeniu). Atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietės ypatybes, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių. Gesinimo įranga turi būti tvarkinga ir veikianti, reguliariai prižiūrima ir tikrinama. Statybvietėje neleidžiama deginti šiukšlių ir atliekų.
Visos atviros kasimo darbų vietos turi būti tinkamai apsaugotos, pastatant laikinas užtvaras, perspėjimo ženklus, stulpelius ir žibintus, kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų žmonėms ir turto sugadinimo. Visi ženklai su užrašais turi būti lietuvių kalba bei atitikti valstybinių įstaigų reikalavimus.
Grunto kasimo darbams, klojant inžinerinius lauko tinklus ir inžinerinių tinklų surenkamiems gaminiams (vamzdžiai, g/b šulinių žiedai) montuoti (pritaikius patikimą keliamos konstrukcijos prikabinimo būdą) siūloma naudoti mini ekskavatorių, sumontuotą ant guminių vikšrų. Ekskavatorius iki darbų vykdymo zonos atgabenamas specializuotu transportu.
Teritorijos vertikaliniams planiravimo darbams atlikti siūloma naudoti vikšrinį krautuvą bei vikšrinį buldozerį.

Susidaręs grunto perteklius nustumiamas į laisvą vietą arba nedelsiant pakraunamas į autosavivarčius ir išvežamas į grunto sąvartas ar kitas statybvietes (jei iškastas gruntas tinkamas statybai).
Dideliems grunto plotams tankinti siūloma naudoti vibratorinį grunto tankintuvą. Mažiems ar siauriems grunto plotams tankinti siūloma naudoti rankinius plūktuvus ar vibro plokštes.

Gaminiai iki statybos darbų vietos atgabenami lengvos klasės sunkvežimiais ir sandėliuojami darbo zonoje, bet ne arčiau kaip 0,6 nuo tranšėjos ar iškasos krašto priklausomai nuo geologinių sąlygų ir įrengtų žemės išramstymo klojinių.
Naujai suprojektuotiems lauko inžineriniams tinklams atviru būdu pakloti, g/b šuliniams įrengti, kasamos tranšėjos (esant reikalui tranšėjų sienos išramstomos). Sienų išramstymams naudojami inventoriniai tranšėjų klojiniai su praplatinimo segmentais.
Įrangos montavimo darbus siūloma atlikti naudojant visureigius žirklinius keltuvus. Tai mobilūs įrenginiai, kurie paspartina montavimo darbus bei padeda greitai judėti visu statinio perimetru ir visuose aukščių lygiuose.
Gelžbetoninių konstrukcijų betonavimo darbams siūloma naudoti betonvežius su betono siurbliais ir pakankamo ilgio žarnomis, kad būtų sudarytos galimybės mechanizuotai ir greitai atlikti betonavimo darbus.
Vidaus ir išorės apdailos darbus (apšiltinimo, apskardinimo darbai), konstrukcijų montavimą siūloma atlikti nuo inventorinių pastolių, kurių pastovumas turi būti užtikrintas Rangovo darbų vykdymo projekto (technologinio projekto) priimtais sprendimais. Visi pastoliai turi būti reikiamai suprojektuoti, sumontuoti, patikrinti ir prižiūrimi, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų. Sumontavus pastolius ir paklotus, būtina patikrinti: pastolių stabilumą užtikrinančių atskirų elementų sujungimus ir tvirtinimus, statramsčių vertikalumą, atraminių aikštelių patikimumą, metalinių pastolių įžeminimą.
Pastoliai įrengiami ant gerai paruošto horizontalaus paviršiaus. Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos turi būti pritvirtinti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte arba gamintojo dokumentuose nurodytais tvirtinimo būdais. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus – su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.
Žvyro konstrukcijų dangų sluoksniams tankinti siūloma naudoti vibratorinius tankintuvus.
Prieš pradedant vykdyti darbus statybos darbų vietoje turi būti pastatomi informaciniai stendai, kuriuose pateikiama informacija apie vykdomus statybos darbus, Rangovą, Projektuotoją, Statybos techninę priežiūrą, Užsakovą (Statytoją).

Pagrindinių statybos mechanizmų, transporto priemonių, įrangos, įtaisų ir įrankių sąrašas ir orientaciniai reikalavimai:
– mini hidraulinis ekskavatorius guminiais vikšrais ~ 2 vnt. (kasimo gylis ~ 2,7 m). Ekskavatorius turėtų būti komplektuojamas su kasimo kaušu, tranšėjų valymo kaušu, kampu paverčiamu tranšėjų valymo kaušu, hidrauliniu kūju;
– savivartis ~ 2 vnt. (maksimali apkrova ~ 18,0 t, bendras svoris ~ 32,0 t, krovinių skyriaus matmenys ~ 5,5x2,5x1,0 m);
– rankiniai plūktuvai;
– vibroplokštės (svoris ~ 100 kg, plokštės matmenys ~ 500x400 mm, tankinimo gylis ~ 30-35 cm);
– lengvos klasės sunkvežimiai su kranu ~ 1 vnt. (manipuliatoriumi) (krano keliamoji galia ~ 2,0 t, sunkvežimio svoris ~ 2,8 t, keliamoji galia ~ 1,01);
– betonvežis su betono tiekimo siurbliu ~ 1 vnt. (betono maišyklės talpa ~ 7-10 m3, vertikalus strėlės siekis ~ 24,0 m, horizontalus strėlės siekis ~ 20,0 m, apsisukimo apie ašį kampas - 370o, galinės žarnos ilgis ~ 4,0 m, strėlė iš trijų sekcijų);
– minikrautuvas ~ 1 vnt. (pakėlimo aukštis ~ 3,0 m, kėlimo galia ~ 1 t, kaušo ar peilio pasukimo kampas ~ 20°, kaušo plotis ~ 1,8 m);
– rankinio valdymo asfalto - betono pjaustymo įranga (pjovimo gylis ~ 200 mm);

– inventoriniai žemės klojiniai tranšėjoms ir iškasoms;
– smūginiai gręžtuvai betono, mūro ardymui su smailiu kaltu;
– adatiniai filtrai, siurbliai;
– mobilūs elektros energijos tiekimo generatoriai (-30 kW);
– universalios 3 dalių kopėčios (turi būti patikrintos, tvarkingos t.y. be pažeidimų ir trūkumų, atitikti LST EN 131 reikalavimus.. Pastačius A raide aukštis ~ 6,5 m);
– lazerinis automatinio orientavimo rotacinis nivelyras (matavimo atstumas ~200 m, darbinis diapazonas 360°);
– požeminių komunikacijų ieškiklis (laidų ir metalinių vamzdžių iki 3,0 m gylio paieškai);
– lazeriniai atstumų matuokliai (matavimo ribos nuo 0,3 iki 150 m);
– pjovimo ir šlifavimo įrankiai (pjovimo gylis ~ 100 mm);
– dinamometriniai raktai, replės, ruletės, akumuliatoriniai suktuvai ir gręžtuvai, elektriniai gręžtuvai, veržlinių raktų komplektai, plaktukai, vamzdžių lenkimo įrenginiai, santechniniai raktai, kastuvai, vinių kalimo pistoletai, gulsčiukai ir kiti smulkūs konkretiems montavimo ir statybos darbams atlikti reikalingi įrankiai;
– surenkami inventoriniai pastoliai (turi būti išbandyti ir turėti atitikimo sertifikatus, minimalus pastolių aukštis ~ 10,0 m. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu. Visi pastoliai turi turėti patikros lentelę, su atitinkamais galiojančiais įrašais);
– vandens siurblys su žarna (našumas ~ 25 m3/val, išsiurbimo gylis ~ 7,0 m);
– betono maišyklės (bunkerio talpa ~ 180 l);
– krovinių prikabinimo ir kėlimo įtaisai su apsauginiais užraktais (turi būti išbandyti, patikimi ir pritaikyti atlaikyti keliamo krovinio svorį).
Išvardinti pagrindiniai statybos mechanizmai, transporto priemonės, įranga, įtaisai ir įrankiai statyboje gali būti pakeisti kitais - analogiškais, kuriais galima atlikti tą patį numatytą darbą.
Visi statybos darbams naudojami įrenginiai, įranga, įrankiai turi atitikti ,,Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų reikalavimus", potencialiai pavojingų įrenginių teisės aktų reikalavimus bei kitų analogiškų teisės aktų reikalavimus. Įrenginiai ar kita įranga privalo turėti jų kokybę įrodančius dokumentus (atitikties sertifikatus, atitikties deklaracijas). Ant kiekvieno įrenginio turi būti lentelė su įrenginio eksploatavimo duomenimis (jo patikrinimo data, max. kėlimo svoris ir pan.)
Savadarbių mechanizmų, įrenginių, prietaisų ir įrankių naudojimas draudžiamas. Visi elektriniai mechanizmai, įrankiai turi būti įžeminti.
Statybos mechanizmų keliamas triukšmas ir vibracija darbo metu neturi viršyti norminių reikalavimų. Visi statybos mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Tepalų ir degalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Taip pat draudžiama naudoti kitas kenksmingas aplinkai medžiagas.
Reikalavimai pastoliams ir kopėčioms:
Kopėčios ir pastoliai naudojamos pagal „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai" (Žin. 2008, Nr. 10-362) keliamus reikalavimus; Kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos. Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį;
1. visi pastoliai turi būti reikiamai suprojektuoti, sumontuoti, patikrinti ir prižiūrimi, kad nenuvirstų arba staiga nepasislinktų;
2. darbo platformos, pakylos ir pastolių kopėčios turi būti suprojektuotos ir sumontuotos tokio dydžio, laikomos ir naudojamos taip, kad patikimai saugotų darbuotojus nuo kritimo arba nuo krintančių daiktų;
3. pastoliai turi būti nustatyta tvarka patikrinti:
3.1. prieš pradedant naudoti;
3.2. reguliariai naudojimo laikotarpiu;
3.3. po perstatymo, naudojimo pertraukos, po blogo oro poveikio ar nestiprių požeminių smūgių, stichinių nelaimių ar kitų aplinkybių, galėjusių padaryti įtaką pastolių tvirtumui ar stabilumui;

4. kopėčios turi būti pakankamai tvirtos ir reikiamai prižiūrimos. Jos turi būti tinkamai naudojamos atitinkamose vietose ir pagal paskirtį;
5. turi būti užtikrinta, kad kilnojamieji (perstumiamieji) pastoliai savaime nesujudėtų.
Reikalavimai kėlimo mechanizmams:
1. visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo reikmenys, įskaitant pagrindines sudedamąsias dalis, tvirtinimus, įtvirtinimus ir atramas, turi būti:
1.1. reikiamai suprojektuoti ir pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį;
1.2. teisingai sumontuoti ir naudojami;
1.3. tvarkingai prižiūrimi;
1.4. tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami, vadovaujantis LR potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu bei kitais norminiais teisės aktais;
1.5. aptarnaujami kvalifikuotų (atitinkamai apmokytų, atestuotų) darbuotojų;
2. ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių turi būti aiškiai matomoje vietoje nurodytas didžiausias leistinas apkrovos dydis - keliamoji galia;
3. kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį.
Reikalavimai žemės darbų mašinoms ir transportavimo priemonėms bei įrenginiams:
Žemės darbų mašinos ir transportavimo priemonės bei įrenginiai turi būti:
1.1. tinkamai suprojektuoti ir pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
1.2. techniškai tvarkingi;
1.3. tinkamai ir teisingai naudojami;
2. žemės darbų mašinų, transporto priemonių ir transportavimo įrenginių vairuotojai bei juos aptarnaujantys darbuotojai turi būti specialiai apmokyti;
3. būtina užtikrinti, kad žemės darbų mašinos, transporto priemonės ir transportavimo įrenginiai neįgriūtų į iškasas;
4. žemės darbų mašinų ir transportavimo įrenginių kabinos, kur to reikia, mašinai apvirtus turi apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krentančių daiktų.
Įrenginiai, mašinos ir įranga:
1. įrenginiai, mašinos ir įranga, įskaitant rankinius įrankius su ir be variklio, turi būti:
1.1. tinkamai suprojektuoti ir pagaminti atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus;
1.2. techniškai tvarkingi;
1.3. paruošti naudoti, naudojami pagal paskirtį;
1.4. aptarnaujami atitinkamai parengtų darbuotojų;
2. slėgio įrenginiai ir prietaisai turi būti teisės aktų nustatyta tvarka reguliariai prižiūrimi, bandomi ir tikrinami.
Išvardinti pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami statybos darbų technologijos projekte.

Darbų koordinavimas
Už darbų koordinavimą su tiekėjais ir kitais subrangovais darbų aikštelėje atsakingas statinio statybos vadovas, taip pat statinio statybos vadovas darbo metu užtikrina, kad instaliavimas vyktų teisingai ir pagal projekto sumanymą. Visi darbai turi būti atliekami pagal dokumentacijoje ir gamintojo pateiktas instrukcijas bei taikant tinkamus darbo metodus.
Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas privalo paskirti statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorių, jei statinį projektuojant arba statant statinį dalyvauja daugiau negu vienas rangovas

Statybos aikštelės valymas
Statybinės atliekos išvežamos autotransportu į perdirbimo vietą, prieš tai sudarius sutartį su atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą. Augmenija (įskaitant kelmus ir šaknis), šiukšlės ir kitos atliekos, likusios po valymo darbų, turi būti atiduotos atliekų tvarkytojui.
Statybos metu ypatingų priemonių nuotekų surinkimui nenumatyta. Todėl Rangovas turi užtikrinti, kad į nuotekas nepatektų kenksmingi gamtai skysčiai, naftos produktai.

aplan

STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS
Darbai vykdomi viena pamaina. Reikalavimai reikalingų hidraulinių ar kt. bandymų trukmei nurodyti atitinkamos projekto dalies techninėse specifikacijose.
Reikalavimų reikalingų bandymų trukmei, technologinėms pertraukoms, statybos ribojimui ar daliniam konservavimui nenumatoma. Statybos metu vadovautis projekto techninės specifikacijose ir kituose dokumentuose nurodytais reikalavimais bei pagal juos rangovo parengtu technologiniu projektu, technologinėmis kortelėmis, statybos taisyklėmis.
Kai vykdant statybos darbus paaiškėja Projekte nenumatytos aplinkybės, statybiniai tyrinėjimai (archeologiniai, geologiniai ir pan.) atliekami statinio statybos metu. Inžinerinius tinklus eksploatuojančių bendrovių dalyvavimas yra būtinas, kai statybos darbai atliekami inžinerinių tinklų apsaugos zonoje, ar projekto suderinimų sąraše pateiktas atstovo dalyvavimo būtinumo reikalavimas.

Augalijos apsauga atliekant statybos darbus
Vykdant statybos darbus rangovas privalo:

 išpurenti ir patręšti žemę po statybvietėje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžią, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;
 iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto:
 medžių grupes ir krūmus ištisiniu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;
 pavienius medžius – trikampiu aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau;
 aptveriant visą statybvietę, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;
 įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);
 saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti;
 saugoti nuimtą nuo žemės sklypo užstatomos dalies dirvožemį tam tikslui skirtose vietose, apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams;
 nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
 nekasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;
 tvirtinti tranšėjų, kasamų biriame ir šlapiame grunte, leidžiamu atstumu (nurodytu ankstesniame punkte) prie medžių ir krūmų, sienutes statramsčiais;
 užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką, bet ne ilgiau kaip per mėnesį;
 medžių pomedyje (lajos projekcijos zonoje) darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;
 nepakeisti daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) natūralaus grunto lygio prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

Žemės darbai
Jei kasant žemę aptinkami brėžiniuose ar geodezinėje nuotraukoje nenurodyti tinklai, inžineriniai statiniai ar archeologinės vertybės, darbai laikinai sustabdomi. Leidimą išdavusi tarnyba (o kai leidimas nebuvo reikalingas – rangovas ar statantis ūkio būdu statytojas) išsiaiškina, kam priklauso šie statiniai, pareikalauja iš

naudotojų juos užfiksuoti brėžiniuose, suderina tolesnės žemės darbų vykdymo priežiūros tvarką, apie ją praneša kasėjui ir leidžia tęsti darbus. Kai statybos aikštelėje požeminių inžinerinių tinklų bei kitų inžinerinių statinių vietos tiksliai nežinomos, juos naudojančių įmonių atstovai privalo būti žemės darbų vykdymo vietoje, kol bus nustatyta tiksli tinklų bei kitų statinių vieta.
Jei vykdant darbus aptinkamas archeologinis paveldas, darbai laikinai sustabdomi. Statinio statybos rangovas apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą.
Šiuo atveju žemės darbai gali būti tęsiami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.
Vietose, kurias kerta esamos požeminės komunikacijos (vandentiekį, šilumos tinklus), žemės darbai atliekami laikantis visų atsargumo priemonių. Vietose, kur pavojus pažeisti požeminius tinklus yra realus, grunto kasimo ir užpylimo darbai atliekami rankiniu būdu, dalyvaujant tuos tinklus eksploatuojančios organizacijos atstovui.
Pasirodžius gruntiniam vandeniui, gruntinio vandens pažeminimui naudojami adatiniai filtrai, taip pat vanduo išsiurbiamas iš surinkimo duobių (šulinių) siurbliais ir atviruoju būdu.
Visos žemės darbų zonos turi būti aptvertos ir įrengti įspėjamieji ženklai, informuojantys apie netoliese esančią pavojaus zoną.
Baigus mechanizuotu būdu grunto kasimą iki nurodytos altitudės (10 cm aukščiau projektuojamų altitudžių - šis sluoksnis nukasamas rankiniu būdu), pagrindas patikrinamas ar nėra silpnų ar išmirkusių gruntų. Tokie gruntai turi būti pašalinti iki techninės priežiūros nurodyto gylio ir užpilti kitu patvariu smėliniu gruntu, jį sutankinant arba panaudojant liesą betoną kaip sutankinto grunto pakaitalą. Atsitiktiniai grunto perkasimai užpilami smėliniu gruntu.
Šis supiltas gruntas turi būti ypatingai gerai sutankintas.
Grunto perteklius pakraunamas į autotransportą ir išvežamas į sąvartą.

STATYBINĖS ATLIEKOS
Susidariusių atliekų tvarkymas turi būti vykdomas pagal statybinių atliekų tvarkymo taisykles, patvirtintas 2006-12-30 LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-637 (Žin., 2007, Nr. 10-403) ir LR aplinkos ministro pakeistas taisykles 2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. D1-698 „Dėl statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (TAR 2025-04-05) nustatytus reikalavimus.
Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Statybinių atliekų apskaitos dokumentai saugomi pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus. Duomenys apie statybinių atliekų išvežimą įrašomi Statybos darbų žurnale.

Kai atliekų siuntėjas ir atliekų gavėjas yra atliekų tvarkytojai, kurie vadovaudamiesi Apskaitos taisyklėmis vykdo atliekų tvarkymo apskaitą naudodamiesi GPAIS, Lydraštį naudodamasis GPAIS rengia atliekų siuntėjas:
 atliekų siuntėjas, planuojantis vežti atliekas, įskaitant ir atliekų vežimą į to paties atliekų tvarkytojo atliekų tvarkymo įrenginį, kuriame vykdoma atliekų tvarkymo veikla ir kuris yra skirtingoje vietoje, ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną iki planuojamo atliekų vežimo turi suformuoti Lydraštį naudodamasis GPAIS, nurodant jame planuojamų vežti atliekų kodus ir pavadinimus, pirminį atliekų šaltinį (Lietuvos Respublikos teritorijoje susidariusios ar importuotos atliekos), atliekų gavėją, vežėją ir kitą Lydraštyje privalomą informaciją. Siuntėjas gali suteikti teisę per GPAIS Lydraštį formuoti surinkėjui, vežėjui, tarpininkui ar prekiautojui. Planuojamas vežti atliekų kiekis nenurodomas. Kai po mechaninio apdorojimo ar mechaninio-biologinio apdorojimo įrenginiuose (MA/MBA) apdorotos, netinkamos naudoti atliekos vežamos į regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną, 1 darbo dienos terminas iki atliekų vežimo netaikomas;

 apie planuojamą atliekų vežimą automatiškai per GPAIS informuojamas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), atliekų gavėjas ir atliekų vežėjas;
 likus 1 darbo dienai iki atliekų vežimo, Lydraščio duomenų (pvz., atliekų vežėjo duomenų) koregavimas galimas, tačiau atliekų siuntėjui pakeitus planuojamų vežti atliekų kodus, pavadinimus ir (ar) atliekų vežimo datą, prasitęsia 1 darbo dienos terminas iki galimo atliekų išvežimo;
 prieš atliekų vežimą atliekų siuntėjas privalo Lydraštyje nurodyti kiekvienos perduodamos atliekos svorį, taros svorį (pvz., tuščio konteinerio) ir, jeigu vadovaujantis Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašu, pavirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, išrašomas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantis dokumentas,
– transporto priemonės (-ių) valstybinį registracijos numerį ir maršrutą (nurodant kelius pagal Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 757 „Dėl Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašo patvirtinimo“). Jeigu atliekos vežamos geležinkeliais, atliekų siuntėjas šį atliekų vežimo būdą nurodo GPAIS prieš atliekų vežimą. Atliekos negali būti vežamos, kol Lydraštis neturi būsenos „Vykdomas vežimas“;
 apie pradėtą vežimą automatiškai per GPAIS informuojamas atliekų gavėjas ir AAD, jeigu AAD numatė vykdyti vežamų atliekų kontrolinį svėrimą;
 AAD pareigūnas gali atlikti kontrolinį vežamų atliekų svėrimą. Sustabdžius atliekas vežančią transporto priemonę prieš pradedant kontrolinį atliekų svėrimą AAD pareigūnas informuoja atliekų siuntėjo Lydraštyje nurodytą atsakingą asmenį naudodamasis Lydraštyje nurodytais kontaktiniais duomenimis (telefono numeriu). Kontrolinis atliekų svėrimas vykdomas ir nepavykus susisiekti su Lydraštyje nurodytu atsakingu asmeniu. AAD pareigūnas kontrolinio svėrimo rezultatus svėrimo metu pažymi Lydraštyje GPAIS:
 jeigu AAD pareigūno pasvertas atliekų kiekis nuo atliekų siuntėjo Lydraštyje nurodyto bendro atliekų kiekio skiriasi (didesnis ar mažesnis) 10 proc. ribose arba lygus atliekų siuntėjo Lydraštyje nurodytam atliekų kiekiui, atliekos toliau vežamos atliekų gavėjui;
 jeigu AAD pareigūno pasvertas atliekų kiekis nuo atliekų siuntėjo Lydraštyje nurodyto bendro atliekų kiekio skiriasi daugiau (didesnis ar mažesnis), negu leistina 10 proc. paklaida, ar AAD pareigūnas nustato aplinkos apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus, AAD pareigūnas privalo atšaukti atliekų vežimą, atliekos nebegali būti vežamos atliekų gavėjui, jos grąžinamos atliekų siuntėjui ne vėliau, kaip kitą darbo dieną;
 atliekų vežimo metu naudodamasis GPAIS vežimą gali atšaukti atliekų gavėjas arba AAD pareigūnas;
 atliekų gavėjas privalo pasverti gautas atliekas ir kiekvienos atliekos svorį nurodyti Lydraštyje GPAIS ne vėliau kaip kitą darbo dieną po atliekų gavimo taip patvirtindamas atliekų gavimą;
 apie atliekų gavimo patvirtinimą automatiškai per GPAIS informuojamas atliekų siuntėjas;
 atliekų siuntėjas, naudodamasis GPAIS, patvirtina arba grąžina tikslinti atliekų gavėjo pasvertą atliekų kiekį ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo patvirtinimo apie atliekų gavimą dienos. Atliekų siuntėjas gali atšaukti atliekų vežimą, kai atliekų gavėjas patvirtina atliekų gavimą;
 apie atliekų siuntėjo patvirtintą arba grąžintą tikslinti atliekų gavėjo pasvertą kiekį arba atšauktą atliekų vežimą automatiškai per GPAIS informuojamas atliekų gavėjas;
 kai atliekų siuntėjas, naudodamasis GPAIS, patvirtina atliekų gavėjo pasvertą ir Lydraštyje nurodytą atliekų kiekį, atliekų siuntėjo ir atliekų gavėjo atliekų tvarkymo apskaitos žurnalai automatiškai užpildomi Lydraščio duomenimis;
 Lydraštį galima atsispausdinti.

Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios:
1. Komunalinės atliekos − maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas;
2. Inertinės atliekos − betonas, plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai,

cheminiai ar biologiniai pokyčiai;
3. Perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos − pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos;
4. Pavojingosios atliekos − tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą;
5. Netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.).
Asbesto turinčių statybinių atliekų tvarkymas
Statinių, kurių konstrukcijose yra asbesto, rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbai turi būti vykdomi pagal Darbo su asbestu nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546 „Dėl Darbo su asbestu nuostatų patvirtinimo“. Tokių statinių rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbus gali vykdyti įmonės, atitinkančios Kompetencijos reikalavimų įmonėms, vykdančioms statinių, turinčių konstrukcijose asbesto, griovimo, jų konstrukcijų ar asbesto šalinimo darbus, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. A1-199
„Dėl Kompetencijos reikalavimų įmonėms, vykdančioms statinių, turinčių konstrukcijose asbesto, griovimo, jų konstrukcijų ar asbesto šalinimo darbus, aprašo tvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

Asbesto turinčios statybinės atliekos tvarkomos laikantis pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse, taip pat laikantis šių reikalavimų:
 asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti surenkamos atskirai nuo kitų statybinių atliekų;
 birios (asbesto plaušelius išskiriančios) statybvietėje susidariusios asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti sudrėkinamos ir pakuojamos į sandarią plastikinę tarą (dvigubus plastikinius maišus, statines, konteinerius ar kt.). Supakuotos asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti ženklinamos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus;
 asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje gali būti laikinai laikomos ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos;
 asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti perduodamos asbesto ar asbesto turinčias statybines atliekas šalinančioms įmonėms.
Asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti šalinamos pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Mažiausiai 70 proc. (pagal svorį) nepavojingų statybinių ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, nurodytas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijoje (2000/532/EB)), statybvietėje susidarančios atliekos turėtų būti parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų hierarchijos ir Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo. Statybos darbai bus vykdomi pagal aplinkos apsaugos vadybos sistemą, atitinkančią LST EN ISO 14001 ar lygiaverčius standartus.
Kiekvienos rūšies konteinerių tūrius parenka rangovas pagal savo technologiją – jei konteinerių išdėstymas bus toks, kad nustumti rankomis iki šiukšliavežės neįmanoma, juos išdėstyti taip, kad būtų privažiavimas iki jų.

Gamybinės ir ūkinės veiklos sustabdymo sąlygos rekonstruojant ar kapitališkai remontuojant statinius
Nėra stabdoma jokia gamybinė ir ūkinė veikla.

Autotransporto eismo laikino uždarymo galimybės ir sąlygos

Statybos metu darbus organizuoti taip, kad būtų įmanomas statybvietėje dirbančių žmonių patekimas į statybos teritoriją. Prieš darbų vykdymo zoną įrengti laikinus kelio ženklus, įspėjančius apie vykdomus darbus, bei laikinais atitvarais aptverti darbų vykdymo vietas.
Statybinio transporto ir technikos stovėjimas aplinkinėse gatvėse draudžiamas. Statybinių medžiagų iškrovimo vykdymas galimas tik sklypo ribose.
Rangovas prieš darbų pradžią turi įsivertinti visas galimas išlaidas, susijusias su eismo organizavimu darbų metu (laikino kelio (dangos), kelio ženklų įrengimas ir kt.). Tuo atveju, jeigu darbų metu būtinas apmokestintų stovėjimo vietų aptvėrimas, nustatyta tvarka apmokėti už jų aptvėrimą.

Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos
Papildomo sklypo naudojimo poreikio nėra.

PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI
Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis „Darboviečių įrengimo statybvietėje nuostatais“ bei kitais veikiančiais darbo saugos dokumentais. Išardyti smulkūs gaminiai (lentos, akmenys, plytos ir pan.) pakraunami rankiniu būdu. Būtina vengti šiukšlių sandėliavimo statybos aikštelėje, kadangi tai trukdys darbų eigai. Aptikus aikštelėje kenksmingas medžiagas (jeigu tokios medžiagos yra), būtina jas perduoti pagal sutartį pavojingų atliekų tvarkytojams.
Vykdant darbus, būtina vadovautis galiojančiais norminiais dokumentais, kurių pagrindiniai išvardinti 1-ame skyriuje.
Visi statybos mechanizmai turi būti tvarkingi. Tepalų ir degalų nutekėjimas į gruntą kategoriškai draudžiamas. Taip pat draudžiama naudoti kitas medžiagas, kenksmingas aplinkai.

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:
– Pašaliniai asmenys nepatektų į statybos aikštelę bei darbų vykdymo zoną;
– Daubos, tranšėjos žmonių judėjimo vietose būtų aptvertos arba pažymėtos gerai matomais ženklais;
– Pavojingos zonos būtų pažymėtos įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
– Keliamų gaminių užkabinimas bei perkėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
– Kėlimo mechanizmai nebūtų perkrauti;
– Gaminiai nebūtų perkeliami virš zonų už statybos aikštelės ribų (už tvoros);
– Šalia tvoros gaminiai nebūtų pakeliami aukščiau 2 m nuo žemės paviršiaus;
– Nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis ir zonoje, kur konstrukcijos gali nukristi;
– Konstrukcijos į montavimo vietą būtų paduodamos padėtyje, artimoje projektinei;
– Nebūtų keliamos surenkamos g/b konstrukcijos, neturinčios montavimo kilpų arba žymių, be kurių negalima teisingai konstrukcijas pakabinti ir montuoti;
– Nebūtų paliktos pakabintos konstrukcijos arba statybinės medžiagos darbo pertraukų metu;
– Pastatytos į projektinę padėtį, konstrukcijos būtų atkabinamos tiktai po to, kai jos bus pastoviai arba patikimai laikinai įtvirtintos;
– Darbininkai būtų aprūpinti spec. apranga ir individualios apsaugos priemonėmis; aikštelėje būtų vaistinėlė su tvarsčiais, pirmosios pagalbos priemonėmis, kurių galiojimo terminas nėra pasibaigęs;
– Žemės darbai prie esamų inžinierinių tinklų ir kitų statinių būtų vykdomi rankiniu būdu ir dalyvaujant atitinkamų žinybų atstovams;
– Elektrinių įrankių nenaudoti lietaus metu neuždengtoje nuo kritulių vietoje, kai >48V;
– Iki statybos pradžios būtų parengtas statybos darbų technologijos projektas;
– Būtų paskirtas statinio statybos vadovas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą;
– Statybos aikštelėje prie buitinių patalpų gerai prieinamoje vietoje būtina įrengti priešgaisrinį postą

(skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisriniu inventoriumi).
Visi apsaugos įrenginiai, skirti kritimo prevencijai (pvz., stogo kraštų aptvarai), turi būti tvirti, kad neleistų nukristi arba sulaikytų krentant ir apsaugotų darbuotojus nuo sužeidimo.
Žiemos metu sniegas turi būti pašalintas ir užtikrinama, kad danga būtų neslidi. Esant apledėjimui dirbti draudžiama.
Apsaugos nuo kritimo priemonės turi būti sumontuotos prieš pradedant darbus aukštyje ir negali būti nuimtos nebaigus darbų. Atliekant stogo darbus, reikia įvertinti oro sąlygas, kadangi, jei yra apledėję, šlapia ar vėjuota, gali smarkiai padidėti rizika įmonėms ar medžiagoms nukristi.
Remiantis rizikos įvertinimo duomenimis, prieš taikant asmenines apsaugos priemones, turi būti įdiegtos kolektyvinės priemonės, padedančios apsisaugoti nuo kritimo.
Naudojant saugos diržą, tvirtinimo vieta, prie kurios kabinamas saugos lynas, turi išlaikyti 10 kN (1 000 kg) apkrovą.
Kritimo pavojų reikia sumažinti, pavyzdžiui, palei išorinį kraštą pastatyti pastolius su saugiais aptvarais kaip parodyta paveikslėlyje žemiau ir tarp angų pritvirtinant saugos tinklą.

Pavojingos zonos statybos aikštelėje
1. Privažiavimo keliai;
2. Mechanizmų (automobilinių kranų, ekskavatorių) darbo zonos;
3. Laikinos elektros linijos ir įrenginiai;
4. Vykdant žemės darbus – veikiantys požeminiai elektros kabeliai ir dujotiekio vamzdynai.

Rangovas prieš pradedant darbus pagal statinio projektą turi sudaryti ir parengti reikiamų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų ir dokumentų aplanką. Šiame aplanke esančiais darbuotojų saugos ir sveikatos
norminiais teisės aktais ir dokumentais privaloma vadovautis vykdant bet kuriuos statybos darbus. Vykdant pavojingus darbus, prieš tai darbuotojai turi būti apmokomi darbdavio nustatyta tvarka.

Pavojingų darbo vietų statybvietėje sąrašas:
1. Darbai šuliniuose, kolektoriuose ir kituose požeminiuose įrenginiuose;
2. Darbai, vykdomi aukščiau kaip 5 m nuo žemės, perdenginio ar darbo pakloto paviršiaus, kai pagrindinė priemonė apsaugoti nuo kritimo yra apsaugos diržas;
3. Elektros, ryšių oro linijų montavimas;
4. Grunto kasyba gilesnėse kaip 1,5 m iškasose;
5. Krovinių kėlimas mechaniniais, iš jų savaeigiais krautuvais, išskyrus potencialiai pavojingus įrenginius;
6. Darbas su veikiančiais elektros įrenginiais, kurių kintama srovė 50 Hz dažnio, įtampa kintamos srovės – aukštesnė kaip 42 V, o nuolatinės srovės – aukštesnė kaip 110 V;
7. Gaisrų gesinimas, avarinių ir gaivalinių nelaimių padarinių likvidavimas;
8. Kai yra kritimo, užgriovimo pavojus;
9. Mechaninis medienos, metalų ir kitų medžiagų apdirbimas, kai naudojama nemechanizuota pastūma;
10. Darbas su pavojingomis cheminėmis medžiagomis ir preparatais, nurodytais Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme.

Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai
Remiantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 18 straipsnio 7 dalies 5 punktu Rangovo teisė ir pareiga „užtikrinti saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkos apsaugą bei tinkamas darbo higienos sąlygas statybvietėje, taip pat gretimos aplinkos bei gamtos apsaugą, šalia statybvietės gyvenančių, dirbančių ir judančių žmonių apsaugą nuo statybos darbų keliamo

pavojaus, be to, nepažeisti trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygų“, nurodytų statybos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje:
1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas;
gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.
Statybos darbai nesukels pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai. Visi darbininkai, technikai bei inžinieriai turi būti praėję saugumo technikos instruktažą. Vykdant statybos darbus turi būti užtikrinamas privažiavimas bei priėjimas prie visų greta esančių ir funkcionuojančių pastatų bet kuriuo paros metu.
Teritorija, kurioje vyks statybos darbai, yra aptverta, todėl pašaliniai žmonės į ją nepateks.
Baigus statybos darbus statybinės atliekos ir šiukšlės iš teritorijos bus išvežtos.

Poveikį gamtai mažinančios priemonės
Žaliavos ir elementai, pagaminti fabrikiniu būdu, įsigyjami iš arčiausiai esančio gamintojo. Geriau rinktis gamykliniu būdu pagamintus elementus nei gaminamus vietoje, atsižvelgiant į tai, kad būtų kuo mažesnis transporto srautas.
Darbų metu maksimaliai leistini triukšmo lygiai turi neviršyti leistinų normų ir atitikti: HN 33:2007 „Akustinis triukšmas. Leidžiami lygiai gyvenamojoje ir darbo aplinkoje“.
Dažai ir hidroizoliacinės medžiagos parenkamos taip, kad jose esantis kenksmingų aplinkai medžiagų (tokių, kaip sunkieji metalai) kiekis būtų minimalus. Apsauginės kaukės ir drabužiai turi būti statybvietėje dažant ar klojant hidroizoliaciją.
Baigus statybos darbus, statybinė aikštelė rekultivuojama, žali plotai atstatomi augaliniu sluoksniu ir apsėjami žole. Atliekant statybos darbus bus vykdoma autorinė ir techninė priežiūra, kurios metu bus atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus.

Nelaimingi atsitikimai darbe
Nelaimingi atsitikimai statybvietėje tiriami bei pranešama apie juos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatuose nustatytą tvarką.
Kai avarija įvyksta statinį statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant, statybos rangovas, o kai įvyksta naudojamo statinio avarija – statinio naudotojas ir (arba) statinio techninis prižiūrėtojas privalo nedelsdamas:
1) organizuoti ir suteikti pagalbą nukentėjusiems asmenims;
2) imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
3) pranešti apie avariją teisėsaugos institucijai, jei yra nukentėjusių žmonių;
4) užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;
5) pranešti apie avariją Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos, viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statinio naudojimo priežiūrą; jei avarija įvyko statybos metu, – taip pat statytojui (Užsakovui), statinio statybos techninės priežiūros vykdytojui ir statinio projektuotojui. Jeigu avarija įvyksta kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, apie avariją taip pat turi būti pranešta už nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą atsakingai institucijai, o jeigu įvyksta avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai;

6) aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas.
Avarijos tyrimo ir likvidavimo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota institucija (avarijos, susijusios su įrenginiais, – valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją) pagal pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatus (TAR 2024-03-09).
- Įvykus avarijai suteikti pirmąją medicinos pagalbą.
- Įvykus avarijai iškviesti pagalbą.

STATYBAI REIKALINGI RESURSAI
Statybos aprūpinimui elektros energija rekomenduojama prisijungti prie AB „ESO“ tinklų; buitinėms nuotekoms rekomenduojama naudoti biotualetus; statybos aprūpinimui vandenį atsivežti.
Buitinėms ir administracinėms patalpoms pastatomi laikini kilnojamieji statybininkų nameliai (inventoriniai vagonėliai).
Rangovas privalo pasirūpinti, kad automobilių transportas ir kita sunki statybinė technika iš statybos teritorijos išvažiuotų į miesto gatves neužteršiant kelių žemės gruntu ir kt. statybinėmis medžiagomis ir laužu.

SEZONIŠKUMO ĮTAKA STATYBOS DARBAMS
Dauguma darbų gali būti vykdomi ir šaltuoju periodu. Tačiau tokie darbai kaip hidroizoliacijos įrengimas, stogų įrengimas, tinkuojamų fasadų įrengimas, aplinkos įrengimo darbai, lauko konstrukcijų dažymas ir panašiai – negali būti vykdomi natūraliai. Esant poreikiui vykdyti minėtus ir panašius darbus šaltuoju periodu privaloma naudoti palapines, uždangas, papildomą šildymą ar kitas priemones, kad darbai būtų atliekami pagal gamintojų nurodytas instrukcijas ir nebūtų pažeista darbų atlikimo technologija.
Grunto kasimas žiemos metu Gruntas purenamas pneumatiniais plaktukais, gruntas atšildomas, kasimo zoną uždengus gaubtais ir leidžiant krosnelių šilumą; grunto atšildymas elektra vykdomas, aptvėrus šildomąjį plotą atstumu, ne mažesniu kaip 3,0 m pločio ir pastačius įspėjamuosius ženklus. Virš esamų kabelių draudžiama naudoti atvirą ugnį.
Betono darbų vykdymas žiemos metu
Čia išdėstytų reikalavimų turi būti laikomasi, kai vidutinė paros temperatūra yra žemesnė kaip 5ț C ir minimali paros temperatūra žemesne kaip 0° C. Betono mišinio ruošimas vykdomas šildomuose betono mazguose, naudojant pašildytą vandenį, atitirpintus ir pašildytus užpildus. Leidžiama naudoti nešildytus užpildus, kuriuose nėra prišalusio ledo, sniego, bet tuomet betono maišymas turi būti 25 % ilgiau nei vasarą. Pervežant turi būti numatytos priemonės, palaikančios pastovią betono mišinio temperatūrą. Pagrindas, ant kurio bus dedamas betono mišinys, turi būti apsaugotas nuo užšalimo. Betono jungimosi su surenkamomis konstrukcijomis siūlių vietose reikia išvalyti sniegą ir ledą. Kai oro temperatūra žemiau nei – 10°C, betonuojant armuotas konstrukcijas, kurių armatūros diametras yra daugiau kaip 24 mm, metalą reikia pašildyti iki pliusinės temperatūros. Baigiant betonuoti konstrukcijas reikia jas
apšiltinti apdengiant termoizoliacinėmis medžiagomis ar kitais būdais. Pagreitinti betono kietėjimui, betono mišinio gamybai naudojami cheminiai priedai. Taip pat gali būti naudojamas sukloto betono pašildymas.
Betonavimo darbų vykdymas kai temperatūra virš +25°C
Vykdant betono darbus, kai oro temperatūra daugiau kaip 25° C ir santykinė oro drėgmė mažiau kaip 50 % turi būti naudojamas greitai kietėjantis portlandcementas, kurių markė turi būti 1,5 karto didesnė negu projektinė betono markė. Šviežiai sudėtą betoną reikia pradėti tikrinti iš karto po sudėjimo. Šviežiai sudėtam mišiniui pradiniame etape neturi trūkti vandens. Betono paviršiaus drėgnumas palaikomas purškiant vandenį. Kietėjantį betoną reikia apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių uždengus jį šilumą izoliuojančiomis medžiagomis.

SPECIALŪS REIKALAVIMAI NEĮPRASTŲ STATYBOS DARBŲ TECHNOLOGIJAI
Prieš statybos darbus turi būti paruoštas "Statybos darbų technologijos projektas" ir vykdomoms atskiroms statybos darbų rūšims turi būti parengtos "Statybos darbų technologinės kortelės", kuriose turi būti statybos darbų technologiniai aprašymai, montavimo schemos, gaminių stropavimo schemos, mechanizmų ir

darbininkų išdėstymas, nurodyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai su nurodytomis kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis;
Rengiant statybos darbų technologijos projektą, privaloma vadovautis statinio projektu, techninio projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais. Statybos darbų technologijos projekte turi būti pateikti konkretūs darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendiniai.
Rangovas yra atsakingas už statybos darbų technologijų ir metodų parinkimą bei statybos darbų organizavimą taip, kad būtų išlaikyti esminiai statinio reikalavimai, aplinkos apsaugos, darbo saugos ir kiti aktualiuose Lietuvos Respublikos teisė aktuose nustatyti reikalavimai, šio projekto. Taip pat laikytis šio projekto kitose dalyse techninėse specifikacijose pateiktų reikalavimų statybinėms medžiagoms, konstrukcijoms, įrangai ir darbų vykdymui.

STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS IR TVARKA
Techninę priežiūrą organizuoja statytojas. Statybai privaloma bendroji Techninė priežiūra. Be jos yra specialioji statinio statybos techninė priežiūra. Bendrąją ir Specialiąją Techninę priežiūrą gali atlikti atestuoti ypatingiesiems kultūros paveldo adminstracinės paskirties statiniams ir projekte numatytiems inžineriniams tinklams statinio statybos techniniai prižiūrėtojai, arba jų vadovaujama priežiūros grupė, sudaryta iš atestuotų specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovų. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir bendrosios statinio statybos techninis prižiūrėtojas, kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis prižiūrėtojas. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas (kai ji atliekama ne bendrosios Techninės priežiūros sudėtyje) yra pavaldus statinio statybos techniniam prižiūrėtojui tik Techninės priežiūros koordinavimo klausimais. Techninė priežiūros lankymosi objekte periodiškumas – statybos darbų techninis prižiūrėtojas objekte turi būti ne mažiau du kartus per savaitę ir prieš kiekvieno naujo technologinio proceso pradžią Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį. Šiam projektui rekomenduojama vykdyti bendrąją ir specialiąją techninę priežiūrą. Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip statinio statybos techninio prižiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam. Statytojui (užsakovui) atsiskaito tik statinio statybos techninis prižiūrėtojas.

Statinio statybos techninė priežiūra:
 Kontroliuoja kad laiku būtų parengtas statybos darbų technologijos projektas ir statinio darbo projektas
 organizuoja geodezinius nužymėjimus ir jų įtvirtinimą statybvietėje, kartu su geodezijos tarnyba patikrina, priima ir įformina geodezines nuotraukas;
 perduoda statinio statybos vadovui statybvietę pagal aktą;
 rūpinasi, kad laiku būtų įforminta juridinė, techninė visų sklype ir už jo ribų esančių vertybių apsauga (gamtosauga, geodezinių ženklų, veikiančių inž.tinklų ir NKPV);
 kartu su statinio statybos vadovu parengia paraišką dėl projektavimo sąlygų statybos laikotarpiui energijai, vandeniui tiekti, ryšių paslaugoms tenkinti ir pan. ir kontroliuoja jų vykdymą;
 tikrina, kad statinys būtų statomas pagal statinio projektą, laikantis įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos dokumentų, statinio projektavimo sąlygų, statybos leidimo reikalavimų, laiku būtų atliekami reikalingi matavimai ir bandymai;
 sužinojus, kad statinio projekto sprendiniai neatitinka faktiškų statybos sąlygų ir negali būti realizuojami, kreipiasi į statytoją ir statinio projektuotoją dėl projektinių sprendinių koregavimo;
 kontroliuoja statybos leidimo, statinio projekto, statinio projektavimo sąlygų galiojimo terminus, informuoja statytoją apie jų pratęsimo (pakeitimo) būtinumą ir, jam pavedus, – tuo rūpinasi;
 kontroliuoja, kad visi statinio projekto pakeitimai būtų atlikti nustatyta tvarka ir papildomai ekspertuoti (jei reikia);

 sustabdo darbus, jei pakeisti projektiniai sprendiniai neįteisinti nustatyta tvarka;
 kontroliuoja statybos darbų normatyvinę kokybę, jų atlikimo pagal darbų technologiją nuoseklumą;
 tikrina, kad statybos metu naudojamų statybos produktų bei įrenginių kokybė, nurodyta atitikties dokumentuose, atitiktų reikalavimus, nurodytus statinio projekto techninėse specifikacijose;
 tikrina ir priima paslėptus statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas, dalyvaujant STPRV ir PVPV ir pasirašo atitinkamus aktus;
 dalyvauja išbandant inžinerinius tinklus, inžinerines sistemas, įrenginius, konstrukcijas ir pasirašo jų priėmimo aktus;
 dalyvauja viešojo administravimo subjektų, atliekančių statybos valstybinę priežiūrą, bei NKPV apsaugos institucijų atliekamuose statinio statybos patikrinimuose;
 dalyvauja ekspertizės, statybos sustabdymo ir atnaujinimo komisijų darbe;
 praneša viešojo administravimo subjektui, atliekančiam statybos valstybinę priežiūrą apie avarinę prižiūrimos statybos būklę arba įvykusią avariją;
 tikrina, kad atliktų statybos darbų dokumentuose nurodyti darbų kiekiai atitiktų faktiškuosius ir, jei reikia, organizuoja tų kiekių nustatymą apmatuojant;
 informuoja raštu statytoją, jei statybos darbų atlikimo dokumentuose nurodyti kiekiai neatitinka faktiškųjų;
 kontroliuoja, kad laiku būtų užsakytos ir atliktos sumontuotų inžinerinių statinių geodezinės nuotraukos, statybvietės tvarkymo darbų įvykdymo brėžiniai;
 neleidžia naudoti nustatyta tvarka nepripažintą tinkamu naudoti statinį arba jo dalį, įspėja apie tai statytoją raštu ir prireikus informuoja viešojo administravimo subjektą, atliekantį statybos valstybinę priežiūrą;
 kontroliuoja, kad į Statybos darbų žurnalą įrašyti Techninės priežiūros, statinio projekto vykdymo priežiūros, viešojo administravimo subjektų atliekančių statybos valstybinę priežiūrą reikalavimai bei statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijų reikalavimai būtų įvykdyti nustatytais terminais;
 pasirašo (vizuoja) pateiktus sumokėti darbų atlikimo dokumentus tik tada, kai juose nurodyti statybos darbų kiekiai atitinka faktiškuosius, atlikti statybos darbai atitinka statinio normatyvinės kokybės reikalavimus;
 statinio statybos techninis prižiūrėtojas paskirsto aukščiau išvardytas priežiūros funkcijas tarp savęs ir jo vadovaujamoje grupėje dirbančių specialiųjų statinio statybos techninių priežiūrų vadovų jo paties patvirtintu dokumentu.

STATYBOS TRUKMĖ

Remiantis Lietuvos Respublikoje atliekamais artimos apimties ir pobūdžio darbais, bendra statybos darbų trukmė priimta iki 12 mėn.
Statytojo ir Rangovo rangos sutartimi ar kitu papildomu susitarimu darbų trukmė gali būti ir kita.

RANGOVO IR SUBRANGOVŲ RENGIAMA DOKUMENTACIJA IR REIKALAVIMAI JAI PARENGTI

Iki statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikalingos apimties projektinė dokumentacija, gautas leidimas statybai. Statybos darbus objekte leidžiama pradėti, kai Užsakovas nustatyta tvarka gavo ir perdavė Rangovui šiuos dokumentus:
a) statybą leidžiantį dokumentą - statybos leidimą;
b) suderintą ir patvirtintą statinio darbo projektą.
c) statybvietės perdavimo ir priėmimo aktą (kai rangovas ją priėmė) su nustatytaisiais priedais (tarp jų turi būti statytojo (užsakovo) atliktų (iki akto pasirašymo dienos) paruošiamųjų darbų įvykdymo dokumentai, kuriuose būtina nurodyti atliktų darbų trūkumus (jei jų yra);
d) statybos darbų žurnalą.

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie turi užtikrinti, kad statinio projekte būtų numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, ir statybos metu privalo koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą bei vykdyti Statinio projektavimo saugos ir sveikatos darbe koordinatoriaus, o taip pat Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorius pareigas.
Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas užtikrina, kad, prieš pradedant statybvietės įrengimo darbus, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei būtų nustatyti statinio techniniame projekte, konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu, būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte, parengia arba paveda parengti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus statybvietei, kurie būtų nustatyti statinio techniniame projekte, ir konkrečias priemones, užtikrinančias darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu, kurios būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte. Rengiant šiuos projektus, turi būti atsižvelgiama ir į statybvietėje vykdomą gamybinę veiklą bei numatomos specialios nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos priemonės, taikomos dirbant darbus.
Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks statybos darbų kokybei, o taip pat nepažeis darbo saugos reikalavimų.
Prieš pradedant vykdyti darbus statybinė organizacija turi pastatyti ES reikalavimus atitinkantį informacinį stendą, parengti statybos darbų technologijos projektą. Rengiant statybos darbų technologijos projektą privaloma vadovautis statinio projektu, techninio projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais.

STATYBOS DARBŲ UŽBAIGIMO TVARKA IR DOKUMENTAI
Užbaigus naujo statinio statybą reikia pastatytus statinius įteisinti įregistruojant juos VĮ Registrų centras nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke.
Prieš įregistruojant statinius VĮ Registrų centras reikia atlikti statybos užbaigimo procedūras.
• **Statybos užbaigimo procedūros**
Pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant asmens prašymą išduoti ar patvirtinti statybos užbaigimo dokumentą (statybos užbaigimo aktą ar deklaraciją apie statybos užbaigimą) ir priimant dėl to sprendimą.
Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos (VTPSI) su prašymu gauti statybos užbaigimo aktą pateikiami dokumentai nurodyti STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybos leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas.“ 61 punkte.
VTPSI su prašymu užregistruoti / patvirtinti deklaraciją apie statybos užbaigimą pateikiami dokumentai nurodyti STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybos leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas.“ 93 punkte.
Norėdamas gauti statybos užbaigimo aktą, Statytojas ar jo įgaliotas asmuo VTPSI Padaliniui, esančiam apskrities, kurioje yra statinys, teritorijoje, pateikia prašymą išduoti statybos užbaigimo aktą. Prašymas pateikiamas:
✓ nuotoliniu būdu, pasinaudojant IS „Infostatyba“ **(www.planuojustatyti.lt),** užpildant atitinkamus Prašyme nurodytus privalomus laukus ir įkeliant su Prašymu privalomus pateikti dokumentus;
✓ tiesiogiai Padaliniui, pridedant elektroninę laikmeną su visų su Prašymu privalomų pateikti dokumentų įrašais.

aplan

Prašymas VTPSI Padaliniui, esančiam apskrities, kurioje yra statinys, teritorijoje patvirtinti Deklaraciją pateikiamas:

✓ nuotoliniu būdu, pasinaudojant IS „Infostatyba“, užpildant atitinkamus prašyme nurodytus privalomus laukus ir įkeliant visus su prašymu privalomus pateikti dokumentus, **pasirašytus Statytojo el. parašu;**

✓ tiesiogiai Padaliniui, pridedant visus privalomus pateikti dokumentus ir elektroninę laikmeną su šių dokumentų įrašais; šiuo būdu prašymas patvirtinti Deklaraciją pateikiamas tuo atveju, jei jo pateikėjas neturi galimybės prisijungti prie IS „Infostatyba“ (nesinaudoja el. bankininkystės, el. parašo paslaugomis ar kitų priežasčių).

Nebaigto statinio statyba gali būti įregistruota nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke neužbaigus jo statybos.

Nebaigtos statybos registravimas Lietuvos Respublikoje atliekamas vadovaujantis Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2016-06-08 įsakymu Nr.1V-73 patvirtintu Pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių išdavimo tvarkos aprašu. Šią pažymą išduoda Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.

Už prašymų pateikimą VTPSI imamas valstybės nustatytas mokestis, kurį reikia sumokėti į VMI surenkamąją sąskaitą.

aplan

Turinys

1. BENDROJI TECHNINĖ SPECIFIKACIJA 3

2. BŪTINOS PROJEKTO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO SĄLYGOS, KITI BENDRIEJI NURODYMAI IR REIKALAVIMAI, KURIŲ PRIVALU LAIKYTIS ĮGYVENDINANT PROJEKTĄ 3

3. TEISĖS AKTŲ LAIKYMASIS IR REIKALINGI LEIDIMAI. 3

4. ĮSTATYMAI IR NORMATYVINIAI DOKUMENTAI, KURIŲ PRIVALU LAIKYTIS STATANT STATINĮ . 4

5. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI STATYBOS RANGOVUI IR SUBRANGOVAMS 4

6. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI BENDRŲJŲ IR SPECIALIŲJŲ STATYBOS DARBŲ VADOVAMS IR SPECIALISTAMS 4

7. STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA (REIKALAVIMAI STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖS SUDĖČIAI IR KVALIFIKACIJAI, STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS PERIODIŠKUMAS IR DARBO APIMTIS, IŠREIKŠTA VALANDOMIS, VADOVAUJANTIS REGLAMENTO 18 PRIEDU) (KAI NERENGIAMA ATSKIRA PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO PROJEKTO DALIS) 4

8. SAUGAUS DARBO, GAISRINĖS SAUGOS, APLINKOS APSAUGOS, TINKAMŲ DARBO HIGIENOS SĄLYGŲ STATYBVIETĖJE IR STATOMAME STATINYJE UŽTIKRINIMO REIKALAVIMAI; TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGA STATYBOS METU 4

9. BENDRIEJI BŪTINIAUSI DARBO VIETŲ STATYBVIETĖJE REIKALAVIMAI 5

10. KITI REIKALAVIMAI IR NURODYMAI 7

0	2025-12-23	Statybos leidimui (konkursui) ir statybai			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
KVAL. PATV. DOK. NR	aplan Įm.k.: 302638855 Ulonų g. 2, Vilnius Telefonas:+37060979272 El.paštas: info@aplan.lt		STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS **itos paskirties statinio (paskirties grupė kiti inžineriniai statiniai) aikštelės ir inžinerinių tinklų (paskirties grupių vandentiekio tinklų ir nuotekų šalinimo tinklų) vandentiekio, buitinių nuotekų šalinimo ir paviršinių nuotekų šalinimo tinklų , Ventos g. 15, Kuršėnuose, Šiaulių r. sav. statybos projektas**		
[redacted]	PV, PDV(SP)	[redacted]	DOKUMENTO PAVADINIMAS: **Bendroji techninė specifikacija**		LAIDA 0
KALBOS TRUMP. LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS **Šiaulių rajono savivaldybė**		DOKUMENTO ŽYMUO 24.041-01-TDP-BD.TS	LAPAS 1	LAPŲ 18

aplan

11. NURODYMAI IR REIKALAVIMAI PROJEKTO IR STATYBOS DOKUMENTŲ PARENGIMUI 9

12. BENDRIEJI REIKALAVIMAI STATYBOS PRODUKTAMS (GAMINIAMS IR MEDŽIAGOMS), ĮRENGINIAMS, DARBAMS IR BENDROJI JŲ PRIĖMIMO STATYBVIETĖJE TVARKA 12

1. BENDROJI TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

Bendrieji techniniai reikalavimai yra projekto techninių specifikacijų bendroji dalis. Jie bendraisiais reikalavimais ir nurodymais papildo atskirų projekto dalių technines specifikacijas. Jeigu tarp šių techninių reikalavimų ir projekto dalių specifikacijų iškyla skirtumų - pirmenybė teikiama atskirų projekto dalių specifikacijoms.

2. BŪTINOS PROJEKTO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO SĄLYGOS, KITI BENDRIEJI NURODYMAI IR REIKALAVIMAI, KURIŲ PRIVALU LAIKYTIS ĮGYVENDINANT PROJEKTĄ

Šios techninės specifikacijos yra neatskiriama statinio bei Sutarties dalis, techninių specifikacijų bendroji dalis. Jos papildo bendraisiais reikalavimais ir nurodymais atskirų projekto dalių technines specifikacijas.
Techninių specifikacijų reikalavimai privalomi Rangovui, Subrangovams, statybinių medžiagų Gamintojams ir Tiekėjams.
Ši specifikacija apima statybinių mechaninių ir elektrinių medžiagų, įrengimų tiekimą, pristatymą į statybos aikštelę, pastatymą ir sumontavimą.
Darbas apima statybą, montavimą ir, jei nenurodoma kitaip, visas medžiagas būtinas pilnam įrengimui ir tokius patikrinimus bei reguliavimus, kokie aprašyti specifikacijoje, brėžinius ir visa tai, ko gali prireikti, kad būtų pastatytas efektyvus, visiškai darbingas pastatas.
Žodžiai "pilnas įrengimas" turi reikšti ne tik darbų atitikimą ir įrengimus, nurodytus šioje specifikacijoje, bet ir visus atsitiktinius įvairius komponentus, kurie yra reikalingi pilnam darbo atlikimui ir leisti įmonei tinkamai veikti.
Rangovas turi užtikrinti, kad Darbas būtų atliktas teisinga seka.
Rangovas privalo užtikrinti, kad visos Darbo dalys ir visos medžiagos tarpusavyje būtų suderintos.
Rangovas turi patikrinti ir užtikrinti, kad visa jo siūloma įranga ir darbai telpa į pastate esančias erdves, įskaitant ribotą angų bei ortakių dydį.
Rangovas turi užtikrinti, kad visi įrengimai ir įranga būtų lengvai prieinami prižiūrinčiam personalui ir kad pakankamai vietos palikta įrengimų priežiūrai bei pakeitimui. Reikalingas pakankamas stovinčiam žmogui aukštis maksimaliame galimame plote su lengvu, saugiu priėjimu normaliam darbui be kliūčių prie visų įrengimų ir prietaisų. Visi avarinio išėjimo maršrutai turi būti laisvi praėjimui visame stovinčio žmogaus aukštyje.

3. TEISĖS AKTŲ LAIKYMASIS IR REIKALINGI LEIDIMAI.

Pradėti statinio statybos darbus leidžiama tik po to, kai statytojas (užsakovas) Statybos įstatymo nustatyta tvarka pateikė informaciją apie statybos pradžią, nustatytąja tvarka gavo ir perdavė statinio statybos techniniam prižiūrėtojui statybą leidžiantį dokumentą arba jo išdavimo datą ir numerį ir perdavė rangovui (tuo atveju, kai statybos darbai vykdomi rangos būdu) šiuos dokumentus:

- nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą statinio projektą;
- statybvietės perdavimo ir priėmimo aktą (kai rangovas ją priėmė) su nustatytaisiais priedais (tarp jų turi būti statytojo (užsakovo) atliktų (iki akto pasirašymo dienos) paruošiamųjų darbų įvykdymo dokumentai, kuriuose būtina nurodyti atliktų darbų trūkumus (jei jų yra);
- prisijungimo sąlygas, specialiuosius reikalavimus jei jie nustatyti, sąlygų laikiniesiems (statybos laikotarpiui) statiniams už statybvietės ribų įrengti ir projektavimo sąlygų statybos laikotarpiui energijai, vandeniui tiekti, ryšių paslaugoms tenkinti kopijas (jei jos gautos ir jų nėra statinio projekte);
- statybos darbų žurnalą;

Rangovas, kaip statybos dalyvis privalo laikytis visų šiam objektui reikalingų LR statybą reglamentuojančių teisės aktų ir šiam objektui reikalingų leidimų.
Rangovas dalyvaudamas rangos konkurse prieš pasirašydamas sutartį susipažįsta su projektu ir po rangos sutarties pasirašymo pats (arba subrangovai) gauna visus reikalingus leidimus darbams atlikti.

4. ĮSTATYMAI IR NORMATYVINIAI DOKUMENTAI, KURIŲ PRIVALU LAIKYTIS STATANT STATINĮ

Privalu laikytis visų LR galiojančių ir nurodytų šio projekto visose dalyse įstatymų bei normatyvinių dokumentų. (galiojančių pagal STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“);
Visos konstrukcijos, gaminiai ir medžiagos turi atitikti Lietuvos Respublikos reikalavimus. Rangovas yra atsakingas už visų leidimų iš valdžios įstaigų ir kitų institucijų gavimą;
Visos konstrukcijos ir Įranga turi būti sertifikuoti arba pripažinti tinkamais naudoti Lietuvoje ir turėti atitikties įvertinimo dokumentą;
Rangovas privalo palaikyti ryšį su Lietuvos Respublikos kontroliuojančiomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus savo sąskaita bei ištaisyti trūkumus, kuriuos jie atras šių patikrinimų metu;
Rangovas turi vykdyti visus Lietuvos Respublikos normatyvinius reikalavimus ir taisykles, išleistas bet kurios valdžios įstaigos, kurios jurisdikcijoje randasi statybos aikštelė;
Atsakingi darbai ir konstrukcijos, nurodyti techninėse specifikacijose, turi būti priimti techninio prižiūrėtojo (toliau – Inžinieriaus) tai įforminant aktu, o baigtas statinys turi būti priimtas naudoti Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka. Rangovas pasirenkamus Subrangovus turi aptarti su Užsakovu bei Inžinieriumi ir gauti jo pritarimą.
Įstatymai ir normatyviniai dokumentai, kurių privalu laikytis statant statinį (be jau išvardintų Bendrajame aiškinamajame rašte ir kitų dalių projektų aiškinamuosiuose raštuose).

5. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI STATYBOS RANGOVUI IR SUBRANGOVAMS

Statybos rangovas ir subrangovas turi būti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atestuotos įmonės.

6. KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI BENDRŲJŲ IR SPECIALIŲJŲ STATYBOS DARBŲ VADOVAMS IR SPECIALISTAMS

Rangovas pagal pateiktą projektinę dokumentaciją nusistato kokios kvalifikacijos specialistai reikalingi ir iki statybos darbų pradžios juos skiria.
Bendrųjų ir specialiųjų statybos darbų vadovai ir specialistai turi būti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atestuoti specialistai.

7. STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA (REIKALAVIMAI STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖS SUDĖČIAI IR KVALIFIKACIJAI, STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS PERIODIŠKUMAS IR DARBO APIMTIS, IŠREIKŠTA VALANDOMIS, VADOVAUJANTIS REGLAMENTO 18 PRIEDU) (KAI NERENGIAMA ATSKIRA PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO PROJEKTO DALIS)

Techninio projekto metu yra rengiama atskira Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo projekto dalis, todėl ten nurodoma visa pagrindinė informacija.

8. SAUGAUS DARBO, GAISRINĖS SAUGOS, APLINKOS APSAUGOS, TINKAMŲ DARBO HIGIENOS SĄLYGŲ STATYBVIETĖJE IR STATOMAME STATINYJE UŽTIKRINIMO REIKALAVIMAI; TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGA STATYBOS METU

Statybų metu statybos darbų vadovas turi užtikrinti šių reikalavimų vykdymą:

- ✓ saugaus darbo;
- ✓ gaisrinės saugos;
- ✓ aplinkos apsaugos;
- ✓ tinkamų darbo higienos sąlygų statybvietėje ir statomame statinyje užtikrinimo;
- ✓ trečiųjų asmenų interesų apsauga statybos metu.

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie turi užtikrinti, kad statinio projekte būtų numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, ir statybos metu privalo koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą bei vykdyti šių nurodytas pareigas.
Statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatoriumi skiriamas asmuo (statinio statybos vadovas, inžinierius), teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs teisę eiti šias pareigas.
Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas užtikrina, kad, prieš pradedant statybvietės įrengimo darbus, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai konkrečiai statybvietei būtų nustatyti statinio techniniame projekte, konkrečios priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą ir sveikatą statinio statybos metu, būtų nustatytos statybos darbų technologijos projekte.
Statytojas (užsakovas) arba statinio statybos valdytojas ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki statybos darbų pradžios pateikia Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui išankstinį pranešimą apie statybos pradžią, jei:
Statybvietėje vykdomi šie darbai:

- ✓ Darbai, keliantys darbuotojams užgriuvimo, nugrimzdimo arba kritimo pavojų, kurių rizika padidėja dėl statybos pobūdžio, darbo metodų arba aplinkos sąlygų darbo vietoje arba statybvietėje.
- ✓ Darbai, kurie dėl naudojamų cheminių ir biologinių medžiagų kelia darbuotojų saugai ir sveikatai darbe ypatingą pavojų arba kuriuos dirbant teisės aktuose nustatyti privalomi sveikatos tikrinimai.
- ✓ Darbai arti aukštos įtampos tinklų (laidų).
- ✓ Surenkamųjų sunkių elementų montavimas ir išardymas.

Išankstinis pranešimas apie statybos pradžią statybvietėje turi būti iškabintas (paskelbtas) matomoje vietoje (stende su informacija apie statomą statinį) ir prireikus tikslinamas apie tai pranešant Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui.
Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas privalo užtikrinti, kad visuose statinio projektavimo ir projekto rengimo etapuose būtų įvertinti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos principai bei darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimai.

9. BENDRIEJI BŪTINIAUSI DARBO VIETŲ STATYBVIETĖJE REIKALAVIMAI

Stabilumas ir tvirtumas:

- ✓ Medžiagos, įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai darbe, turi būti tinkamai ir patikimai pritvirtintos;
- ✓ Draudžiama lipti ant paviršių, pagamintų iš nepakankamai tvirtų medžiagų, jei nėra įrangos arba tinkamai paruoštų įtaisų saugiam darbui.

Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija:

- ✓ Elektros paskirstymo įrenginiai ir jų instaliacija turi būti suprojektuoti, įrengti ir naudojami taip, kad nesukeltų gaisro ir sprogimo pavojaus; darbuotojai turi būti apsaugoti nuo elektros srovės poveikio dėl tiesioginio ar netiesioginio prisilietimo;
- ✓ Projektuojant ir įrengiant darbovietes bei parenkant medžiagas ir saugos nuo elektros srovės poveikio priemones, turi būti atsižvelgiama į tiekiamos elektros rūšį ir galią, išorines sąlygas ir su elektros įrenginiais dirbančių darbuotojų kvalifikaciją.

Evakavimo keliai ir išėjimai:

- ✓ Evakavimo keliai ir išėjimai turi būti laisvi ir turi tiesiai vesti į saugią zoną;
- ✓ kilus pavojui, darbuotojams turi būti sudaryta galimybė greitai ir saugiai išeiti iš darbo patalpų ir iš visų darbo vietų;

- ✓ Evakavimo kelių ir išėjimų skaičius, išdėstymas ir matmenys parenkami atsižvelgiant į statybvietės ir patalpų išplanavimą bei jų matmenis, taip pat didžiausią galimą darbuotojų skaičių ir atitinkamų teisės aktų reikalavimus;
- ✓ Evakavimo keliai ir išėjimai turi būti paženklinti, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, patvirtintuose socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 95 „Dėl Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatų“ (Žin., 1999, Nr. 104-3014). Ženklai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose;
- ✓ Evakavimo keliai ir išėjimai, judėjimo keliai vedantys į evakavimo kelius ir išėjimus, turi būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu būtų galima nekliudomai jais naudotis;
- ✓ Evakavimo keliuose ir išėjimuose turi būti įrengtas reikiamo intensyvumo avarinis apšvietimas tam atvejui, jei bendras apšvietimas sugestų.

Gaisrinė sauga:

- ✓ Atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statybvietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, turi būti įrengti gaisro detektoriai bei gaisrinės signalizacijos įrenginiai;
- ✓ Gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti;
- ✓ Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženklai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.

Darbo zonos vėdinimas:

- ✓ Atsižvelgiant į darbo veiklos pobūdį ir darbuotojų fizinio darbo sunkumą, turi būti taikomos priemonės, kad darbo zonos oras atitiktų higieninius reikalavimus;
  - o jei darbo patalpose įrengta priverstinio vėdinimo sistema, ji turi patikimai veikti ir neturi sudaryti darbuotojų sveikatai kenksmingų skersvėjų;
  - o vėdinimo sistemos kontrolės įrenginiai, kur tai būtina, turi signalizuoti apie vėdinimo sistemos gedimus.

Darbuotojų apsauga nuo konkrečių rizikos veiksnių veikimo:

- ✓ Darbo vietos turi būti įrengtos taip, kad darbuotojai nebūtų veikiami darbo aplinkos kenksmingų veiksnių (triukšmo, dujų, garų, dulkių ir kt.);
- ✓ Darboviečių zonose, kurių ore yra kenksmingų ir (arba) pavojingų medžiagų, nepakanka deguonies, yra gaisro ar sprogimo pavojus, būtina užtikrinti darbo zonos oro kontrolę ir imtis reikiamų prevencijos priemonių;
- ✓ Kai uždaros darbo aplinkos oras kelia pavojų darbuotojo sveikatai, darbuotojas tokioje aplinkoje negali būti skiriamas dirbti vienas. Darbuotojas turi būti nuolat stebimas iš išorės ir turi būti parengtos reikiamos priemonės greitai ir efektyviai suteikti reikiamą pagalbą.
- ✓ Temperatūra darbo aplinkoje turi būti tinkama darbuotojui ir priklausomai nuo darbo pobūdžio ir fizinio darbo sunkumo turi atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.

Statybvietės darbo zonos ir judėjimo kelių natūralus ir dirbtinis apšvietimas:

- ✓ Darbo zonos ir judėjimo keliai turi būti kiek galima daugiau apšviesti natūralia šviesa. Tamsiu paros metu, taip pat kai natūralaus apšvietimo nepakanka, turi būti įrengtas

reikiamas dirbtinis apšvietimas, jei reikia, naudojami kilnojamieji šviesos šaltiniai, atsparūs aplinkos poveikiui. Dirbtinis apšvietimas neturi trukdyti pastebėti ir suvokti įspėjamuosius saugos ženklus arba užrašus;
- ✓ Darbo zonos ir judėjimo kelių apšvietimas turi būti įrengtas taip, kad darbuotojams nekiltų rizika dėl įrengto apšvietimo rūšies;
- ✓ Darbo zonoje ir judėjimo keliuose, kai išsijungus dirbtiniam apšvietimui darbuotojams gresia labai didelis pavojus, turi būti įrengtas reikiamas avarinis apšvietimas.

Judėjimo keliai – pavojingos zonos:

- ✓ Judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;
- ✓ Pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami;
- ✓ Transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpuvarčių bei laiptinių;
- ✓ Jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumuotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos;
- ✓ Judėjimo laisvė darbo vietoje: darbo vietos plotas (zona) turi būti tokio dydžio, kad darbuotojai, atsižvelgiant į naudojamus įrenginius, prietaisus ir kitas darbo priemones, dirbdami galėtų pakankamai laisvai judėti.

Pirmoji pagalba:

- ✓ Darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant nugabentas į medicinos įstaigą;
- ✓ Atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti;
- ✓ Pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga bei priemonės. Į tokias patalpas turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose, ir nurodytos kelrodžiais;
- ✓ Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos. Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

10. KITI REIKALAVIMAI IR NURODYMAI

Buities, sanitarinės ir higienos patalpos:

- ✓ Persirengimo kambariai ir drabužių spintelės:

- ✓ Persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengti ten, kur sveikatos arba etikos požiūriu jie negali persirenginėti kitoje patalpoje.
- ✓ Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs, juose turi būti įrengtos sėdimos vietos;
- ✓ Persirengimo kambariai turi būti reikiamo dydžio, kai reikia, juose turi būti įrengtos drabužių džiovinimo vietos. Taip pat turi būti įrengtos rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Esant tam tikroms aplinkybėms (dirbant su kenksmingomis medžiagomis, esant drėgmei, su nešvarumais ir kitais atvejais), asmeniniai drabužiai ir daiktai turi būti laikomi atskirai nuo darbo drabužių;
- ✓ Moterims ir vyrams turi būti įrengti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu;
- ✓ Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbo higienos reikalavimus, darbuotojams turi būti įrengtas reikiamas skaičius dušų.
- ✓ Dušų kambariai turi būti įrengti atskirai vyrams ir moterims arba turi būti numatyta galimybė jiems atskirai naudotis dušų kambariais;
- ✓ Dušų kambariai turi būti reikiamo dydžio, kad, laikydamasis atitinkamų higienos normų, kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis. Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo;
- ✓ Darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių ir dušų arba prausyklų turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų;
- ✓ Vyrams ir moterims turi būti įrengti atskiri tualetai arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai.

Darbuotojų poilsio ir patalpos:

- ✓ Atsižvelgiant į didelį nuotolį nuo nuolatinės gyvenamosios vietos iki statybvietės, į darbo pobūdį ir darbuotojų skaičių, turi būti įrengtos poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos, į kurias darbuotojai turi būti lengvai priimami;
- ✓ Atsižvelgiant į darbuotojų skaičių, poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpos turi būti reikiamo dydžio, jose turi būti reikiamas kiekis stalų ir kėdžių;
- ✓ Jei tokios patalpos neįrengtos, turi būti sudaryta galimybė darbuotojams pailsėti darbo pertraukų metu;
- ✓ Stacionariose darbuotojų apgyvendinimo patalpose, išskyrus tas, kurios naudojamos išimties atvejais, turi būti pakankamai sanitarinių įrenginių, valgomasis ir poilsio patalpa.
- ✓ Apgyvendinimo patalpose pagal darbuotojų skaičių turi būti lovos, spintos, stalai ir kėdės; paskirstant patalpas, reikia atsižvelgti į moterų ir vyrų apgyvendinimo ypatumus;
- ✓ Poilsio ir (arba) apgyvendinimo patalpose turi būti numatytos priemonės nerūkančiųjų apsaugai nuo tabako dūmų.

Kiti statybviečių įrengimo reikalavimai:

- ✓ Statybvietes supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos;
- ✓ Darbuotojų apgyvendinimo patalpose, taip pat netoli darbo vietų darbuotojai turi būti aprūpinti geriamuoju vandeniu ir pagal galimybes kitais gaiviaisiais gėrimais;
- ✓ Statybvietėse darbuotojams turi būti sudarytos galimybės tinkamomis sąlygomis pavalgyti, prireikus turi būti priemonės valgiui pasigaminti.

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis reikalavimai

- ✓ Šie reikalavimai reglamentuoja darbuotojų aprūpinimą asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, skirtomis darbuotojų sveikatos apsaugai nuo kenksmingų ir pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, kad būtų sumažinta pakenkimo sveikatai rizika.

Asmeninė apsauginė priemonė naudojama, kai darbo aplinkoje negalima išvengti rizikos arba pakankamai jas apriboti kolektyvinėmis saugos arba darbo organizavimo priemonėmis, metodais ir būdais.

- ✓ Darbdavys privalo nemokamai aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis šiuose nuostatuose, saugos darbe norminiuose aktuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka, išskyrus atvejus, kai kolektyvinėje sutartyje numatyta, kad darbuotojas padengia dalį išlaidų už tas apsaugines priemones, kuriomis naudojasi ne vien darbo vietoje (naudojimas neapribotas darbu). Kiekviena asmeninė apsauginė priemonė turi atitikti jai nustatytus reikalavimus privalomai taikomuose normatyviniuose dokumentuose ir apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, esančių darbo aplinkoje, nesukeldama didesnės rizikos darbuotojo sveikatai ir saugai, atitikti ergonominius reikalavimus ir darbuotojo esamą sveikatos būklę, tikti (atitinkamai priderinta) darbuotojui. Taip pat darbdavys privalo aprūpinti tuos darbuotojus, kuriuos vienu metu veikia kelios darbo aplinkos rizikos, visomis reikiamomis tarpusavyje suderintomis asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, kurios garantuotų apsaugą nuo kenksmingų, pavojingų veiksnių ir sumažintų riziką iki minimumo. Įvertinant darbo aplinkos rizikas ir parenkant asmenines apsaugines priemones, darbdavys vadovaujasi galiojančiais įstatymais, saugos darbe norminiais aktais, techniniais ir technologiniais dokumentais, darbo vietų higieninio įvertinimo duomenimis, higienos normomis, eksploatuojamų įrenginių techniniais pasais ir jų eksploatavimo taisyklėmis bei kitais dokumentais.
- ✓ Darbuotojas privalo nepradėti dirbti be asmeninių apsauginių priemonių, kai to reikalauja saugos darbe norminiai aktai, naudoti jas viso darbo proceso metu, rūpestingai prižiūrėti ir naudoti pagal paskirtį asmenines apsaugines priemones, laiku pranešti darbdaviui ar jo įgaliotam asmeniui apie jų susidėvėjimą, užterštumą, netinkamumą naudoti ir apie tai, kad baigiasi jų naudojimo terminas, darbo įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jeigu asmeninė apsauginė priemonė dėl darbuotojo kaltės dingo arba buvo sugadinta.

11. NURODYMAI IR REIKALAVIMAI PROJEKTO IR STATYBOS DOKUMENTŲ PARENGIMUI

AR BŪTINA STATINIO PROJEKTO (TECHNINIO PROJEKTO, YPATINGOJO STATINIO DARBO PROJEKTO KONSTRUKCIJŲ DALIES) EKSPERTIZĖ

Statinio projekto ekspertizės privalomumas nurodomas STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“. IX skyriuje „Statinio projekto ir statinio ekspertizė“ aprašoma, kada privaloma statinio projekto ekspertizė ir kurioms projekto dalims. Techninio projekto rengimo metu privaloma vadovautis statybos techniniuose reglamentuose nurodytais reikalavimais. Darbo projekto metu privaloma vadovautis statybos techniniais reglamentais nurodyta tvarka bei užsakovui nurodžius atliekama papildoma ekspertizė, net jei nėra nurodyta statybos techninio reglamento dalyje.

REIKALINGI ŽEMĖS SKLYPO IR (AR) STATINIO TYRIMAI (RENGIANT DARBO PROJEKTĄ IR (AR) STATYBOS METU): ARCHEOLOGINIAI, GEOLOGINIAI IR PAN.

Rangovas prieš atlikdamas bet kokius žemės darbus privalo reikalui esant atliki papildomus tyrinėjimus geologijai ar esamų inžinerinių tinklų būklei nustatyti. Nustatęs, kad esama inžinerinių tinklų būklė prasta, privalo darbo projekto sprendiniais imtis priemonių situacijai gerinti.

Kiti papildomi tyrimai atliekami Rangovo, jei jie yra reikalingi arba reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai.

BŪTINI PARENGTI (IKI STATYBOS DARBŲ PRADŽIOS IR STATYBOS METU) PROJEKTO IR STATYBOS DOKUMENTAI, PVZ., DARBO PROJEKTO BRĖŽINIAI, JŲ ATITIKTIS TECHNINIO PROJEKTO SPRENDINIAMS IR TECHNINĖMS SPECIFIKACIJOMS, APIMTIS IR DETALUMAS; STATYBOS DARBŲ TECHNOLOGIJOS PROJEKTAS; SPECIFINIŲ IR NAUJŲ KONSTRUKCIJŲ, INŽINERINIŲ SISTEMŲ IR ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO

INSTRUKCIJOS; INŽINERINIŲ TINKLŲ GEODEZINĖS NUOTRAUKOS; BRĖŽINIAI IR TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS SU UŽRAŠU „TAIP PASTATYTA“ IR T. T

- ✓ Iki statybos darbų pradžios Rangovas privalo parengti sutartyje nurodytų dalių darbo projektus. Darbo projekto rengėjas privalo laikytis Techninio projekto sprendinių ir techninių specifikacijų. Jei darbo projekto rengėjas keičia techninio projekto sprendinius juos privalo suderinti su Statytoju ir projekto vadovu. Rangovas inicijavęs pakeitimą ir suderinęs su Statytoju ir projekto vadovu už savo lėšas privalo paruošti ir išleisti Techninio projekto korektūrą iki Statybos užbaigimo procedūrų pradžios.
- ✓ Statybos darbai turi būti vykdomi pagal parengtą darbo projektą.
- ✓ Darbo projektas yra dokumentas, kurio pagrindu, įvertinus Techninio projekto technines specifikacijas:
  - gaminami statybinių konstrukcijų ir inžinerinių sistemų elementai. Jei reikia, gamintojas pagal Darbo projekto brėžinius parengia detalizuotus brėžinius gamybai;
  - vykdomi statybos darbai;
  - pastatytam statiniui Statybos įstatyme nustatytais atvejais išduodamas statybos užbaigimo aktas arba patvirtinama deklaracija apie statybos užbaigimą, Darbo projekto brėžinius pažymint žyma „Taip pastatyta“.

- ✓ Rengiant darbo projektą būtina:
  - vadovautis statybos bendraisiais duomenimis, bei geologijos ir hidrogeologijos duomenimis;
  - taikyti išvardintus statybos normatyvinius dokumentus.
  - Negali būti keičiami (ar supaprastinti) šie techninėse specifikacijose ir techninio projekto brėžiniuose išdėstyti esminiai reikalavimai ir sprendimai:
- ✓ Techninio projekto metu atlikti pagrindinių konstrukcijų statiniai skaičiavimai turi būti patikslinti darbo projekto metu.
- ✓ Visos konstrukcijos, gaminiai ir medžiagos turi atitikti Lietuvos Respublikos standartus ir reikalavimus. Rangovas atsakingas už visų leidimų iš valdžios įstaigų ir kitų institucijų gavimą.
- ✓ Visos konstrukcijos ir įranga turi būti sertifikuoti arba pripažinti tinkamais naudoti Lietuvoje nustatyta tvarka ir turėti atitikties įvertinimo dokumentą.
- ✓ Rangovas privalo palaikyti ryšį su Lietuvos Respublikos kontroliuojančiomis institucijomis, užtikrinti jų patikrinimus savo sąskaita bei ištaisyti trūkumus, kuriuos jie atras patikrinimo metu.
- ✓ Atsakingi darbai ir konstrukcijos, nurodyti techninėse specifikacijose, turi būti priimti Užsakovo tai įforminti aktu, o baigtas statinys turi būti priimtas naudoti Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka.
- ✓ Rangovas pasirenkamus Subrangovus turi aptarti su Užsakovu ir gauti jo pritarimą. Rangovai (subrangovai) turi savo sąskaita parengti darbo brėžinius (pagal Pasiūlymo dokumentacijos ir techninių specifikacijų sprendinius).
- ✓ Darbo projekto brėžiniams (darbo brėžiniams), Techninio projekto Techninėms specifikacijoms statybai statinio statybos techninis prižiūrėtojas pritaria pasirašydamas ir pažymėdamas „Pritariu, statyti“. Tai reiškia, kad Darbo projektas atitinka Techninio projekto sprendinius (projektavimo dviem stadijomis atveju), Projektas yra ekspertuotas (kai tai privaloma), pataisytas pagal privalomąsias ekspertizės pastabas, patvirtintas nustatyta tvarka ir tik pagal tokius Projekto dokumentus (darbo brėžinius ir technines specifikacijas) Rangovas gali vykdyti statybos darbus.

- ✓ Rangovas atsako už darbo brėžinių sprendinius ir pasekmes. Užsakovas derins tik brėžinių koncepciją. Baigus darbus ir priduodant statybą turi būti parengti ir pateikti Užsakovui ir Projekto vadovui išpildomieji brėžiniai ir dokumentacija su visais įneštais pakeitimais, papildymais, išmatavimais, debitais ir kt. patikslinimais natūroje.
- ✓ Išpildomieji brėžiniai turi būti paruošti kompiuteriu. Išpildomosios ar kitos dokumentacijos, kurios gali pareikalauti Užsakovas, turi būti atlikta Rangovo.
- ✓ Kai atlikti Darbo projekto keitimai, papildymai ar taisymai neatitinka Techninio projekto sprendinių, taip pat ir techninių specifikacijų, Techninis projektas turi būti keičiamas.
- ✓ Projekto keitimai, papildymai ir taisymai atliekami parengiant naujos laidos projektinių sprendinių dokumentą, suteikiant šiam dokumentui naują laidą. Jei Projekto dokumentai keičiami, papildomi ir taisomi kelis kartus, kiekvieną kartą dokumentui suteikiama nauja laida. Projekto dokumentų keitimai, papildymai ir taisymai įforminami LST 1516 nustatyta tvarka. Pakeisti, papildyti ar pataisyti Projekto naujos laidos dokumentai pasirašomi nustatyta tvarka.
- ✓ Darbo projektas turi atitikti STR1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ nurodytą apimtį. Rangovas taip pat privalo suderinti darbo projektą su projekto vadovu ir tos dalies techninio projekto rengėju (jei taip nustato projekto vadovas)
- ✓ Darbo projekto detalumas. Darbo projekte visi inžinerinių sistemų elementai, kurie yra matomi privalo būti su pririšimais plane ir nurodytais montavimo aukščiais.
- ✓ Darbo projekto rengėjas privalo į projektą įdėti patvirtinimo dokumentą, kuriame nurodo, kad su techniniu projektu susipažino. Taip pat, kad susipažino su gaisrinės saugos dalimi ir jos sprendiniais. Nurodytą dokumentą pasirašo projekto dalies vadovas.
- ✓ Atskiru dokumentu privalo būti paruoštas suvestinis vidaus ir lauko inžinerinių tinklų planas, kurį savo parašais patvirtina visi atsakingi projekto dalių vadovai ir įsega į savo rengiamą projekto dalį. Dokumentą rengia darbo projekto rengėjai (Rangovo paskirtas asmuo ar įmonė) Paruoštas dokumentas teikiamas projekto vadovui, susipažinimui.

RANGOVO PARENGTŲ PROJEKTO IR STATYBOS DOKUMENTŲ DERINIMO SU PROJEKTUOTOJU IR STATINIO STATYBOS TECHNINĖS PRIEŽIŪROS VADOVU ATVEJAI IR TVARKA

- ✓ Rangovo parengti darbo projektai turi būti derinami su Techninio projekto Projektuotoju (projekto vadovu) ir Statytojo (statytoju atstovu, technine priežiūra).
- ✓ Rangovo parengti technologijos projektai derinami su Technine priežiūra.

Rangovo atliekami brėžiniai ir dokumentai

- ✓ Rangovas (subrangovai) alternatyvinio pasiūlymo atliekamiems darbams ir konstrukcijoms turi savo sąskaita parengti darbo brėžinius (keturias (4) kopijas, pagal Pasiūlymo dokumentacijos ir techninių specifikacijų sprendinius.
- ✓ Brėžiniai turi būti suderinti su Projektuotojais ir Užsakovu ir tik tada gali būti perduoti vykdymui. Rangovas atsako už darbo brėžinių sprendinius ir pasekmes. Užsakovas derins tik brėžinių koncepciją. Brėžiniai ir kita dokumentacija turi būti ruošiami lietuvių kalba.
- ✓ Baigus darbus ir priduodant statybą turi būti parengti ir pateikti Užsakovui ir Inžinieriui išpildomieji brėžiniai ir dokumentacija su visais įneštais pakeitimais, papildymais, išmatavimais, debitais ir kt. patikslinimais natūroje. Išpildomieji brėžiniai turi būti paruošti kompiuteriu. Išpildomosios ar kitos dokumentacijos, kurios gali pareikalauti Užsakovas turi būti atlikta Rangovo.

Prioriteto tvarka tarp brėžinių, specifikacijų ir kitų dokumentų

- ✓ Ši specifikacija turi būti skaitoma drauge su brėžiniais. Jei tarp brėžinių ir specifikacijos iškyla kokių nors skirtumų, svarbesne laikoma specifikacija. Tačiau Rangovas turi atkreipti

Užsakovo dėmesį į visus didesnius neatitikimus prieš spręsdamas apie konkrečią interpretaciją.

- ✓ Jei kokių pakeitimų atsiranda nuostatuose, teisiniuose dokumentuose, standartuose ir t.t., svarbesniais laikomi specifikacijos ir brėžiniai. Tačiau Rangovas turi informuoti Užsakovą apie visus tokius neatitikimus prieš nuspręsdamas apie konkrečią interpretaciją, ypač teisinių dokumentų, vietinių nuostatų ar standartų atžvilgiu.

NURODYMAI PROJEKTO IR STATYBOS DOKUMENTŲ (UŽ KURIUOS ATSAKINGAS RANGOVAS) APIFORMINIMUI, PVZ., ORIGINALŪS DOKUMENTAI SU PARAŠAIS, DERINIMŲ ĮFORMINIMAS, KOMPLEKTAVIMAS IR KOMPLEKTŲ VIENETŲ SKAIČIUS, KOMPIUTERINĖS VERSIJOS BŪTINUMAS IR T. T.

Statytojui perduodamas projektavimo darbų rangos sutartyje numatytas Projekto kopijų ir kompiuterinių laikmenų su įrašyta Projekto kopija skaičius. Kompiuterinėje laikmenoje įrašomos Projekto kopijos minimalus raiškos reikalavimas, maksimalus rinkmenos dydis, galimi rinkmenos tekstų ar grafinių dokumentų formatai, kiti reikalavimai nustatyti STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ . Projekto sprendinių skaičiavimai Statytojui neperduodami. Projekto kopijas gali naudoti tik tam tikslui, kuriam skirtas Projektas.

PROJEKTO DALIŲ SPRENDINIŲ KEITIMO GALIMYBĖS, TVARKA IR ĮFORMINIMAS

Projekto keitimus ir (ar) papildymus atlieka Projektą parengęs Projektuotojas. Jei Darbo projekto sprendinių keitimai, papildymai ar taisymai neatitinka Techninio projekto sprendinių, kartu turi būti keičiamas Techninis projektas.

Rangovas neturi teisės pats nukrypti nuo brėžinių ar specifikacijų, arba bendrai su priežiūros darbus vykdančiu inžinieriumi ar projektuotoju daryti techninio projekto pakeitimus, atlikti papildomus darbus ar keisti statybines medžiagas. Projekto dalių sprendiniai gali būti keičiami tik trišaliu sutarimu, sutinkant Statytojui, Rangovui ir Projektuotojui (projekto vadovui). Sutikimai gali būti įformini atskiru dokumentu arba įrašu į pasitarimų protokolą, jei šalys trišaliai nusprendė, kad pasitarimo protokolai yra neatsiejama projekto dokumentų dalis.

12. BENDRIEJI REIKALAVIMAI STATYBOS PRODUKTAMS (GAMINIAMS IR MEDŽIAGOMS), ĮRENGINIAMS, DARBAMS IR BENDROJI JŲ PRIĖMIMO STATYBVIETĖJE TVARKA

NURODYMAI DĖL STATYBOS PRODUKTŲ (GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ), ĮRENGINIŲ PRIVALOMOS ATITIKTIES TECHNINĖSE SPECIFIKACIJOSE NURODYTIEMS REIKALAVIMAMS, GALIMYBĖ IR SĄLYGOS KEISTI ANALOGIŠKAIS

- ✓ Statybos produktai (gaminiai ir medžiagos), įrenginiai privalo atitikti jų atitikties techninėse specifikacijose nurodytiems reikalavimams.
- ✓ Turi būti kaupiami ir saugomi statybos produktų (gaminių ir medžiagų), įrenginių kokybę įrodantys privalomieji dokumentai (atitikties sertifikatai, atitikties deklaracijos).
- ✓ Statybos produktų (gaminių ir medžiagų) pavyzdžiai derinami su projekto rengėjais.
- ✓ Projektuotojas turi teisę atmesti medžiagą ar įrangą, be jokių papildomų išlaidų Užsakovui, jei ji neatitinka specifikacijos reikalavimų. Tokiu atveju, Rangovas turi pateikti kitas medžiagas ir įrengimus, kurie atitinka specifikaciją ir kurių pageidauja Užsakovas.
- ✓ Rangovas turi pateikti visos šioje specifikacijoje apibūdintos technologinės, mechaninės dalies ir elektros įrangos katalogus ir standartų dokumentus Užsakovo ir Projektuotojo peržiūrai.

- ✓ Rangovas neturi užsakyti pagrindinės įrangos, kol negavo Užsakovo ir Projektuotojo patvirtinimo.
- ✓ Sąnaudų žiniaraščiuose nurodytiems konkretiems gaminiams ir medžiagoms galimi alternatyvūs pasiūlymai, jei jie atpigins darbus, bet nepablogins techninių ir eksploatacinių savybių.
- ✓ Rinkdamas komponentus medžiagas, Rangovas turi atsižvelgti į poreikį nepanašius kontaktuojančius metalus apsaugoti nuo korozijos.
- ✓ Rangovas užtikrina, kad visa jo pateikta įranga be struktūrinių pakeitimų gali būti sumontuota projekto dokumentuose nurodytoje padėtyje. Nebus atsižvelgiama į jokius reikalavimus apmokėti papildomas išlaidas, atsiradusias dėl parūpintos netinkamo dydžio įrangos modifikavimo.

Pastaba: LR Aplinkos ministerijos sprendimas buvo panaikinti visų Rusijoje ir Baltarusijoje gaminamų statybos produktų sertifikatus, todėl statybos metu negalima bus naudoti nesertifikuotų statybos medžiagų.

NENAUDOTINOS MEDŽIAGOS (SU ASBESTU AR CHEMINIAIS PRIEDAIS IR PAN.)

- ✓ Draudžiama naudoti medžiagas, kurių sudėtyje yra asbesto, kancerogenų, polifluorangliavandenilių (pvz.teflono), švino, švino druskų, kadmio druskų, chromo druskų, gyvsidabrio druskų ir nikelio druskų.
- ✓ Nerekomenduojama naudoti akrilnitrilo polimerų (pvz., kaučiuko, abs plastiko), chlorpreno kaučiuko (pvz., neopreno), poliacetatų, poliuretanų, polivinilchloridų, polivinilidenechlorido, polivinilfluorido, aromatinių poliamidų, halogenidinių angliavandenilių, poliamidų. Nerekomenduojamos medžiagos negali būti kitų medžiagų sudėtyje.

STATYBOS PRODUKTŲ (GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ), ĮRENGINIŲ ATITIKTĮ ĮRODANTYS PRIVALOMIEJI DOKUMENTAI

Visi statybiniai gaminiai, medžiagos ir priedai turi atitikti nurodymus dokumentacijoje ir turi būti patvirtinti sertifikatais.

Visos medžiagos ir gaminiai turi būti pateikti su:

- ✓ atitikties sertifikatu arba atitikties deklaracija;
- ✓ gamintojo rekvizitais, firmos atpažinimo ženklu;
- ✓ specifikacija;
- ✓ nuoroda, kam skiriama;
- ✓ pagaminimo data.

Visi gaminiai ir medžiagos turi atitikti specifikacijose ir brėžinyje nurodomus kokybės reikalavimus. Jų įpakavimai, pristatymo dokumentai ar kita turi nurodyti jų kokybę.

Visi gaminiai ir medžiagos turi atitikti specifikacijoje ir brėžiniuose nurodomus kokybės reikalavimus. Jų įpakavimai ar pristatymo dokumentai turi nurodyti jų kokybę arba tokia pati informacija turi būti nurodoma kokiu nors kitu būdu.

Specifikacijoje pateikiami bendrieji kokybės reikalavimai. Tokiu atveju, jei konkrečiai nebus nurodyta medžiaga, pvz. nenurodant medžiagos pavadinimo ar standarto, prieš ją perkant ji turės būti pateikiama Projektuotojo ir Užsakovo patvirtinimui.

STATYBOS PRODUKTŲ (GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ) KOKYBĖS KONTROLĖ, PVZ., GAMYBOS VIETOJE PAGAL ISO 9001; STATYBVIETĖJE –KONTROLĖ PASIRINKTINAI

- ✓ Turi būti vykdoma statybos produktų (gaminių ir medžiagų) kokybės kontrolė: gamybos vietoje pagal ISO 9001; statybvietėje – pasirinktinė kontrolė.

- ✓ Jei reikalaujama, kad naudojami gaminiai ir medžiagos būtų nurodyto tipo ar standarto arba jie yra įtraukti į oficialią kokybės kontrolės procedūrą, jie turi turėti tipo patvirtinimo liudijimą, atitikimo standartui ar oficialų kokybės kontrolės patvirtinimą. Tipo patvirtinimo ir atitikimo standartui liudijimai negali būti atskiriami nuo produktų, o identifikacija turi būti visiškai aiški.
- ✓ Galimi gaminių ir medžiagų atitikties nurodymai montavimo stadijos metu neturi būti uždengiami arba, jei negalima palikti jų matomais, turi būti lengvai ir visiškai atidengiami.

STATYBOS PRODUKTŲ (GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ) PAVYZDŽIAI, JŲ APROBAVIMO TVARKA

Konkrečiai specifikacijoje nurodytų gaminių ir medžiagų pavyzdžiai turi būti pateikti Užsakovui ir Projekto vadovui iki darbų pradžios patvirtinimui gauti. Nuolatiniam sulyginimui su galutiniais produktais naudojami pavyzdžiai turi būti laikomi iki pat darbų užbaigimo. Atliktini ar pateiktini pavyzdžiai yra nurodyti specifikacijoje.

STATYBOS PRODUKTŲ (GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ) GABENIMO, SAUGOJIMO SĄLYGOS IR T. T.

Įpakavimas, transportavimas, tarpinis saugojimas

- ✓ Transportavimo ir tarpinio saugojimo metu visi gaminiai ir medžiagos turi būti deramai uždengti ir supakuoti. Ant kiekvieno paketo turi būti nurodytas jo turinys. Jei pristatomos prekės yra birios ir nepakuotos, numeris, rūšis ir kokybė turi būti nurodyti pristatymo pranešime.

Gaminių ir medžiagų pristatymas

- ✓ Gaminių ir medžiagų pristatymą reikia koordinuoti pagal statybos darbų grafiką. Reikia vengti nereikalingo saugojimo statybos aikštelėje. Visi tiekiami gaminiai ir medžiagos turi būti su tinkamais dokumentais.

Pristatymo patikrinimas

- ✓ Atvežtų prekių išvaizdą, galimus defektus ir žalą reikia patikrinti vizualiai. Prekių užsakovas yra atsakingas už pranešimų dėl galimos žalos ir defektų pateikimą. Visos pretenzijos turi būti pateikiamos prekių tiekėjui.

Saugojimas aikštelėje

- ✓ Gaminiai ir statybinės medžiagos turi būti saugomi taip, kad nepablogėtų jų kokybė. Reikia laikytis kiekvienos medžiagos, gaminio nurodytų saugojimo reikalavimų ir gamintojo pateiktų galiojančių nuorodų.
- ✓ Statybos aikštelėje prekės turi būti laikomos tinkamose ir jei būtina, izoliuotose, sausose, šildomose ir tinkamai vėdinamose patalpose taip, kad kiekviena medžiaga būtų padėta teisingai ir lengvai patikrinama.
- ✓ Medžiagos ir prekės, pažeistos ar kitaip sugadintos dėl veiklos statybos aikštelėje, turi būti pakeistos naujomis Rangovo sąskaita.

Už medžiagų ir gaminių nuostolius arba apgadinimus visiškai atsako Rangovas.

PASLĖPTŲ DARBŲ PRIĖMIMO TVARKA

Rangovas privalo informuoti Užsakovo atstovus Statybvietėje ir Statinio statybos techninį prižiūrėtoją bei projektuotojus kada galima tikrinti medžiagų ir įvairių stadijų darbų kokybę, prieš įrengiant kitas konstrukcijas ar darbus.

Paslėptų darbų patikrinimo aktai surašomi iš karto po jų apžiūrėjimo, nepradėjus vykdyti toliau numatytų statybos darbų. Prireikus padaromos geodezinės kontrolinės nuotraukos. Paslėptų darbų patikrinimą ir tam skirtų aktų surašymą organizuoja už šių darbų vykdymą atsakingas statinio statybos vadovas (bendrųjų ar specialiųjų statinio statybos darbų vadovas – kai pildomi papildomi Žurnalai). Pasirašius aktą suteikiama teisė vykdyti tolesnius akte nurodytus darbus.

Paslėptų darbų patikrinimo aktai arba laikančiųjų konstrukcijų priėmimo aktai pasirašomi tik tada, kai šios rūšies darbai užbaigiami visame objekte. Kai šiuos darbus būtina atlikti dalimis, statytojo (užsakovo), rangovo ir statinio projekto vykdymo priežiūros (kai surašant aktą dalyvauja ir projektuotojo atstovas) atstovai patikrina atliktų darbų dalį ir apie tai padaro tam skirtą įrašą formoje. Remiantis minėtais įrašais, užbaigus šios rūšies darbą objekte, pasirašomas paslėptų darbų patikrinimo aktas. Atliekant paslėptus darbus dalimis, užrašomi priimtų darbų pavadinimai, naudotų statybos produktų ir konstrukcijų pavadinimai, markės, klasės, pasų, sertifikatų ir kitų dokumentų, pažyminčių jų kokybę, pavadinimai ir numeriai, kiti reikalingi duomenys.
Pasirašyti paslėptų darbų patikrinimo ir laikančiųjų konstrukcijų priėmimo naudoti aktai registruojami formoje.

INŽINERINIŲ SISTEMŲ IŠBANDYMŲ TVARKA
Bandymai ir pavyzdžiai

- ✓ Rangovas turi atlikti savo sąskaita tiek ir tokių bandymų, kokių gali pareikalauti Statinio statybos techninis prižiūrėtojas.
- ✓ Sėkmingam patikrinimui svarbu, kad prieš pradedant bandymus būtų atsižvelgta į tokius dalykus:
- šalių susitartas bandymo laikas, vieta ir būdas,
- turi būti užtikrinamas priėjimas prie visų bandomų vietų,
- bandymams turi būti pateikiami visi reikalingi dokumentai, įrankiai ir įrengimai.

Bandymų ir pavyzdžių aprobavimo būdai turi būti suderinti su Statinio statybos techniniu prižiūrėtoju. Bandymais turi būti atlikti visi sąlygose, normose ir Lietuvos Respublikos standartuose numatyti tyrimai.

- Bandymus atlikti tik dalyvaujant Statinio statybos techniniam prižiūrėtojui.
- Rezultatai turi būti laikomi Statybvietėje ir vėliau pristatomi suinteresuotoms šalims susipažinimui. Tokiu atveju, jei bandymo rezultatai yra blogesni, negu nurodyta reikalavimuose, Rangovas nedelsdamas privalo informuoti visas suinteresuotas Šalis. Jei rezultatai nepatenkinami konstrukcijų ar kurio nors kito materialaus turto saugumo faktorių atžvilgiu, kurie turi esminę svarbą darbo rezultatams, Rangovas privalo nedelsdamas apie tai informuoti suinteresuotas šalis ir organizuoti susitikimą sprendimų priėmimui dėl būsimų darbų organizavimo. Jei būtina, reikia imtis saugumo priemonių siekiant išvengti bet kokios žalos ir pavojaus. Bet kokio bandymo rezultatų slėpimas yra sunkinanti aplinkybė.
- Atlikti ar pateikti pavyzdžiais yra nurodyti specifikacijoje.

- **NURODYMAI STATYBOS SKLYPO PARUOŠIMUI**

Techninio projekto metu yra rengiama atskira Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo projekto dalis, todėl ten nurodoma visa pagrindinė informacija.

- **STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS IR METODAI**

Prieš planuojamų darbų pradžią gauti kasimo ir aptvėrimo leidimą savivaldybės nustatyta tvarka.
Techninio projekto metu yra rengiama atskira Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo projekto dalis, todėl ten nurodoma visa pagrindinė informacija.

- **STATYBOS UŽBAIGIMAS AR DEKLARAVIMAS APIE STATYBOS UŽBAIGIMĄ**

RANGOVO IR SUBRANGOVŲ RENGIAMA DOKUMENTACIJA IR REIKALAVIMAI JAI PARENGTI
TECHNINĖ DOKUMENTACIJA

Rangovai ir subrangovai parengia Darbo projektą. BIM modelis kuriamas tik tuo atveju, jei užsakovas raštiškai nurodo, kad šis sprendinys yra reikalingas. Dokumentacija turi būti ruošiama kompiuteriu ACAD (arba bet kuria kita) programa. Visi užrašai turi būti lietuvių kalba.

ĮRENGINIŲ TECHNINĖ DOKUMENTACIJA

Rangovai ar subrangovai statinio statybos užbaigimui turi pateikti Užsakovui šių įrangos arba įrengimų techninę dokumentaciją:

- ✓ saugumo eksploatacijos aprašymas;
- ✓ įrenginių techninis pasas;
- ✓ įrenginių techniniai ir eksploatavimo duomenys;
- ✓ atsarginių dalių sąrašas;
- ✓ techninio aptarnavimo aprašyma;
- ✓ garantiniai įsipareigojimai;
- ✓ sertifikatai ir atitinkami leidimai naudoti Lietuvoje.

STATYBOS DARBŲ UŽBAIGIMO TVARKA IR DOKUMENTAI
TIKRINIMAI

Tikrinimas ir užbaigimas turi būti vykdomas pagal STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ tvarką.
Prieš uždengiant konstrukciją ar baigtą darbą, juos reikia pateikti Užsakovo patvirtinimui. Jei tai nepadaroma, užsakovas turi teisę reikalauti, kad dengiančios medžiagos ar dalys būtų nuimamos. Procedūrų nesilaikymo išlaidos teks Rangovui net ir tokiu atveju, jei uždengtas darbas pasirodo besąs tinkamas.

RANGOVO PATEIKIAMA DOKUMENTACIJA

Priduodant darbus Rangovas privalo pateikti visų panaudotų medžiagų, konstrukcijų ir įrangos sertifikatų, techninių pasų ir kitos informacijos rinkinius, dengtų darbų ir laikančių konstrukcijų pridavimo aktus, lauko inžinerinių tinklų ir gerbūvio išpildomuosius brėžinius, pastatų išpildomuosius brėžinius ir kitą dokumentaciją, kurią pareikalaus valstybinės institucijos remdamosi Lietuvos respublikos įstatymais ir norminiais aktais. Rangovas taip pat pateikia pastatų inventorizavimo dokumentaciją, reikalingą priduodant pastatą naudoti. Statybos metu Rangovas turi pasirūpinti ir pastoviai vesti Lietuvoje nustatytos formos statybos darbų žurnalą, kuris būtų prieinamas Užsakovo ir Inžinieriaus peržiūrai ir pastaboms. Rangovui pavedama paruošti visą dokumentaciją reikalingą priduoti objektui ir organizuoti objekto pridavimą Valstybinei priėmimo komisijai.

PRIDAVIMO EKSPLOATACIJAI DOKUMENTACIJA

Pastato ir išorinių įrenginių tolimesniam naudojimui, Rangovas turi pateikti tris tokių dokumentų rinkinius:

- ✓ veikimo principą ir sistemos aprašymą;
- ✓ visus sertifikatus, tame tarpe Lietuvos sertifikatus, bandymo protokolus, medžiagų saugos ir atitikties dokumentus, tikrinimo ataskaitas
- ✓ gamintojo priežiūros instrukciją įrangai, įrenginiams, sistemoms ir medžiagoms;

- ✓ tiekėjų ir subrangovų sąrašus su adresais, telefonais, el. paštais.

Aukščiau išvardinti reikalavimai yra privalomi visiems subrangovams ir jų medžiagoms bei įrengimams. Dokumentacija turi būti sukomplektuota bylose ir sutvarkyta pagal turinį.

Visos naudojimosi instrukcijos ir brėžiniai turi būti lietuvių kalba.

PRIĖMIMAS

Rangovas atlieka visus bandymus, testavimus, sertifikavimus, organizuoja priėmimą pagal STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ tvarką ir kviečia Užsakovą į priėmimą, kad galėtų gauti galutinio priėmimo aktą. Tikrinimo akte turi būti nurodyti nebaigti darbai ir defektų taisymas. Tie, kuriuos Užsakovas sutinka pataisyti vėliau per defektų šalinimo laikotarpį, turi būti registruojami atskirai.

Statybos darbų priėmimo komisijai rangovas privalo pateikti STR 1.11.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 10 priedo numatytus matavimų, kuriuos atliktų atestuotų ar akredituotų atitinkamiems tyrimams subjektų, rezultatus (bendruoju atveju): cheminių medžiagų (teršalų), jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios spinduliuotės; triukšmo (skleidžiamas triukšmas į aplinką, t.y. įrenginių skleidžiamas triukšmas – inžineriniai įrenginiai ant stogo, požeminio parkingo vartai ir kita), infragarso; žemo dažnio garsų, žmogaus kūną veikiančių vibracijos lygių; mikroklimato; dirbtinės apšvietos; garso klasifikavimo protokolas; pastato energinio naudingumo sertifikatas.

Darbai pagal patikrinimo įrašus, išskyrus šalintinus vėliau, turi būti atliekami neatidėliotinai ir tikrinami atskirai bei patvirtinami pagal galutinio priėmimo akto reikalavimus.

Pripažintino tinkamu naudoti statinio kadastriniai matavimai atliekami Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Nustačius kadastro duomenis, pripažintas tinkamu naudoti statinys Nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka įregistruojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre.

ATSAKOMYBĖS UŽ DEFEKTUS LAIKOTARPIS

Defektai, kurie galėtų sukelti nepatogumų ar papildomą žalą, turi būti taisomi iškart. Galutinis patikrinimas turi būti atliekamas po vienerių metų nuo priėmimo datos. Priėmimo metu turi būti priimamas sprendimas dėl to, kokiu mastu ir kurie defektai turi būti šalinami iš karto, o kuriuos galima atidėti galutiniam defektų tikrinimui. Į Rangovo atsakomybę įeina visų defektų ir susidėvėjimų taisymas, išskyrus tuos, kuriuos sukėlė netinkama eksploatacija.

Visi remonto darbai turi būti atliekami Rangovo ar tiekėjų esant tinkamai Rangovo priežiūrai.

Visi darbai turi būti atliekami laikantis darbo metodų ir kokybės standartų, pateikiamų kontrakte.

GARANTIJA

Garantija atitinka bendrų sutarties nuostatų reikalavimus.

Rangovui tenka Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta administracinė, civilinė ir baudžiamoji atsakomybė už blogai atliktų statybos darbų padarinius statybos metu ir per rangos sutartyje nustatytą statinio garantinį laiką (kurio pradžia skaičiuojama nuo statinio atidavimo naudoti dienos), bet ne trumpesnį kaip:

- ✓ pastatų elektros, mechanikos darbai - 5 metai;
- ✓ paslėptų statinio elementų (konstrukcijų, vamzdynų ir t.t.) - 10 metų.

Rangovas įsipareigoja garantiniu laikotarpiu savo sąskaita skubiai ištaisyti trūkumus, kilusius dėl nepakankamos darbo kokybės. blogos konstrukcijos ir nestandartinių medžiagų. Garantija apima ir reikalingą techninį veikimą.

Garantinio laiko trukmė turi būti koreguojama pagal statinių priėmimo metu galiojantį Lietuvos Respublikos statybos įstatymą.

Aptarnavimas apima visas transporto ir krovimo išlaidas susijusias su aptarnavimo išvykomis pasiūlyme nurodytame laikotarpyje.

Kiekvienas atliktas darbas turi būti apiformintas dokumentais.

UŽSAKOVO DARBUOTOJŲ APMOKYMAS

Rangovas turi atlikti tam tikro darbuotojų, kuriuos atrinks Užsakovas, skaičiaus mokymą, kad šie prieš galutinai perimdami objektą galėtų teisingai, rūpestingai valdyti, kontroliuoti ir prižiūrėti įrangą ir statinius. Mokymą turi atlikti kvalifikuotas samdytas Rangovo personalas, kiekvienai paslaugai atskirai, ir turi būti tęsiamas per kontrakto laikotarpį iki galutinio projekto perėmimo, jei Statybų sutartis nenumato ilgesnio laikotarpio ar Užsakovas ir Rangovas nėra abipusiai susitarę kitaip.

ATSARGINĖS DALYS

Rangovas savo sąskaita turi pateikti pakankamą kiekį atsarginių dalių kiekvienai sistemai įrangai, pagal nurodytą techninėse specifikacijose ar sąnaudų žiniaraštyje sąrašą.
Jei reikalaujamų atsarginių dalių kiekiai nenurodyti konkrečioje specifikacijose, o reikia pateikti pakankamus kiekius, kaip rekomenduoja sistemų įrangos gamintojas, už jas Užsakovas apmoka papildomai.